AN EASY APPROACH TO

LEARN ODIA LANGUAGE

(A self learning guide)

ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ

ODIA BHASA PRATISTHAN

BHUBANESWAR

Digitized by srujanika@gmail.com

An easy approach to

LEARN ODIA LANGUAGE

(A self learning guide)

Board of Experts

Sri Rajkishore Mishra (Chairman)
Dr. Arabinda Pattanaik
Dr. Sudhakar Das
Dr. Ajaya Kumar Pattanaik
Dr. Girish Ch. Mishra

ODIA BHASA PRATISTHAN
BHUBANESWAR

Digitized by srujanika@gmail.com

An easy approach to

LEARN ODIA LANGUAGE

(A self learning guide)

Text prepared
by a board of experts.

Co-ordinated by
Dr. Hara Prasad Mishra
Programme Coordinator

Printed and Published by
Dr. Prafulla Kumar Rath
Director
Odia Bhasa Pratisthan, Bhubaneswar

Layout and Design by :
Sri Bibhas Kumar Pattanaik
Sri Ranajit Sahu

DTP by :
Odia Bhasa Pratisthan

Printed at
Nirvik Printers Pvt. Ltd.
147/A, Mancheswar Industrial Estate, Bhubaneswar

First publication
December 2010

Price : ₹ 70/-

Digitized by srujanika@gmail.com

From the Director's pen....

One of the major objectives of Odia Bhasa Pratisthan is to promote increase in the number of persons using Odia Language for various purposes such as communication with the people of the land and translating Odia literary works into other languages. Those whose Linguafranca is not Odia but work in Odisha, shall provide better services to this land and people if they communicate through Odia. Similarly persons whose mother tongue is not Odia after learning Odia, can translate Odia literary works into their languages. Therefore a project to prepare a handbook for learning Odia was taken up by Pratisthan in 2006.

An expert committee was constituted. The committee was headed by Sri Raj kishore Mishra, Retired Reader in English. Dr. Mishra is regarded as a versatile genious, with rare expertise and of enabling many to learn Odia. Dr. Ajay Kumar Pattanaik, Retired Reader in Hindi, Dr. Arabinda Pattanaik, Retired Reader in Odia who had tought for long years in Purbanchala Bhasa Kendra, Dr. Girish Chandra Mishra, Reader in Odia, Dr. Sudhakara Das, Reader in Odia were the eminent experts. The expert committee had decided to bring out three handbooks to learn Odia through English, Hindi and Telugu. Dr. Ajaya Kumar Pattanaik had to prepare the Hindi handbook and the committee had no member to prepare the objected book in Telugu. However preparation of hand book to learn Odia through Hindi and Telugu could not start.

Digitized by srujanika@gmail.com

Our experts had worked for nearly four years on this project to explore easier and scientific means so that Odia can be learnt by non-Odia speaking persons for which they had held 18 meetings within December 2008.

Dr. Hara Prasad Mishra, the Programme Coordinator, is to be thanked specially for his effort to give a concrete shape to the project. This project could not have completed unless Dr. Arabinda Pattanaik would not have provided a guide book which he prepared and used to teach Odia to non-Odia speaking teachers during his service in Purvanchala Bhasa Kendra. Dr. Hara Prasad Mishra had devoted almost seven months to set everything in objected order. In that sense this can be befittingly said to be one-man's effort. Unhesitatingly I would like to mention that had not Dr. Hara Prasad Mishra took the initiative this work could not be finalised. The expert committee had prepared a very good word-book almost resembling an Odia-English dictionary to which Dr. Mishra has given a relevant shape by scribing those words with diacritical marks.

Lastly I would like to appeal to the users who are interested in learning Odia through this book to inform Bhasa Pratisthan the problems they confront with while using this handbook so that corrective measures can be taken in fiture.

Dr. Prafulla Kumar Rath,
Director
Odia Bhasa Pratisthan

Digitized by srujanika@gmail.com

PREFACE

An attempt has been made in this book to acquaint non-Oḍiā speaking learners with the basic vocabulary of Oḍiā language. The new users of Oḍiā language may find this book, somewhat, useful in reading, comprehending and writing Oḍiā, besides effectively communicating with the natives.

The book has taken care of introducing the Oḍiā script as per the shape similarity and contrast of alphabets which may appear a departure from the conventional style. Phonetic symbols alongwith diacritical marks have been introduced in the opening chapter. The whole text, however, follows the diacritical marks, as these are internationally accepted in all indological works.

Oḍiā language is immensely rich in vocabulary. One can feel its charm and novelty while traversing from the coastal track to the wooded country-side. The present text contains standard Oḍiā idioms and expressions because of its limited scope. It is hoped that it would not impede the neo-learners in acquiring some skills in Oḍiā language. Grammar contents have been briefed and standardised as far as practicable. The book is appended with a special chapter on a glossary of frequently heard and used Oḍiā words for enabling the non-native speakers to comprehend the Oḍiā print media, advertisements, official communique, folk and cultural extravaganza and telecast. The non-native speakers after learning the primary skills with the aid of this book, may consult bi-lingual Oḍiā dictionaries for the benefit of their further reading and understanding.

It is an admitted fact that any device of learning a second language never free from lacunae and the designers of this book are fully aware of this. Feedbacks from the users of this book will be amply rewarding for revising and restructuring the book in future. We express our grateful thanks to the Oḍiā Bhāṣā Pratiṣṭhān for entrusting such a sensitive assignment to us.

Rajkishore Mishra
(On behalf of Board of Experts)
20.12.2010

Digitized by srujanika@gmail.com

CONTENTS

Digitized by srujanika@gmail.com

ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷରମାଳା ଓ ଧ୍ୱନିଶିକ୍ଷା

(Oḍiā akṣaramāḷā O dhwaniśikṣā)

Odia alphabets with phonetic transcriptions

(i) ସ୍ୱରବର୍ଣ୍ଣ-Vowels (Swara Barṇa) :

Odia Vowel	Diacritical Marks	Phonetic Symbol	Examples
ଅ	a	ɔ/ə/ʌ	not [nɔt]
ଆ	ā	ɑ:	past [pɑ:st]
ଇ	i	i	sit [sit]
ଈ	ī	i:	meet [mi:t]
ଉ	u	u	book [buk]
ଊ	ū	u:	food [fu:d]
ଋ	ru/ṛ	ru	root [ru:t]
ଏ	e	e	neck [nek]
ଐ	ai	ɔi	oil [ɔil]
ଓ	o	ɔ:	more [mɔ:r]
ଔ	au	ɑu	cow [kɑu]

(ii) ବ୍ୟଞ୍ଜନବର୍ଣ୍ଣ-Consonants (Byañjana-Barṇa) :

କ	ka	k	key [ki:]
ଖ	kha	'k	khaki ['kɑ:ki]

Digitized by srujanika@gmail.com

ଗ	ga	g	game [geim]
ଘ	gha	'g	ghastly ['gɑ:stli]
ଙ	ṅa	ŋ	king [kiŋ]
ଚ	cha/ca	tʃ	chance [tʃɑ:ns]
ଛ	chha/cha	'tʃ	cheerless ['tʃiəlis]
ଜ	ja	dʒ	jail [dʒeil]
ଝ	jha	'dʒ	jungle ['dʒŋgl]
ଞ	ña		
ଟ	ṭa	t	take [teik]
ଠ	ṭha	't	table ['teibl]
ଡ	ḍa	d	dark [dɑ:k]
ଢ	ḍha	'd	dahlia ['deiliə]
ଣ	ṇa	ɳ	
ତ	ta	ˌt	taiwan [ˌtiwə'n]
ଥ	tha	θ	thumb [θʌm]
ଦ	da	ə	them [əem]
ଧ	dha	'ə	dazzle ['əæzl]
ନ	na	n	nation [neiʃn]
ପ	pa	p	path [pɑ:θ]
ଫ	pha	'p	pilgrim ['pilgrim]
ବ	ba	b	best [best]
ଭ	bha	v	vehicle [vi:kl]

Digitized by srujanika@gmail.com

ମ	ma	m	many [meni]
ଯ	J̄a	z	breeze [bri:z]
ର	ra	r	red [red]
ଳ	ḷa		
ଲ	la	l	leader [li:də(r)]
ୟ	ya	j	yes [jes]
ୱ	wa	w	water [wɔ:tə(r)]
ଶ	śa	ʃ	she [ʃi:]
ଷ	ṣa	ʂ	east [i:ʂt]
ସ	sa	s	sale [seil]
ହ	ha	h	head [hed]
ଂ	ṁ	(anuswara)	
ଁ	ñ	(chandrabindu)	
ଃ	ḥ	(bisarga)	

(**Note :** The vowel ଅ (a) is blended in every consonant sound of Oḍiā but it is not written as such. There are, however, words in which ଅ (a) is not inherent. If a clear consonant of Odia is to be written where the vowel ଅ (a) is not blended with it, a sign (୍) called 'haḷanta' is placed under it.)

Digitized by srujanika@gmail.com

(iii) ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର - Clusters (juktākṣara)

a) Except ଅ (a) all the Vowels (swara) of Oḍiā have their own distinctive signs as stated below : These signs are called - kāra eg. ' ି' 'ଇ' କାର (i' kāra), 'େ' 'ଏ' କାର (e' kāra) etc.

ଆ (ā)(ା)	ଅଟା (aṭā)	*wheat flour*
ଇ (i) (ି)	ବିଲ (bila)	*paddy field*
ଈ (ī) (ୀ)	ଗୀତ (gīta)	*song*
ଉ (u) (ୁ)	କୁଆ (kuā)	*crow*
ଊ (ū) (ୂ)	ମୂଷା (mūṣā)	*mouse*
ଋ (ru) (ୃ)	କୃଷକ (kruṣaka)	*peasant*
ଏ (e) (େ)	ଦେଶ (dēśa)	*country*
ଐ (ai) (ୈ)	ଦୈନିକ (dainika)	*daily*
ଓ (o) (ୋ)	ଘୋଡ଼ା (ghoḍā)	*horse*
ଔ (ou) (ୌ)	ନୌକା (naukā)	*boat*

b) In Oḍiā some consonants (byañjana) like ଯ (y), ର (r), ଳ (ḷ), ଲ (l), ବ/ୱ (w), ନ (n), ଣ (ṇ), and ମ (m) etc. are joined with other consonants with alternative symbolic forms. Those forms are called 'ଫଳା' (phaḷā). They are as follows :

+ଯ (୍ୟ) କ୍ୟ (kya), ଖ୍ୟ (khya), ଚ୍ୟ (chya), ଜ୍ୟ (jya) etc. :
ବାକ୍ୟ (bākya) - *sentence*, ଖ୍ୟାତ (khyāta) - *famous*, ପ୍ରାଚ୍ୟ (prāchya) - *east*, ରାଜ୍ୟ (rājya) - *state*

+ର (୍ର) କ୍ର (kra), ଗ୍ର (gra), ଘ୍ର (ghra), ଜ୍ର (jra) etc. :
ଚକ୍ର (chakra) - *wheel*, ନଗ୍ର (nagra) - *city*, ବ୍ୟାଘ୍ର (byāghra) - *tiger*, ବଜ୍ର (bajra) - *thunderbolt*

Digitized by srujanika@gmail.com

ର + (˚) - ର୍କ (rka), ର୍ଗ (rga), ର୍ଜ (rja), ର୍ଝ (rjha) etc. :

ଅର୍କ (arka) - *essence*, ସ୍ୱର୍ଗ (swarga) - *heaven*, ନିର୍ଜନ (nirjana) - *uninhabited*, ନିର୍ଝର (nirjhara) - *spring*

+ ଳ (୍ଳ) - କ୍ଳ (kḷa), ମ୍ଳ (mḷa), ପ୍ଳ (pḷa) etc. :

କ୍ଳୀବ (kḷiba) - *impotent*, ଅମ୍ଳ (amḷa) - *sour*,

ବିପ୍ଳବ (bipḷaba) - *revolt*

+ ଲ (୍ଲ) - ଗ୍ଲ (gla), ବ୍ଲ (bla) etc. :

ଗ୍ଲାସ୍ (glās) - *glass*, ବ୍ଲାଉଜ୍ (blāuj) - *blouse*

+ ବ [(ୱ)] ( ) - କ୍ୱ (kwa), ଦ୍ୱ (dwa) etc. :

କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ୍ (kwintāl) - *quintal*, ଦ୍ୱାର (dwāra) - *door*

+ ନ (୍ନ) - ଗ୍ନ (gna), ପ୍ନ (pna), ସ୍ନ (sna), ଶ୍ନ (śna) etc. :

ଅଗ୍ନି (agni) - *fire*, ସ୍ୱପ୍ନ (swapna) - *dream*,

ସ୍ନାତକ (snātaka) - *bachelor*, ପ୍ରଶ୍ନ (praśna) - *question*

+ ଣ ( ) - ଷ୍ଣ (ṣṇa) etc. :

ତୃଷ୍ଣା (truṣṇā) - *thirst*

+ ମ (୍ମ) - ଦ୍ମ (dma), ସ୍ମ (sma), ହ୍ମ (hma) etc. :

ପଦ୍ମ (padma) - *lotus*, ଭସ୍ମ (bhasma) - *ash*,

ବ୍ରାହ୍ମ (brāhma) - *early dawn*

+ ତ (୍ତ) - କ୍ତ (kta), ପ୍ତ (pta), ନ୍ତ (nta), ସ୍ତ (sta) etc. :

ରକ୍ତ (rakta) - *blood*, ସପ୍ତ (sapta) - *seven*,

ଦାନ୍ତ (dānta) - *tooth*, ସ୍ତର (stara) - *layer, stratum*

ତ + (୍) - ତ୍କ (tka), ତ୍ନ (tna), ତ୍ସ (tsa) etc. :

ଉତ୍କଣ୍ଠା (utkaṇṭhā) - *anxiety*, ରତ୍ନ (ratna) - *gem*, ଉତ୍ସର୍ଗ (utsarga) - *dedication*

+ ଡ (୍ଡ) - ଣ୍ଡ (ṇḍa) etc. :

କାଣ୍ଡ (kāṇḍa) - *trunk of a tree*

Digitized by srujanika@gmail.com

+ ଢ (ୢ) - ଣ୍ଢ (ṇḍha) etc. :

ଷଣ୍ଢ (ṣanḍha) - *bull*

+ କ (୍କ) - କ୍କ (kka), ସ୍କ (ska), ଷ୍କ (ṣka) etc. :

ଧିକ୍କାର (dhikkāra) - *rebuke*, ପୁରସ୍କାର (puraskara) - *reward*,

ପରିଷ୍କାର (pariṣkāra) - *clean*

+ ଜ (୍ଜ) - ଜ୍ଜ (jja), ବ୍ଜ (bja) etc. :

ସଜ୍ଜା (sajjā) - *decoration*, କବ୍ଜା (kabjā) - *hinge*

+ ଥ (୍ଥ) - ନ୍ଥ (ntha), ସ୍ଥ (stha) etc. :

କାନ୍ଥ (kāntha) - *wall*, ସୁସ୍ଥ (sustha) - *healthy*

c. Further some examples of other combinations of consonants (consonant clusters) are frequently used in Oḍiā. These are identified by the symbols stated below :

Consonant clusters eg.

ବ୍ + ଦ = ବ୍ଦ (bda) - ଶବ୍ଦ (śabda) - *word, sound*

ଦ୍ + ଭ = ଦ୍ଭ (dbha) - ଅଦ୍ଭୁତ (adbhuta) - *strange*

ତ୍ + ତ = ତ୍ତ (tta) - ଉତ୍ତର (uttara) - *answer, north*

ଦ୍ + ଦ = ଦ୍ଦ (dda) - ଉଦ୍ଦାମ (uddāma) - *unfettered*

ଦ୍ + ଧ = ଦ୍ଧ (ddha) - ଉଦ୍ଧତ (uddhata) - *arrogant*

ଟ୍ + ଟ = ଟ୍ଟ (tta) - ଭଟ୍ଟା (bhaṭṭā) - *ebb-tide of the ocean*

ଚ୍ + ଚ = ଚ୍ଚ (chcha) - ଉଚ୍ଚ (uchcha) - *high*

ଚ୍ + ଛ = ଚ୍ଛ (chchha) - ପୁଚ୍ଛ (puchchha) - *tail*

ମ୍ + ପ = ମ୍ପ (mpa) - କମ୍ପ (kampa) - *shiver*

ମ୍ + ଫ = ମ୍ଫ (mpha) - ବାମ୍ଫ (bāmpha) - *steam*

Digitized by srujanika@gmail.com

ନ୍ + ଦ = ନ୍ଦ (nda) - ଚାନ୍ଦ (chānda) - *moon*

ନ୍ + ଧ = ନ୍ଧ (ndha) - କାନ୍ଧ (kāndha) - *shoulder*

ଞ୍ + ଚ = ଞ୍ଚ (ñcha) - ମଞ୍ଚ (mañcha) - *platform, stage*

ଞ୍ + ଛ = ଞ୍ଛ (ñchha) - ଲାଞ୍ଛନା (lāñchhanā) - *torture*

ଞ୍ + ଜ = ଞ୍ଜ (ñja) - ଲାଞ୍ଜ (lāñja) - *tail*

ଞ୍ + ଝ = ଞ୍ଝ (ñjha) - ପଞ୍ଝା (pannjhā) - *claw*

ଙ୍ + କ = ଙ୍କ (ṅka) - ମାଙ୍କଡ଼ (māṅkaḍa) - *monkey*

ଙ୍ + ଖ = ଙ୍ଖ (ṅkha) - ଶଙ୍ଖ (śaṅkha) - *conch*

ଙ୍ + ଗ = ଙ୍ଗ (ṅga) - ଡଙ୍ଗା (ḍaṅgā) - *boat*

ଙ୍ + ଘ = ଙ୍ଘ (ṅgha) - ଶିଙ୍ଘ (śiṅgha) - *horn*

ଧ୍ + ଯ = ଧ୍ୟ (dhya) - ଧ୍ୟାନ (dhyāna) - *meditation*

ଜ୍ + ଞ = ଜ୍ଞ (jña) - ଜ୍ଞାନ (jñāna) - *knowledge*

କ୍ + ଷ = କ୍ଷ (kṣa) - କ୍ଷମା (kṣamā) - *forgiveness*

d. **Another category of combinations of consonants (clusters) frequently used in Oḍiā which are expressed by using the first consonant in its original form and then used the second consonant below the first, with its smaller form as stated below :**

କ୍ + ଟ = kṭa - କ୍ଟ – ଟ୍ରାକ୍ଟର୍ (ṭrākṭara) - *tractor*

କ୍ + ସ = ksa - କ୍ସ – ବାକ୍ସ (bāksa) - *box*

ଗ୍ + ଧ = gdha - ଗ୍ଧ – ଦୁଗ୍ଧ (dugdha) - *milk*

ଡ୍ + ଗ = ḍga - ଡ୍ଗ – ଖଡ୍ଗ (khaḍga) - *sword*

ଣ୍ + ଟ = ṅṭa - ଣ୍ଟ – ଥଣ୍ଟ (thaṇṭa) - *beak of a bird*

Digitized by srujanika@gmail.com

ଣ୍ + ଠ = ntha - ଣ୍ଠ - କଣ୍ଠ (kaṇṭha) - *throat*

ତ୍ + ଥ = ttha - ତ୍ଥ - ଉତ୍ଥାନ (utthāna) - *rise*

ଦ୍ + ଗ = dga - ଦ୍ଗ - ମୁଦ୍ଗର (mudgara) - *club*

ଦ୍ + ଘ = dgha - ଦ୍ଘ - ଉଦ୍‌ଘାଟନ (udghaṭana) - *inauguration*

ପ୍ + ଟ = pṭa - ପ୍ଟ - ସେପ୍ଟେମ୍ବର (sepṭembara) - *September*

ପ୍ + ସ = psa - ପ୍ସ - ଅପ୍ସରା (apsarā) - *nymph*

ମ୍ + ମ = mma - ମ୍ମ - ସମ୍ମାନ (sammāna) - *honour*

ଶ୍ + ଚ = ścha - ଶ୍ଚ - ପଶ୍ଚିମ (paśchima) - *west*

ଷ୍ + ଟ = ṣṭa - ଷ୍ଟ - ଅଷ୍ଟମ (aṣṭama) - *eight*

ଷ୍ + ଠ = ṣṭha - ଷ୍ଠ - ଷଷ୍ଠ (saṣṭha) - *sixth*

ଷ୍ + ପ = ṣpa - ଷ୍ପ - ପୁଷ୍ପ (puṣpa) - *flower*

ଷ୍ + ଫ = ṣpha - ଷ୍ଫ - ନିଷ୍ଫଳ (niṣphaḷa) - *fruitless*

ସ୍ + ପ = spa - ସ୍ପ - ସ୍ପିରିଟ୍ (spiriṭ) - *spirit*

ସ୍ + ଫ = spha - ସ୍ଫ - ସ୍ଫଟିକ (sphaṭika) - *crystal*

ହ୍ + ଣ = hṇa - ହ୍ଣ - ଅପରାହ୍ଣ (aparāhṇa) - *afternoon*

e. **Further some examples of triple and quadruple combinations of consonants (consonant clusters) are used in Odiā. These are identified by the symbols stated below :**

i) Triple combinations of consonant cluster :

ନ୍ + ତ୍ + ୱ = ntwa - ନ୍ତ୍ୱ - ସାନ୍ତ୍ୱନା (sāntwanā) - *consolation*

ନ୍ + ତ୍ + ର = ntra - ନ୍ତ୍ର - ଯନ୍ତ୍ର (j̄antra) - *machine*

ନ୍ + ଦ୍ + ର = ndra - ନ୍ଦ୍ର - ଚନ୍ଦ୍ର (chandra) - *moon*

Digitized by srujanika@gmail.com

ନ୍ + ଧ୍ + ର = ndhra - ନ୍ଧ୍ର - ରନ୍ଧ୍ର (randhra) - *pore*

ମ୍ + ଭ୍ + ର = mbhra - ମ୍ଭ୍ର - ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ (sambhrānta) - *aristocracy*

ର୍ + ଦ୍ + ଧ = rddha - ର୍ଦ୍ଧ - ଅର୍ଦ୍ଧ (arddha) - *half*

ର୍ + ତ୍ + ତ = rtta - ର୍ତ୍ତ - କର୍ତ୍ତା (karttā) - *creator*

ର୍ + ଦ୍ + ର = rdra - ର୍ଦ୍ର - ଆର୍ଦ୍ର (ārdra) - *damp*

ର୍ + ଶ୍ + ୱ = rswa - ର୍ଶ୍ୱ - ପାର୍ଶ୍ୱ (pārśwa) - *side*

ର୍ + ଣ୍ + ଣ = rnna - ର୍ଣ୍ଣ - ବର୍ଣ୍ଣ (barṇṇa) - *colour, alphabet*

ଷ୍ + କ୍ + ର = skra - ଷ୍କ୍ର - ନିଷ୍କ୍ରିୟ (niṣkriya) - *inactive*

ଷ୍ + ଟ୍ + ର = stra - ଷ୍ଟ୍ର - ରାଷ୍ଟ୍ର (rāṣṭra) - *country*

ଷ୍ + ପ୍ + ର = spra - ଷ୍ପ୍ର - ଦୁଷ୍ପ୍ରାପ୍ୟ (duṣprāpya) - *rare*

ii) Quadruple combinations of consonant cluster :-

ର୍ + ତ୍ + ତ୍ + ଯ = rttya - ର୍ତ୍ତ୍ୟ - ମର୍ତ୍ତ୍ୟ (marttya) - *earth*

ନ୍ + ତ୍ + ର୍ + ଯ = ntrya - ନ୍ତ୍ର୍ୟ / ନ୍ତ୍ର୍ୟ - ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟ (swātantrya) - *speciality*

ର୍ + ଦ୍ + ଧ୍ + ୱ = rddhwa - ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ (ūrddhwa) - *high above*

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅକ୍ଷର ଶିକ୍ଷା (akṣara śikṣa)

Learning of alphabets

ପାଠ- ୧ LESSON - 1

ଧ	ଥ	ଅ	ଆ
dha	tha	a	ā

☐ ା [symbol of ଆ (ା)]
ā

ଧ (dha) ଧା (dhā) ଥ (tha) ଥା (thā)

ଥାଅ (thāa) - *stay*

ଅଧ (adha) - *half*

ଅଧା (adhā) - *half*

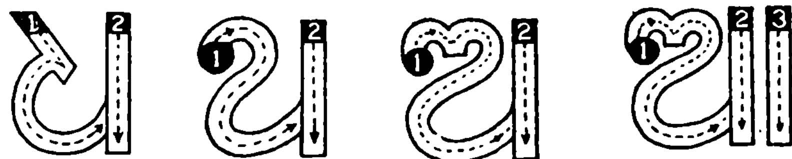
ପଠନ ଅଭ୍ୟାସ (paṭhana abhyāsa) - *Reading Practice* :

ଥ (tha), ଥା (thā), ଥାଅ (thāa)

ଧ (dha), ଅଧ (adha), ଅଧା (adhā)

ଆ (ā), ଧା (dhā), ଥା (thā)

ଲିଖନ ରୀତି (likhana rīti) - *Style of writing* :

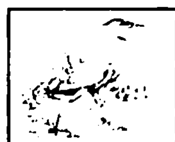
Digitized by srujanika@gmail.com

ଦ	ହ	ବ	କ	ଜ
da	ha	ba	ka	ja

ଦାଆ (dā-ā) - *sickle*
କହ (kaha) - *tell*
କାକ (kāka) - *crow*
ଅଜା (ajā) - *grandfather*

ବକ (baka) - *crane*
କକା (kakā) -*uncle*
ବଜା (bajā) - *beat*
ଆହା (ā-hā) - *alas*

ଅଦା (adā) - ***Ginger,*** ଜାହାଜ (jāhāja) - ***Ship,*** ବକ (baka) - ***Crane***

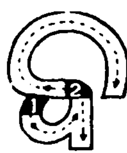
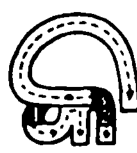
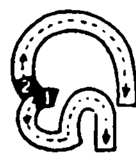
ପଠନ ଅଭ୍ୟାସ (paṭhana abhyāsa) - *Reading Practice* :

କହ (kaha) - *tell*
ଜବାବ (jabāba) - *reply*
କାକ (kāka) - *crow*
ଅଥବା (athabā) - *or*
ଥାକ (thāka) - *shelf*
ବାଆ (bāā) - *wind*
ଦାଦା (dādā) - *uncle*

କାହା (kāhā) - *Whose*
ବଥ (batha) - *abscess*
ବାହା (bāhā) - *arm*
କାଜ (kāja) - *button hole*
ବାବା (bābā) - *father*
ବାଧା (bādhā) - *obstacle*
କଥା (kathā) - *tale*

ଲିଖନ ରୀତି (likhana rīti) - *Style of Writing* :

Digitized by srujanika@gmail.com

ପାଠ-୩ LESSON - 3

ପ	ଫ	ଷ	ଯ	ୟ	ଘ	କ୍ଷ
pa	pha	ṣa	Ja	ya	gha	kṣa

ପଥ (patha) - *path*

କଫ (kapha) - *cough*

କଷା (kaṣā) - *astringent*

ଯବ (jaba) - *barley*

ଜୟ (jaya) - *victory*

ବାଘ (bāgha) - *tiger*

ପକ୍ଷ (pakṣa) - *feather/wing*

ପଠନ ଅଭ୍ୟାସ (paṭhana abhyāsa) - *Reading Practice* :

ଆୟ (āya) - *income*

ଆଦାୟ (ādāya) - *collection*

ଥୟ (thaya) - *stable*

ଅଥୟ (athaya) - *fickle*

ବକ୍ଷ (bakṣa) - *chest*

ଅଯଥା (ajathā) - *unnecessary*

ଯାଅ (jāa) - *go*

କାୟା (kāyā) - *body*

ଦୟା (dayā) - *kindness*

କକ୍ଷ (kakṣa) - *room, orbit*

ବାପା (bāpā) - *father*

ଅପା (apā) - *sister*

କପା (kapā) - *cotton*

ପାଦ (pāda) - *foot*

ପକ୍ଷ (pakṣa) - *wings*

ଘା (ghā) - *wound*

ଦକ୍ଷ (dakṣa) - *skilful*

ଅଜା (ajā) - *grandfather*

ବାଘ (bāgha) - *tiger*

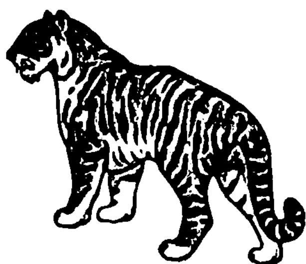
ଜୟ (jaya) - *victory*

ଜପ (japa) - *repetition of incantations*

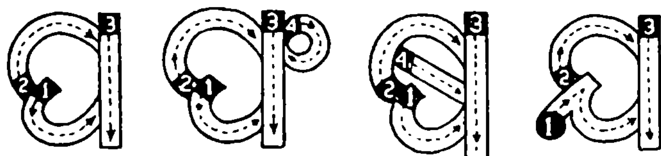
Digitized by srujanika@gmail.com

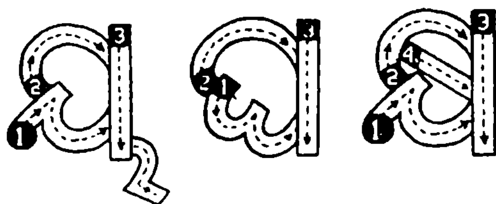

କପା (kapā) - *cotton*

ପାଦ (pāda) - *Foot*

ବାଘ (bāgha) - *tiger*

ଲିଖନ ରୀତି (likhana rīti) - ***Style of writing*** :

Digitized by srujanika@gmail.com

ଠ	ଚ	ଛ	ଟ	ଝ
ṭha	cha	chha	ṭa	jha

ଆଠ (āṭha) - *eight*, ଚକ (chaka) - *wheel*, ବାଟ (bāṭa) - *way*, ଛକ (chhaka) - *cross-road*, ଅଝଟ (ajhaṭa) - *obstinate*

କାଠ (kaṭha) - *wood*

ଠକ (ṭhaka) - *cheat*

ପାଠ (pāṭha) - *study*

କାଚ (kācha) - *glass*

ଛାଟ (chhāṭa) - *whip*

ପଛ (pachha) - *back*

ପାଟ (pāṭa) - *silk*

ଫାଟ (phāṭa) - *crack*

ଝଟା (jhaṭā) - *wattle*

ପଠନ ଅଭ୍ୟାସ (paṭhana abhyāsa) - *Reading Practice* :

ପାଠକ (pāṭhaka) - *reader*

ଫଟା (phaṭā) - *cracked*

ଫାଟ (phāṭa) - *crack*

ଫାଟକ (phāṭaka) - *gate*

ଘାଟ (ghāṭa) - *ferry*

କାଟ (kāṭa) - *cut*

ଝଅଟ (jhaaṭa) - *soon*

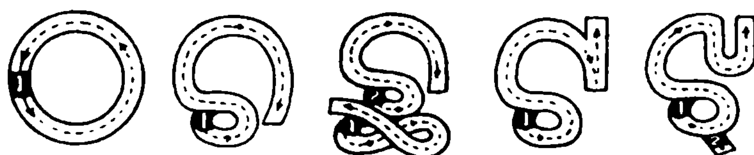
ଚକ (chaka) - *wheel*

ଅଟା (aṭā) - *flour*

ଫଟ (phaṭa) - *photograph*

ଚମ (chama) - *skin*

ଲିଖନ ରୀତି (likhana rīti) - *Style of writing* :

Digitized by srujanika@gmail.com

ଗ	ଖ	ଶ
ga	kha	śa

ଗଛ (gachha) - *tree*

ଆକାଶ (ākāśa) - *sky*

ଶାଗ (śāga) - *leafygreens*

ଗଜା (gajā) - *sprout*

ଖଟ (khaṭa) - *cot*

ଶାଖା (śākhā) - *branch*

ଗଦା (gadā) - *club/heap*

ଖଟା (khaṭā) - *sour, pickle*

ପଠନ ଅଭ୍ୟାସ (paṭhana abhyāsa) - *Reading Practice* :

କାଖ (kākha) - *armpit*

ପାଖ (pākha) - *near*

ବଗ (baga) - *crane*

ଦାଗ (dāga) - *stain*

ଗପ (gapa) - *story*

ଆକାଶ (ākāśa) - *sky*

ପଚାଶ (pachāśa) - *fifty*

ଅଖ (akha) - *axis*

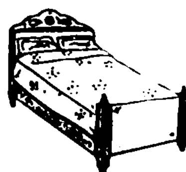
ଅଗ (aga) - *tip*

ପାଗ (pāga) - *weather*

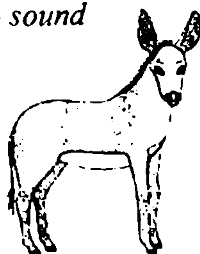
ଗଧ (gadha) - *ass*

ଗଛ (gachha) - *tree*

ଶବଦ (śabada) - *sound*

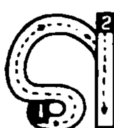

ଖଟ (khaṭa) - *Cot*

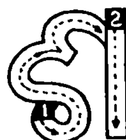

ଗଧ (gadha) - *ass*

ଲିଖନ ରୀତି (likhana rīti) - *Style of writing* :

Digitized by srujanika@gmail.com

ପାଠ-୬ LESSON - 6

ର	ଋ	ଇ	ଈ
ra	rü	i	ī

ଅକ୍ଷର (akṣara) - *alphabet* ରାଗ (rāga) - *anger*

ଖରା (kharā) - *sunlight* ଇଟା (iṭā) - *brick*

ଆଈ (āī) - *grandmother* ଗାଈ (gāī) - *cow*

ଜର (jara) - *fever* ଈଷ (īṣa) - *the beam of a plough*

ଗରା (garā) - *waterpitcher* ଋକ୍ଷ (rukṣa) - *bear/star*

ଇ - ି symbol of ଇ (i)

ଋଷି (ruṣi) - *hermit* ବାଇଶି (bāiśi) - *twenty two*

ଜିଆ (jiā) - *earthworm* କିଆ (kiā) - *screwpine*

ବିବାହ (bibāha) - *marriage* ରାବ (rāba) - *cry*

ଦିଅ (dia) - *give* ରଖିବ (rakhiba) - *keep*

ଆଜି (āji) - *today* ଥିର (thira) - *calm*

ବିଧି (bidhi) - *fate / law* ବଧିର (badhira) - *deaf*

ଈ - ୀ symbol of ଈ (ī)

କୀଟ (kīṭa) - *insect* ଗୀତ (gīta) - *song*

ବୀର (bīra) - *hero/warrior* ନୀର (nīra) - *water*

ଋ - ୃ symbol of ଋ (ru)

ମୃଗ (mruga) - *deer* ବୃଷ (bruṣha) - *bull, Taurus*

କୃଷି (kruṣi) - *agriculture* ତୃଣ (truṇa) - *grass*

Digitized by srujanika@gmail.com

ପଠନ ଅଭ୍ୟାସ (paṭhana abhyāsa) ***Reading Practice*** **:**

ଦୀପ (dīpa) - *lamp*

ଘିଅ (ghia) - *ghee*

ଦହି (dahi) - *curd / yoghurt*

ଋଷି (ruṣi) - *hermit*

ରବିବାର (rabibāra) - *sunday*

ପାଠାଗାର (pāṭhāgāra) - *library*

କବିରାଜ (kabirāja) - *ayurvedic physician*

ଧୀର (dhīra) - *slow*

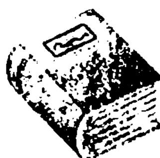
ବହି (bahi) - *book*

ବରଫ (barapha) - *ice*

ଶଶୀ (śaśī) - *moon*

ଦୀପ (dīpa) - *lamp*

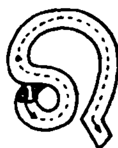
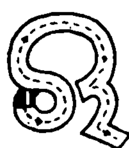
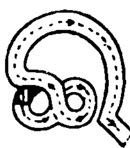

ବହି (bahi) - *book*

ବରଫ (barapha) - *ice*

ଲିଖନ ରୀତି (likhana rīti) - ***Style of writing*** **:**

Digitized by srujanika@gmail.com

ମ	ସ
ma	sa

ମଶା (maśā) - *mosquito* ସର (sara) - *cream*

ପଠନ ଅଭ୍ୟାସ (paṭhana abhyāsa) - *reading practice* :

ମା (mā) - *mother*
ମାସ (māsa) - *month*
ସୀମା (sīmā) - *border*
ଚଶମା (chaśamā) - *spectacles*
ସହର (sahara) - *town*
ସମୟ (samaya) - *time*
ସମର (samara) - *war*
ସମାଚାର (samāchāra) - *news*
ସରକାର (sarakāra) - *government*

ନ	ଳ	ଲ
na	ḷa	la

ନଈ (naī) - *river*
ନାଳ (nāḷa) - *canal, saliva*
ନଳ (naḷa) - *pipe*
ନୀଳା (nīḷā) - *saphire*
ନଳା (naḷā) - *drain*
ନାଲି (nāli) - *red*
ନୀଳ (nīḷa) - *blue*
ପହିଲି (pahili) - *first*
କାଲି (kāli) - *tomorrow*
ସମତଳ (samataḷa) - *plain*
ଲବଣ (labaṇa) - *salt*
ମସଲା (masalā) - *spices*
ମନ (mana) - *mind*

Digitized by srujanika@gmail.com

ପଠନ ଅଭ୍ୟାସ (paṭhana abhyāsa) - *Reading Practice* :

ମାଛ - (māchha) - *fish*
ଧନ - (dhana) - *wealth*
ବୟସ - (bayasa) - *age*
ପାନ - (pāna) - *betel*
କଳ - (kaḷa) - *machine*
ବାଳକ - (bāḷaka) - *boy*
ମାଛି - (māchhi) - *fly*
ନାରୀ - (nārī) - *woman*
ନଗର - (nagara) - *city*
ଘାସ - (ghāsa) - *grass*
କାମ - (kāma) - *work*
ସମାନ - (samāna) - *equal*
ସାନ - (sāna) - *small*
ଦଶମ - (daśama) - *tenth*
ବାଳିକା - (bāḷikā) - *girl*
ହଳଦୀ - (haḷadī) - *turmeric*
ମଫସଲ - (maphasala) - *rural*
ଦିଆସିଲି - (diāsili) - *match stick*

ଗହମ - (gahama) - *wheat*
ଧନୀ - (dhanī) - *rich*
କାନ - (kāna) - *ear*
କରମ - (karama) - *fate*
ବଳ - (baḷa) - *strength*
ହଳ - (haḷa) - *plough*
ଗରମ - (garama) - *hot*
ମକା - (makā) - *corn*
ହସ - (hasa) - *laugh*
କମାର - (kamāra) - *blacksmith*
ମନ - (mana) - *mind*
ବାସନ - (bāsana) - *utensil*
କଲମ - (kalama) - *pen*
ଫଳ - (phaḷa) - *fruit*
ବାଲି - (bāli) - *sand*
ହଳଦିଆ - (haḷadiā) - *yellow*
କିରାସିନି - (kirāsini) - *kerosene*

ଲିଖନ ରୀତି (likhana rīti) - *Style of writing* :

Digitized by srujanika@gmail.com

ଏ	ଐ	ଓ	ଔ	ଞ
e	ai	o	au	ña

ଏ - (e) - *this*

ଓଟ - (oṭa) - *camel*

ଔଷଧ - (auṣadha) - *medicine*

ପଠନ ଅଭ୍ୟାସ (paṭhana abhyāsa) - Reading Practice :

ଏପରି - (epari) - *thus*

କିଏ - (kie) - *who*

ଏକ - (eka) - *one*

ଏକାଠି - (ekāṭhi) - *collectively*

ଓଠ - (oṭha) - *lip*

ଓଜନ - (ojana) - *weight*

symbol of ଏ = େ□	symbol of ଐ = ୈ□
symbol of ଓ = େ□ା	symbol of ଔ = େ□ୗ

ଦେଶ - (deśa) - *country*

ଝୋଟ - (jhoṭa) - *jute*

ଶୈଶବ - (śaiśaba) - *childhood*

ଗୌରବ - (gauraba) - *glory*

ପଠନ ଅଭ୍ୟାସ (paṭhana abhyāsa) - Reading Practice :

ସେ - (se) - *he*

ଶେଷ - (śeṣa) - *last*

କେଶ - (keśa) - *hair*

ବେଶ - (beśa) - *dress, decoration*

ମୋ - (mo) - *my*

ମୋଟା - (moṭā) - *fat*

ପୋଷାକ - (poṣāka) - *dress*

କୋଇଲା - (koilā) - *coal*

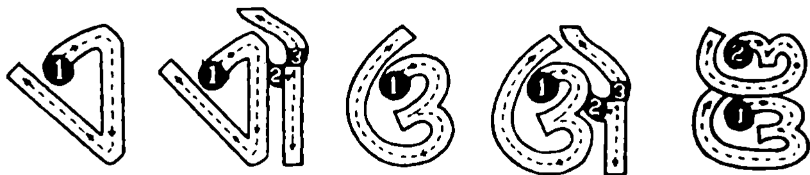
ଢୋଲ - (ḍhola) - *drum*

ବେଶର - (beśara) - *rye paste*

ପୌର - (paura) - *civic*

ଗୌର - (gaura) - *fair, white*

ଲିଖନ ରୀତି (likhana rīti) - *Style of Writing* :

Digitized by srujanika@gmail.com

ପାଠ- ୯ LESSON - 9

ଟ	ଢ	ଢ଼	ଣ
ta	ḍha	ḍha	ṇa

ହାତ - (hāta) - *hand*

ଢାଲ - (ḍhāla) - *shield*

କଢ଼ - (kaḍha) - *bud*

ଋଣ - (ruṇa) - *loan*

ପଠନ ଅଭ୍ୟାସ (paṭhana abhyāsa) - Reading Practice :

ସତ - (sata) - *true*

ତାର - (tāra) - *wire*

ତୀର - (tīra) - *arrow*

ତାରା - (tārā) - *star*

ଛତା - (chhatā) - *umbrella*

ଜୋତା - (jotā) - *shoes*

ଢାଳ - (ḍhāḷa) - *water pot*

ଢିପ - (ḍhipa) - *highland*

ଦାଢ଼ - (dāḍha) - *sharp*

ଦାଢ଼ି - (dāḍhi) - *beard*

ବଢ଼ି - (baḍhi) - *flood*

ବଢ଼େଇ - (baḍhei) - *carpenter*

ଚଢ଼େଇ - (chaḍhei) - *bird*

ପାଣି - (pāṇi) - *water*

ଖଣି - (khaṇi) - *mine*

ଟିଣ - (ṭiṇa) - *tin*

ଟାଣ - (ṭāṇa) - *hard*

ହରିଣ - (hariṇa) - *deer*

ଜଣାଣ - (jaṇāṇa) - *prayer*

ଡ	ଡ଼	ଙ	ଉ	ଊ	ଭ
ḍa	ḍa	na	u	ū	bha

ଡାକଘର - (ḍākaghara) - *post office*

ଗାଡ଼ି - (gāḍi) - *vehicle*

କଉଡ଼ି - (kauḍi) - *cowrie*

ଭଲ - (bhala) - *good*

ଊଣା - (ūṇā) - *less*

ଜିଭ - (jibha) - *tongue*

Digitized by srujanika@gmail.com

ପଠନ ଅଭ୍ୟାସ (paṭhana abhyāsa) - Reading Practice :

ଡିବା - (ḍibā) - *casket*	ବାଡ଼ି - (bāḍi) - *stick*
ରଡ଼ି - (raḍi) - *loud sound*	ଉଡ଼ାଜାହାଜ - (uḍājāhāja) - *aeroplane*
ଡର - (ḍara) - *fear*	ଶଗଡ଼ - (śagaḍa) - *bullock cart*
ଉଇ - (ui) - *white ant*	ଭଗବାନ - (bhagabana) - god
ନଡ଼ିଆ - (naḍiā) - *coconut*	ଭାତ - (bhāta) - *rice*

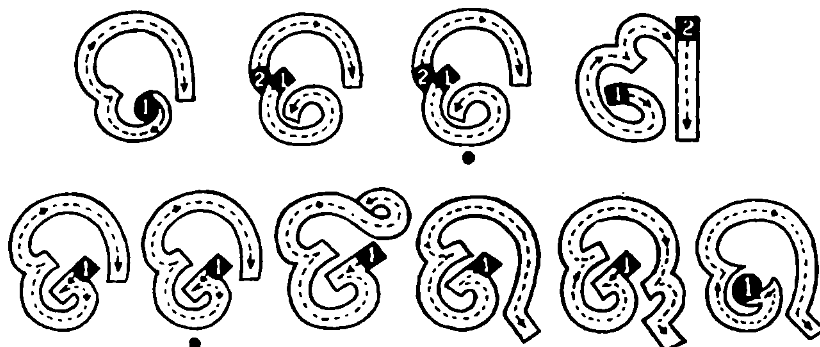
ଉ = ୁ	ଊ = ୂ

ବୁଢ଼ୀ (buḍhī) - *old woman* ମୂଳ (mūḷa) - *root*

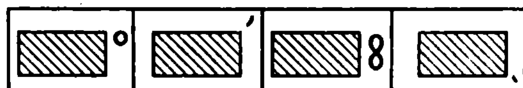
ପଠନ ଅଭ୍ୟାସ (paṭhana abhyāsa) - Reading Exercise :

ଝାଡୁ (jhāḍu) - *broom*	ଗୁଡ଼ (guḍa) - *molasses*
ବୁଢ଼ା (buḍhā) - *old man*	କୁଆ (kuā) - *crow*
ପୁଆ (puā) - *young seedling*	ଗୁରୁ (guru) - *preceptor*
କୂପ (kūpa) - *well*	କୂଳ (kūḷa) - *bank*
ମୟୂର (mayūra) - *peacock*	ମୂକ (mūka) - *dumb*
ଚାଉଳ (chāuḷa) - *rice*	ପୁରୁଷ (puruṣa) - *male*
ଫେଣ (pheṇa) - *foam*	କୁରାଢି (kurāḍhi) - *axe*

ଲିଖନ ରୀତି (likhana rīti) - *Style of writing* :

Digitized by srujanika@gmail.com

ହଂସ - haṁsa - *swan*

ସଂସାର - saṁsāra - *world*

ପାଉଁଶ - pāuñśa - *ash*

କାଇଁଚ - kāiñcha - abarus pracatorius

ଦୁଃଖ - duḥkha - *sorrow*

ଦୁଃସାହସ - duḥsāhasa - *misadventure*

ପଠନ ଅଭ୍ୟାସ (paṭhana abhyāsa) - *Reading Practice* :

ମାଂସ - māṁsa - *meat*

ଅଂଶ - aṁśa - *part*

ହିଂସା - hiṁsā - *violence*

ସଂଘ - saṁgha - *association*

ମାଇଁ - māiñ - *aunt*

ନାହିଁ - nāhiñ - *no*

ଭଅଁର - bhañra - *drone*

ବାଲ୍‌ଟି - bālṭi - *bucket*

ଦୁଃଖିତ - duḥkhita - *sorry*

ଅଫିସ୍ - aphis - *office*

କପ୍ - kap - *cup*

ହଠାତ୍ - haṭhāt - *sudden*

ପେନ୍ - pen - *pen*

ରିକ୍‌ସା - riksā - *rickshaw*

ସିଂହ - siṁha - *lion*

ବଂଶ - baṁśa - *dynasty*

କଂସା - kaṁsā - *bell metal*

ପଂଝା - paṁjhā - *claws*

ହଁ - hañ - *yes*

ବାଉଁଶ - bāuñśa - *bamboo*

ମୁଁ - muñ - *myself*

ନିଆଁ - niāñ - *fire*

ବାଃ ବାଃ - bāḥ bāḥ - *bravo*

ଠିକ୍ ଠାକ୍ - ṭhik ṭhāk - *well done*

ଚକ୍ - chak - *chalk*

ତଫାତ୍ - taphāt - *difference*

ପେନ୍‌ସିଲ୍ - pensil - *pencil*

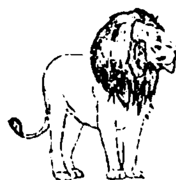
ବଲ୍‌ବ୍ - balb - *bulb*

ପେନ୍ - pen - *pen*

ବାଲ୍‌ଟି - bālṭi - *bucket*

ସିଂହ - siṁha - *lion*

Digitized by srujanika@gmail.com

ଷ୍ (ṣ) + ଟ (ṭa) = ଷ୍ଟ (ṣṭa)
ଷ୍ (ṣ) + ଠ (ṭha) = ଷ୍ଠ (ṣṭha)
ଲ୍ (l) + ଟ (ṭa) = ଲ୍ଟ (lṭa)
ଣ୍ (ṇ) + ଟ (ṭa) = ଣ୍ଟ (ṇṭa)
ଣ୍ (ṇ) + ଠ (ṭha) = ଣ୍ଠ (ṇṭha)

କଷ୍ଟ (kaṣṭa) : *pain*
ଷଷ୍ଠ (ṣaṣṭha) : *sixth*
ଡେଲ୍ଟା (delṭā) : *delta*
ଘଣ୍ଟା (ghaṇṭā) : *clock*
କଣ୍ଠ (kaṇṭha) : *throat*

ଦୁଷ୍ଟ (duṣṭa) : *naughty*
ନିଷ୍ଠୁର (niṣṭhura) : *cruel*
ବେଲ୍ଟ (belṭ) : *belt*
ଝିଣ୍ଟିକା (jhiṇṭikā) : *grass hopper*
ପାଣ୍ଠି (pāṇṭhi) : *fund*

ପଠନ ଅଭ୍ୟାସ (paṭhana abhyāsa) - ***Reading Practice*** **:**

ନଷ୍ଟ (naṣṭa) : *destroyed*
ଅଷ୍ଟମ (aṣṭama) : *eighth*
ଷ୍ଟେସନ (ṣṭesana) : *station*
ଚେଷ୍ଟା (cheṣṭā) : *effort*
କାଷ୍ଠ (kāṣṭha) : *wood*
କଣ୍ଟା (kaṇṭā) : *prickle*
ଘଣ୍ଟ (ghaṇṭa) : *gong*
ବେଣ୍ଟ (beṇṭa) : *handle*
ଗଣ୍ଠି (gaṇṭhi) : *knot*

ଅନିଷ୍ଟ (aniṣṭa) : *harm*
ଯଥେଷ୍ଟ (jatheṣṭa) : *enough*
ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସ୍ (poṣṭ aphis) : *post office*
ବଳିଷ୍ଠ (baḷiṣṭha) : *strong*
ଅଣ୍ଟା (aṇṭā) : *waist*
ଥଣ୍ଟ (thaṇṭa) : *beak of a bird*
ଆଣ୍ଠୁ (āṇṭhu) : *knee*
ଲଣ୍ଠନ (laṇṭhana) : *lantern*

Digitized by srujanika@gmail.com

ସ୍ (s) / ଷ୍ (ṣ) + ପ (pa) = ସ୍ପ (spa) / ଷ୍ପ (ṣpa)
ସ୍ (s) / ଷ୍ (ṣ) + ଫ (pha) = ସ୍ଫ (spha) / ଷ୍ଫ (ṣpha)

ଶ୍ (ś) + ଚ (cha) = ଶ୍ଚ (ścha)
ମ୍ (m) + ମ (ma) = ମ୍ମ (mma)
ପ୍ (p) + ପ (pa) = ପ୍ପ (ppa)
ଳ୍ (ḷ) + ପ (pa) = ଳ୍ପ (ḷpa)

ନିଷ୍ଫଳ (niṣphaḷa) : *fruitless*

ବିସ୍ଫୋରଣ (bisphoraṇa) : *explosion*

ପଶ୍ଚାତ୍ (paśchāt) : *after*

ଟିପ୍ପଣୀ (ṭippaṇī) : *note*

ପୁଷ୍ପ (puṣpa) : *flower*

ବାଚସ୍ପତି (bāchaspati) : *speaker*

ସମ୍ମାନ (sammāna) : *honour*

ଶିଳ୍ପ (śiḷpa) : *industry*

ପଠନ ଅଭ୍ୟାସ (paṭhana abhyāsa) - *Reading Practice* :

ବାଷ୍ପ (bāṣpa) : *steam*

ସ୍ଫଟିକ (sphaṭika) : *crystal*

ସ୍ପିରିଟ୍ (spiriṭ) : *spirit*

ଅଳ୍ପ (aḷpa) : *little*

କଳ୍ପନା (kaḷpanā) : *imagination*

ସମ୍ମିଳନୀ (sammiḷanī) : *conference*

ସମ୍ମୁଖ (sammukha) : *in front of*

ପରସ୍ପର (paraspara) : *each other*

ସ୍ପଷ୍ଟ (spaṣṭa) : *clear*

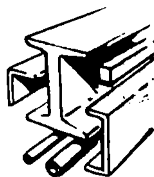
ଇସ୍ପାତ (ispāta) : *steel*

ଗଳ୍ପ (gaḷpa) : *story*

ନିଶ୍ଚୟ (niśchaya) : *positively*

ସ୍ଫଟିକ (sphaṭika) : *Crystal*

ଇସ୍ପାତ (ispāta) : *steel*

ପୁଷ୍ପ (puṣpa) : *flower*

Digitized by srujanika@gmail.com

ନ୍ (n) + ମ (ma) = ନ୍ମ (nma)
ମ୍ (m) + ବ (ba) = ମ୍ବ (mba)

ତନ୍ମୟ (tanmaya) : *overwhelmed*

ଜନ୍ମ (janma) : *birth*

ଆମ୍ବ (āmba) : *mango*

ଡିମ୍ବ (dimba) : *egg*

ଖମ୍ବ (khamba) : *pole*

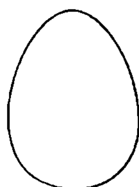
ପଠନ ଅଭ୍ୟାସ (paṭhana abhyāsa) - *Reading Practice* :

ସମ୍ବାଦ (sambāda) : *news*

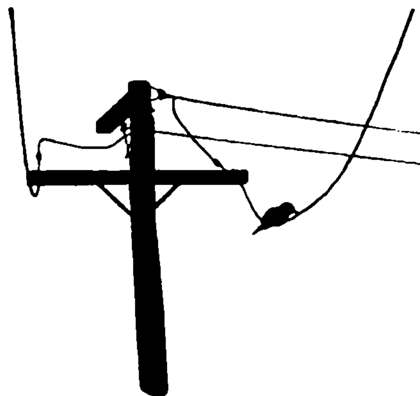
କିମ୍ବା (kimbā) : *or*

ନଭେମ୍ବର (nabhembara) : *November*

ଯୋଗଜନ୍ମା (jogajanmā) : *blessed born*

ଡିମ୍ବ (dimba) : *egg*

ଖମ୍ବ (khamba) : *pole*

ଆମ୍ବ (āmba) *mango*

Digitized by srujanika@gmail.com

ପାଠ- ୧୩ LESSON - 13

ଷ୍ (ṣ)	+	କ (ka)	=	ଷ୍କ (ṣka)		
ସ୍ (s)	+	କ (ka)	=	ସ୍କ (ska)		
ଜ୍ (j)	+	ଜ (ja)	=	ଜ୍ଜ (jja)		

ନମସ୍କାର (namaskāra) - *namaskara*

ସ୍କୁଟର୍ (skuṭar) - *scooter*

କଜ୍ଜଳ (kajjaḷa) - *collyrium*

ଶୁଷ୍କ (suṣka) - *dry*

ପଠନ ଅଭ୍ୟାସ (paṭhana abhyāsa) - ***Reading Practice*** **:**

ସ୍କୁଲ୍ (skul) - *school*

ସ୍କେଲ୍ (skel) - *scale*

ଭାସ୍କର୍ଯ୍ୟ (bhāskar jya) - *sculpture*

ପରିଷ୍କାର (pariṣkāra) - *clean*

ବାଇସ୍କୋପ (bāiskopa) - *bi-scope*

ସ୍କାଉଟ୍ (skāuṭ) - *scout*

ଟେଲିସ୍କୋପ (teliskopa) - *telescope*

ସଜ୍ଜନ (sajjana) - *noble*

ଲଜ୍ଜା (lajjā) - *shame*

ସ୍ (s)	+	ନ (na)	=	ସ୍ନ (sna)
ସ୍ (s)	+	ୱ (wa)	=	ସ୍ୱ (swa)
ନ୍ (n)	+	ନ (na)	=	ନ୍ନ (nna)

ସ୍ନାନ (snāna) - bath

ଭିନ୍ନ (bhinna) - *different*

ସ୍ୱାଧୀନ (swādhīna) - *independant*

ଶ୍ୱାନ (śwāna) - *dog*

ବିଘ୍ନ (bighna) - *impediment*

ପଠନ ଅଭ୍ୟାସ (paṭhana abhyāsa) - ***Reading Practice*** **:**

ଯତ୍ନ (jatna) - *care*

ଲଗ୍ନ (lagna) - *moment*

ରତ୍ନ (ratna) - *jewel*

ଅନ୍ନ (anna) - *rice*

ଚିହ୍ନ (chihna) - *mark*

ଜହ୍ନ (jahna) - *moon*

Digitized by srujanika@gmail.com

ଜହ୍ନି (jahni) - *gourd*
ସ୍ୱର (swara) - *tone, voice*
ସ୍ୱଭାବ (swabhāba) - *nature*
ନିଃଶ୍ୱାସ (niḥśwāsa) - *respiration*
ଅଶ୍ୱ (aśwa) - *horse*
ଜ୍ୱର (jwara) - *fever*
ଦ୍ୱୀପ (dwīpa) - *island*
କୃତଘ୍ନ (krutaghna) - *ungrateful*

ପହ୍ନା (pahnā) - *udder*
ସ୍ୱପ୍ନ (swapna) - *dream*
ବିଶ୍ୱାସ (biśwāsa) - *belief*
ଭଗ୍ନ (bhagna) - *broken*
ବିଶ୍ୱ (biśwa) - *universe*
ସ୍ୱାଦ (swāda) - *taste*
ଦ୍ୱିତୀୟ (dwitīya) - *second*
ଅଗ୍ନି (agni) - *fire*

କ୍ (k) + ଳ (ḷa) = କ୍ଳ (kḷa)
ଲ୍ (l) + ଲ (la) = ଲ୍ଲ (lla)

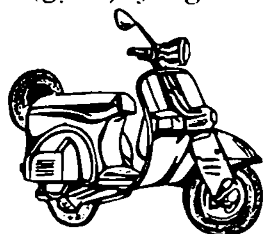
କ୍ଳେଶ (kḷeśa) - *distress*
ଶୁକ୍ଳ (śukḷa) - *white*

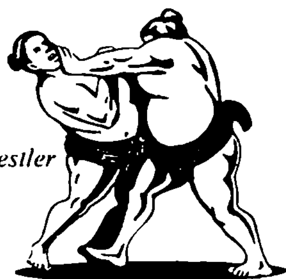
କ୍ଳୀବ (kḷība) - *impotent*
ମଲ୍ଲ (malla) - *wrestler*

ପଠନ ଅଭ୍ୟାସ (paṭhana abhyāsa) - *Reading Practice* :

ବିପ୍ଳବ (bipḷaba) - *revolution*
ପଲ୍ଲୀ (pallī) - *hamlet, small village*
ଅକ୍ଳେଶ (akḷeśa) - *easy*
କ୍ଲୋମ (kloma) - *lungs*
ଶ୍ଳୋକ (śḷoka) - *verse*
ଗ୍ଳାନି (gḷāni) - *fatigue*

ଅମ୍ଳ (amḷa) - *sour*
ଗେହ୍ଲା (gehlā) - *affectionate, fond*
କ୍ଲେଦ (kleda) - *moisture*
ପ୍ଳୀହା (pḷīhā) - *spleen*
ଶ୍ଳୀଳ (śḷīḷa) - *decent*

ସ୍କୁଟର୍ (skuṭar) - *scooter*

ମଲ୍ଲ (malla) - *wrestler*

Digitized by srujanika@gmail.com

ଣ୍ (n) + ଡ଼ (ḍa) = ଣ୍ଡ (nḍa)
ଣ୍ (n) + ଢ (ḍha) = ଣ୍ଢ (nḍha)

ଅଣ୍ଡା (aṇḍā) - *egg*

ଶୁଣ୍ଢ (śuṇḍha) - *trunk*

ଗୁଣ୍ଡ (guṇḍa) - *dust*

ଷଣ୍ଢ (ṣaṇḍha) - *bull*

ପଠନ ଅଭ୍ୟାସ (paṭhana abhyāsa) - *Reading Practice* :

ଏଣ୍ଡୁଅ (eṇḍua) - *garden lizard*

କୁଣ୍ଡା (kuṇḍā) - *husk*

ମୁଣ୍ଡ (muṇḍa) - *head*

ବାରଣ୍ଡା (bāraṇḍā) - *corridor*

ମଣ୍ଡପ (maṇḍapa) - *altar*

ହାଣ୍ଡି (hāṇḍi) - *earthen pot*

ଗଣ୍ଡ (gaṇḍa) - *cheek*

ଗଣ୍ଡି (gaṇḍi) - *trunk*

ଗେଣ୍ଡୁଫୁଲ (geṇḍuphula) - *marigold*

ମେଣ୍ଢା (meṇḍhā) - *sheep*

ଶଣ୍ଢୁଆସି (śaṇḍhuāsi) - *pincers*

କଣ୍ଢେଇ (kaṇḍhei) - *toy*

ନ୍ (n) + ତ (ta) = ନ୍ତ (nta)
ନ୍ (n) + ଥ (tha) = ନ୍ଥ (ntha)

ଦାନ୍ତ (dānta) - *tooth*

ମନ୍ଥନ (manthana) - *churning*

ତନ୍ତୀ (tantī) - *weaver*

କାନ୍ଥ (kāntha) - *wall*

ପଠନ ଅଭ୍ୟାସ (paṭhana abhyāsa) - *Reading Practice* :

କିନ୍ତୁ (kintu) - *but*

ଜନ୍ତୁ (jantu) - *animal*

ତନ୍ତୁ (tantu) - *tissue*

ଶାନ୍ତ (śānta) - *calm*

ଦନ୍ତା ହାତୀ (dantā hatī) - *tusker*

ସନ୍ଥ (santha) - *saint*

ପୁସ୍ତକ (pustaka) - *book*

ମସ୍ତକ (mastaka) - *head*

ଇସ୍ତଫା (istaphā) - *resignation*

ବାସ୍ତବ (bāstaba) - *real*

ଶସ୍ତା (śastā) - *cheap*

ବସ୍ତା (bastā) - *sack*

ରାସ୍ତା (rāstā) - *road*

କୁସ୍ତି (kusti) - *wrestling*

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅସ୍ତ (asta) - *set*

ଅସ୍ଥିର (asthira) - *unstable*

ଅସ୍ଥାୟୀ (asthāyī) - *temporary*

ସୁସ୍ଥ (sustha) - *healthy*

ସ୍ଥଳଭାଗ (sthaḷabhāga) - *landmass*

ରକ୍ତ (rakta) - *blood*

ଶକ୍ତି (sakti) - *energy/power*

ସ୍ଥିର (sthira) - *stable*

ସ୍ଥାୟୀ (sthāyī) - *permanent*

ସ୍ଥାନ (sthāna) - *place*

ଅସୁସ୍ଥ (asustha) - *sickly*

ଶକ୍ତ (śakta) - *strong*

ମୁକ୍ତା (muktā) - *pearl*

ଯୁକ୍ତି (jukti) - *argument*

ବସନ୍ତ ଋତୁ (basanta rutu) - *spring season*

ମୂଷା ଯନ୍ତା (mūṣā jantā) - *mousetrap*

ଷ୍ (ṣ) + ଣ (ṇa) = ଷ୍ଣ (ṣṇa)
ମ୍ (m) + ଭ (bha) = ମ୍ଭ (mbha)
କ୍ (k) + ଋ (rü) = କୃ (krü)

ଉଷ୍ଣ (uṣṇa) - *hot*

ଆରମ୍ଭ (ārambha) - *beginning*

କୁମ୍ଭ (kumbha) - *pitcher*

କୃଷକ (kruṣaka) - *farmer*

ପଠନ ଅଭ୍ୟାସ (paṭhana abhyāsa) - *Reading Practice* :

ବୈଷ୍ଣବ (baiṣṇaba) - *baisnaba*

ଗମ୍ଭୀର (gambhīra) - *serious*

ଗୃହ (gruha) - *house*

ମୃଗ (mruga) - *deer*

ପୃଥିବୀ (pruthibī) - *earth*

ଅମୃତ (amruta) - *nectar*

କୁମ୍ଭୀର (kumbhīra) - *crocodile*

କୃଷି (kruṣi) - *agriculture*

ତୃତୀୟ (trutīya) - *third*

ଶୃଗାଳ (śrugāḷa) - *jackle*

ମାତୃଭୂମି (mātrubhūmi) - *motherland*

କୃଷ୍ଣ (kruṣṇa) - *black*

ଦ୍ (d) + ମ (ma) = ଦ୍ମ (dma)
କ୍ (k) + ର (ra) = କ୍ର (kra)

ପଦ୍ମ (padma) - *lotus*

ତାମ୍ର (tāmra) - *copper*

ଚକ୍ର (chakra) - *wheel*

ଛଦ୍ମ (chhadma) - *disguise*

Digitized by srujanika@gmail.com

ପଠନ ଅଭ୍ୟାସ (paṭhana abhyāsa) - *Reading Practice* :

ଆତ୍ମା (ātmā) - *soul*
ଜନ୍ମଭୂମି (janmabhūmi) - *birthplace*
ଭୀଷଣ (bhīṣṇa) - *horrible*
ଭସ୍ମ (bhasma) - *ashes*
ବାଲ୍ମୀକି (bālmīki) - *Balmīki*
ଗ୍ରୀଷ୍ମ (grīṣma) - *summer*
ବିଶ୍ରାମ (biśrāma) - *rest*
କ୍ରମ (krama) - *order*
ଶୁକ୍ରବାର (śukrabāra) - *fri-day*
ଟ୍ରକ୍ (trak) - *truck*
ଗ୍ରହ (graha) - *planet*
ହ୍ରଦ (hrada) - *lake*
କ୍ରେନ୍ (kren) - *crane*
ଛାତ୍ର (chhātra) - *student*
ଛାତ୍ରୀ (chhātrī) - *girl student*
ଚିତ୍ର (chitra) - *picture*
କ୍ରନ୍ଦନ (krandana) - *weeping*
କ୍ରୀଡା (krīḍā) - *game*
ଗ୍ରାମ (grāma) - *village*
ଡ୍ରମ୍ (ḍram) - *drum*
ପରିଶ୍ରମ (pariśrama) - *labour*
ଉଗ୍ର (ugra) - *aggressive*
ବଜ୍ରପାତ (bajrapāta) - *bolt from the blue*

କ୍ (k) + ଯ (ya) = କ୍ୟ (kya)

ଗଦ୍ୟ (gadya) - *prose*
ସତ୍ୟ (satya) - *truth*
ଶସ୍ୟ (śasya) - *paddy*
ପଦ୍ୟ (padya) - *poetry*

ପଠନ ଅଭ୍ୟାସ (paṭhana abhyāsa) - *Reading Practice* :

ବାକ୍ୟ (bākya) - *sentence*
ବନ୍ୟା (banyā) - *flood*
ବାଦ୍ୟ (bādya) - *drum*
ସଭ୍ୟ (sabhya) - *membership*
ସମସ୍ୟା (samasyā) - *problem*
ଶିଷ୍ୟ (śiṣya) - *disciple*
ତ୍ୟାଗ (tyāga) - *sacrifice*
ନ୍ୟାୟ (nyāya) - *justice*
ନୃତ୍ୟ (nrütya) - *dance*
ବ୍ୟବସାୟ (byabasāya) - *business*
ମୂଲ୍ୟ (mūlya) - *price*
ଖ୍ୟାତି (khyāti) - *fame*
ମୁଖ୍ୟ (mukhya) - *chief*
ଯୋଗ୍ୟ (jogya) - *proper*
ରାଜ୍ୟ (rājya) - *state*
ପ୍ରାପ୍ୟ (prāpya) - *due*
ଆବଶ୍ୟକ (ābaśyaka) - *necessary*

Digitized by srujanika@gmail.com

ଞ୍ (ñ) + ଚ (cha) = ଞ୍ଚ (ñcha)
ଞ୍ (ñ) + ଛ (chha) = ଞ୍ଛ (ñchha)

ଅଞ୍ଚଳ (añchaḷa) - *region*

ଲାଞ୍ଛନା (lañchhanā) - *insult*

ପଠନ ଅଭ୍ୟାସ (paṭhana abhyāsa) - *Reading Practice* :

ଚଞ୍ଚଳ (chañchaḷa) - *soon*

ସଞ୍ଚୟ (sañchaya) - *savings*

ପାଞ୍ଚ (pāñcha) - *five*

ବିଞ୍ଚଣା (biñchaṇā) - *fan*

କଞ୍ଚାଫଳ (kañchāphaḷa) - *unripe fruit*

ବାଞ୍ଛା (bāñchhā) - *desire*

ଞ୍ (ñ) + ଜ (ja) = ଞ୍ଜ (ñja)
ଞ୍ (ñ) + ଝ (jha) = ଞ୍ଝ (ñjha)

ମଞ୍ଜି (mañji) - *seed*

ପଞ୍ଝା (pañjhā) - *group*

ପଠନ ଅଭ୍ୟାସ (paṭhana abhyāsa) - *Reading Practice* :

ଝାଞ୍ଜ (jhāñja) - *cymbal*

ମଞ୍ଜ (mañja) - *marrow*

ଲାଞ୍ଜ (lāñja) - *tail*

ପାଞ୍ଜି (pāñji) - *almanac*

ଅଞ୍ଜନ (añjana) - *collyrium*

କୁଞ୍ଜ (kuñja) - *arbour*

ବାଞ୍ଝ (bāñjha) - *sterile*

ପଞ୍ଜୁରି (pañjuri) - *cage*

ନ୍ (n) + ଦ (da) = ନ୍ଦ (nda)
ନ୍ (n) + ଧ (dha) = ନ୍ଧ (ndha)

ଚନ୍ଦନ (chandana) - *sandal*

ଅନ୍ଧାର (andhāra) - *darkness*

ପଠନ ଅଭ୍ୟାସ (paṭhana abhyāsa) - *Reading Practice* :

ଚାନ୍ଦ (chānda) - *moon*

କନ୍ଦ (kanda) - *raw sugar*

Digitized by srujanika@gmail.com

ଜନ୍ଦା (jandā) - *black pismire*

ହିନ୍ଦୀ (hindī) - *hindi*

ମନ୍ଦା (mandā) - *circular ditch*

ପନ୍ଦର (pandara) - *fifteen*

ବନ୍ଦର (bandara) - *port*

ବନ୍ଧୁକ (bandhuka) - *gun*

ବନ୍ଧ (bandha) - *bank, dam*

ବନ୍ଧନ (bandhana) - *tying*

ଅନ୍ଧ (andha) - *blind*

କାନ୍ଧ (kāndha) - *shoulder*

ବନ୍ଧୁ (bandhu) - *friend*

ବନ୍ଧକ (bandhaka) - *mortgage*

ମ୍ (m) + ପ (pa) = ମ୍ପ (mpa)
ମ୍ (m) + ଫ (pha) = ମ୍ଫ (mpha)

କମ୍ପାନୀ (kampānī) - *company*

ବାମ୍ଫ (bāmpha) - *vapour*

ପଠନ ଅଭ୍ୟାସ (paṭhana abhyāsa) - *Reading Practice* :

ଚମ୍ପାଫୁଲ (champāphula) - *champak flower*

ସମ୍ପାଦକ (sampādaka) - *editor*

ଭୂମିକମ୍ପ (bhūmikampa) - *earthquake*

ଡେମ୍ଫ (dempha) - *stalk*

ଗୁମ୍ଫା (gumphā) - *cave*

ଫମ୍ପା (phampā) - *empty*

ବ୍ (b) + ଦ (da) = ବ୍ଦ (bda)
ଦ୍ (d) + ଧ (dha) = ଦ୍ଧ (ddha)

ଶବ୍ଦ (śabda) - *word / sound*

ପ୍ରସିଦ୍ଧ (prasiddha) - *famous*

ପଠନ ଅଭ୍ୟାସ (paṭhana abhyāsa) - *Reading Practice* :

ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ (khrīṣṭābda) - *christian year*

ବୁଦ୍ଧ (buddha) - *the Buddha*

ଯୁଦ୍ଧ (juddha) - *war*

ଶୁଦ୍ଧ (śuddha) - *pure*

ବୃଦ୍ଧ (bruddha) - *oldman*

ବିଶୁଦ୍ଧ (biśuddha) - *pure*

ଉଦ୍ଧାର (uddhāra) - *rescue*

ଅବ୍ଦ (abda) - *year*

ଶୁଦ୍ଧିଘର (śuddhighara) - *funeral rites, obsequies*

Digitized by srujanika@gmail.com

ଚ୍ (ch) + ଚ (cha) = ଚ୍ଚ (chcha)	
ଟ୍ (ṭ) + ଟ (ṭa) = ଟ୍ଟ (ṭṭa)	

ଉଚ୍ଚ (uchcha) - *high* ଥଟ୍ଟା (thaṭṭa) - *joke*

ପଠନ ଅଭ୍ୟାସ (paṭhana abhyāsa) - *Reading Practice* :

ଭଟ୍ଟା (bhaṭṭā) - *ebb* ଉଚ୍ଚତା (uchchatā) - *height*

ଅଟ୍ଟହାସ (aṭṭahāsa) - *guffaw* ଉଚ୍ଚାରଣ (uchchāraṇa) - *pronunciation*

ତ୍ (t) + ତ (ta) = ତ୍ତ (tta)	
ଦ୍ (d) + ଦ (da) = ଦ୍ଦ (dda)	

ଚିତ୍ତ (chitta) - *mind* ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ (uddeśya) - *aim*

ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ (uddiṣṭa) - *intended* ବିତ୍ତ (bitta) - *wealth*

ପଠନ ଅଭ୍ୟାସ (paṭhana abhyāsa) - *Reading Practice* :

ବିପତ୍ତି (bipatti) - *trouble, danger* ନିର୍ଦ୍ଦେଶ (nirddeśa) - *order*

ସମ୍ପତ୍ତି (sampatti) - *wealth* ଫର୍ଦ୍ଦ (phardda) - *sheet*

ନ୍ (n) + ତ୍ (t) + ର (ra) = ନ୍ତ୍ର/ନ୍ତ୍ର (ntra)	
ସ୍ (s) + ତ୍ (t) + ର (ra) = ସ୍ତ୍ର/ସ୍ତ୍ର (stra)	

ଯନ୍ତ୍ର (jantra) - *machine* ଅସ୍ତ୍ର (astra) - *arms*

ପଠନ ଅଭ୍ୟାସ (paṭhana abhyāsa) - *Reading Practice* :

ମନ୍ତ୍ର (mantra) - *hymn* ଶାସ୍ତ୍ର (śāstra) - *scripture*

ମନ୍ତ୍ରୀ (mantrī) - *minister* ବସ୍ତ୍ର (bastra) - *cloth*

Digitized by srujanika@gmail.com

ର୍ (r) + ଣ୍ (ṇ) + ଣ (ṇa) = ର୍ଣ୍ଣ (rṇṇa)

ବର୍ଣ୍ଣ (barṇṇa) – *colour* | କର୍ଣ୍ଣ (karṇṇa) – *ear*

ପଠନ ଅଭ୍ୟାସ (paṭhana abhyāsa) - *Reading Practice* :

ପୂର୍ଣ୍ଣ (pūrṇṇa) – *full*

ସୂର୍ଯ୍ୟ (sūrjya) – *sun*

ମୂର୍ତ୍ତି (mūrtti) – *statue*

ସର୍ଦ୍ଦି (sarddi) - *cold*

ବର୍ଦ୍ଦି (barddi) - *uniform*

କର୍ଦ୍ଦମ (karddama)- *mud*

ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ (ujjwaḷa) – *bright*

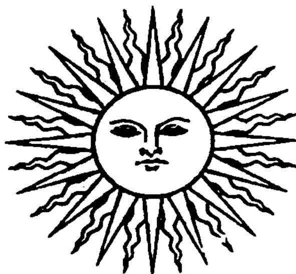
ରାଷ୍ଟ୍ରପତି (rāṣṭrapati) – *president*

ବୁଦ୍ଧ (buddha) - *the Buddha*

ଗୁମ୍ଫା (gumphā) - *cave*

ସୂର୍ଯ୍ୟ (surjya) - *sun*

Digitized by srujanika@gmail.com

Learning of Language : ଭାଷା ଶିକ୍ଷା (bhāṣā śikṣā)

1. Noun (ବିଶେଷ୍ୟ ପଦ : biśeṣya pada)

A noun is a naming word used frequently in each and every language. The Subject (କର୍ତ୍ତା : Karttā) of a sentence is always a Noun, or a word. Like English Oḍiā has five kinds of Nouns :

a) Proper Noun (ବ୍ୟକ୍ତିବାଚକ ବିଶେଷ୍ୟ : byaktibāchaka biśeṣya) :-

A proper Noun is the name of some particular person, place or thing. Kings like Ashoka, Khārabeḷa, Choḍagaṅga, Lānguḷānarasiṅgha; poets like Sāraḷā, Jagannātha Dāsa, Rādhānātha Rāya, Fakiramohana, Gangādhara; places like Purī, Bhubaneswara, Sambalpura, Nandanakānana, Chilikā, Taptapāṇi; things like "bahi" (ବହି) - book, "ḍesk" (ଡେସ୍କ), "ṭebul" (ଟେବୁଲ) - table are called Proper Nouns.

b) Common Noun (ଜାତିବାଚକ ବିଶେଷ୍ୟ : jātibāchaka biśeṣya) :-

Ordinarily, a Common Noun expresses a name that is given in common to every person, place or thing of the same class or kind. In Oḍiā manuṣya (ମନୁଷ୍ୟ) - *man*, goru : (ଗୋରୁ) - *cow*, māṅkaḍa : (ମାଙ୍କଡ) - *monkey*, sahara : (ସହର) - *town*, grāma : (ଗ୍ରାମ) - *village*, nadī : (ନଦୀ) - *river*, parbata : (ପର୍ବତ) - *mountain* are common Noun.

c) Material Noun (ବସ୍ତୁବାଚକ ବିଶେଷ୍ୟ : bastubāchaka biśeṣya) :-

The name of the matter or substance of which things are made is called Material Noun. In Oḍiā jaḷa or pāṇi : (ପାଣି) - *water*, māṭi : (ମାଟି) - *soil*, tela : (ତେଲ) - *oil*, guḍa: (ଗୁଡ) - *molasses*, kṣīra : କ୍ଷୀର - *milk*, phrij : ଫ୍ରିଜ - fridge are of this category.

Digitized by srujanika@gmail.com

d) Collective Noun (ସମଷ୍ଟିବାଚକ ବିଶେଷ୍ୟ : samaṣṭibāchaka biśeṣya) :-

The noun representing the name of a group of persons, animals or things taken together is called a Collective Noun. In Oḍiā the word senā : (ସେନା) - *army*, daḷa : (ଦଳ) - *a flock of (sheep)*. janatā : (ଜନତା) – *crowd* are of this kind.

e) Abstract Noun (ଭାବବାଚକ ବିଶେଷ୍ୟ : bhābabāchaka biśeṣya) :-

An Abstract Noun also expresses the name of a quality, state or action. In Oḍiā, Abstract Nouns are formed in three different ways as stated below :

i) From common noun, as - bāḷakatwa : (ବାଳକତ୍ୱ) - *boyhood*, manuṣyatwa : (ମନୁଷ୍ୟତ୍ୱ) - *humanity*. nārītwa : (ନାରୀତ୍ୱ) - *womanhood*.

ii) From adjectives, as - kaṭhoratā : (କଠୋରତା) - *hardness*. komaḷatā : (କୋମଳତା) - *softness*, udāratā : (ଉଦାରତା)- *generosity*, mānabikatā : (ମାନବିକତା) - *humanity*.

iii) From verbs, as : - darśana : (ଦର୍ଶନ) - *seeing*, maraṇa : (ମରଣ) - *death*, śayana: (ଶୟନ) - *lying down*, gamana : (ଗମନ) - *walking*, bhojana : (ଭୋଜନ) - *eating*.

Digitized by srujanika@gmail.com

2. Pronoun (ସର୍ବନାମ : sarbanāma)

Pronoun is a word used in place of a noun or noun phrase.

In Oḍiā, all Pronouns can be divided into two separate categories. such as : - Personal Pronoun (ବ୍ୟକ୍ତିବାଚକ ସର୍ବନାମ : byaktibāchaka sarbanāma) and Impersonal Pronoun (ଅବ୍ୟକ୍ତିବାଚକ ସର୍ବନାମ : abyaktibāchaka sarbanāma).

1. Personal Pronoun (ବ୍ୟକ୍ତିବାଚକ ସର୍ବନାମ : byaktibachaka sarbanāma) :-

The Personal Pronouns of Oḍiā like nouns, change their form by adding endings. number, gender and case. Following are the different forms of Personal Pronouns.

i) First Person (Masculine and Feminine) :

Singular	Plural
muñ (ମୁଁ) - *I*	āme (ଆମେ) - *we*
	āmemāne (ଆମେମାନେ) - *we*
	āmbhemāne (ଆମ୍ଭେମାନେ) - *we*

other forms : mote (ମୋତେ) - *me*

āmaku (ଆମକୁ) - *us*

mo/mora (ମୋ/ମୋର) - *my, mine*

āmara/āmamānaṅkara (ଆମର/ଆମମାନଙ୍କର) - *our/ours*

ii) Second Person (Masculine and Feminine) :

tu (ତୁ) - *you*	tumemāne (ତୁମେମାନେ) - *you*
tume (ତୁମେ) - *you*	
tumbhe (ତୁମ୍ଭେ) - *you*	tumbhemāne (ତୁମ୍ଭେମାନେ) - *you*
āpan[illegible](ଆପଣ) - *you*	āpaṇamāne (ଆପଣମାନେ) - *you*

Digitized by srujanika@gmail.com

other forms :

tumaku (ତୁମକୁ) - *you*	tumamānanku (ତୁମମାନଙ୍କୁ) - *you*
tumbhanku (ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ) - *you*	tumbhamānanku (ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କୁ) - *you*
apaṇanku (ଆପଣଙ୍କୁ) - *you*	āpaṇamānanku (ଆପଣମାନଙ୍କୁ) - *you*

iii) Third Person (masculine and feminine) :

Singular	Plural
se (ସେ) - *he/she*	semāne (ସେମାନେ) - *they*

other forms :

tāhāra (ତାହାର) - *his/her/hers* tāhānkara (ତାହାଙ୍କର) - *his/her/hers*

2. Impersonal Pronouns (ଅବ୍ୟକ୍ତିବାଚକ ସର୍ବନାମ abyaktibāchaka sarbanāma) : -

Excluding all the Personal Pronouns given above, all other Pronouns of Oḍiā come under the category of Impersonal Pronoun, as given below.

ehi (ଏହି) - *it*	kehi nuhañ (କେହି ନୁହଁ) - *none*
ehā (ଏହା) - *this*	keteka (କେତେକ) - *some*
eguḍika (ଏଗୁଡ଼ିକ) - *these*	kehi jaṇe (କେହି ଜଣେ) - *somebody*
seguḍika (ସେଗୁଡ଼ିକ)-*that/those*	jaṇe bi nuheñ (ଜଣେ ବି ନୁହେଁ) - *no body*
sabu/samasta (ସବୁ/ସମସ୍ତ) - *all*	kichhi (କିଛି) - *few*
goṭie (ଗୋଟିଏ) - *one*	aneka (ଅନେକ) - *many*
kauṇasi (କୌଣସି) - *any*	kāhāku (କାହାକୁ) - *whom*
kehi jaṇe (କେହି ଜଣେ)-*anybody*	keuñ (କେଉଁ) - *which*
pratyeka (ପ୍ରତ୍ୟେକ) - *each*	j̄ie heu (ଯିଏ ହେଉ) - *whoever*
kie, j̄ie (କିଏ, ଯିଏ) - *who*	j̄e kehi (ଯେ କେହି) - *whose*
kāhāra (କାହାର) - *whose*	j̄āhā heu (ଯାହା ହେଉ) - *whatever*

Digitized by srujanika@gmail.com

3. Adjective (ବିଶେଷଣ - Biśeṣaṇa)

An adjective is used with a noun to add something for its meaning especially of quality, quantity and number.

There are three kinds of adjectives used in Oḍiā language, such as :

1. Adjective qualifies the noun :

ବିଶେଷ୍ୟର ବିଶେଷଣ (biśeṣyara biśeṣaṇa)

Such type of adjectives are :

bhala maṇiṣa (ଭଲ ମଣିଷ) - *a good man*

sundara chitra (ସୁନ୍ଦର ଚିତ୍ର) - *a beautiful painting.*

kichhi ṭaṅkā (କିଛି ଟଙ୍କା) - *some money*

ṭikie jñāna (ଟିକିଏ ଜ୍ଞାନ) - *a little knowledge*

aḷpa loka (ଅଳ୍ପ ଲୋକ) - *few persons*

sādhu loka (ସାଧୁ ଲୋକ) - *honest man*

bahuta pariśrama (ବହୁତ ପରିଶ୍ରମ) - *enough labour*

prati loka (ପ୍ରତି ଲୋକ) - *every man*

sāta raṅga (ସାତ ରଙ୍ଗ) - *seven colours*

2. Adjective qualifies adjective :

ବିଶେଷଣର ବିଶେଷଣ (biśeṣaṇara biśeṣaṇa)

Such type of adjectives are :

bhāri bhala maṇiṣa (ଭାରି ଭଲ ମଣିଷ) - *a very good man*

ati sundara chitra (ଅତି ସୁନ୍ଦର ଚିତ୍ର) - *a very beautiful painting.*

Digitized by srujanika@gmail.com

adhika sāhasī (ଅଧିକ ସାହସୀ) - *more brave*

ati sundarī (ଅତି ସୁନ୍ଦରୀ) - *most beautiful*

C) Adjective modifies the verb :

କ୍ରିୟା ବିଶେଷଣ (kriyā biśeṣaṇa)

Such type of adjectives are :

dhīre dhīre chāla (ଧୀରେ ଧୀରେ ଚାଲ) - *go slowly.*

śīghra śīghra kuha (ଶୀଘ୍ର ଶୀଘ୍ର କୁହ) - *speak quickly.*

dīpaṭi miñji miñji jaḷuchhi (ଦୀପଟି ମିଞ୍ଜି ମିଞ୍ଜି ଜଳୁଛି) - *The lamp is flickering.*

Other examples of Adjectives

ବିଶେଷଣ ପଦ (biśeṣaṇa pada) - adjectives

ଅକର୍ମଣ୍ୟ (akarmaṇya) - *useless*

ଅଗାଧ (agādha) - *profound*

ଅକୃତ୍ରିମ (akrutrima) - *natural, real*

ଅଖଣ୍ଡ (akhaṇḍa) - *unbroken, non-stop*

ଅଗମ୍ୟ (agamya) - *inaccessible, impassable*

ଅଗୋଚର (agochara) - *Unknown, unseen*

ଅଗ୍ରଣୀ (agraṇī) - *pioneer*

ଅଚଳ (achaḷa) - *immovable, counterfeit*

ଅଜେୟ (ajeya) - *invincible*

ଅଜ୍ଞ (ajña) - *ignorant*

ଅତର୍କିତ (atarkita) - *unanticipated*

ଅତ୍ୟାଚାରୀ (atyāchārī) - *tyrant, oppressive*

ଅତୁଳନୀୟ (atuḷanīya) - *incomparable*

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ (atyābaśyaka) - *essential*

ଅସ୍ଥାୟୀ (asthāyī) - *temporary*

ଅସ୍ଥିର (asthira) - *restless, uncertain*

ଅତ୍ୟଧିକ (atyadhika) - *excessive*

ଅନିଷ୍ଟକର (aniṣṭakara) - *injurious*

ଅନିଶ୍ଚିତ (aniśchita) - *uncertain*

ଅନୁପଯୁକ୍ତ (anupaj̄ukta) - *unfit*

ଅନୁଚିତ (anuchita) - *improper*

ଅନ୍ଧ (andha) - *blind*

ଅଧିକ (adhika) - *too much, excess*

ଅନେକ (aneka) - *many*

ଅଧୀର (adhīra) - *perplexed*

ଅର୍ଦ୍ଧେକ (arddheka) - *half*

ଅନାବଶ୍ୟକ (anābaśyaka) - *unnecessary*

ଅପବିତ୍ର (apabitra) - *impure*

ଅସଭ୍ୟ (asabhya) - *uncivilised*

ଅଶିକ୍ଷିତ (aśikṣita) - *illiterate*

ଅବାନ୍ତର (abāntara) - *irrelevant*

ଅବିଶ୍ୱାସୀ (abiśwāsī) - *unfaithful*

ଅମାୟିକ (amāyika) - *simple, frank*

ଅମୂଲ୍ୟ (amūlya) - *priceless, precious*

ଅଯୌକ୍ତିକ (aj̄auktika) - *irrational*

ଅର୍ଜିତ (arjita) - *acquired*

ଅଳସୁଆ (aḷasuā) - *idle, lazy*

ଅଳ୍ପ (aḷpa) - *inadequate*

ଅସୁନ୍ଦର (asundara) - *indecent, ugly*

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅଶ୍ଳୀଳ (aśḷīḷa) - *obscene*

ଅଶୁଦ୍ଧ (aśuddha) - *incorrect, impure*

ଅସୀମ (asīma) - *boundless, endless*

ଅସମ୍ଭବ (asambhaba) - *impossible*

ଅସ୍ଥିର (asthira) - *fickle*

ଉତ୍ତମ (uttama) - *good/nice*

ଉଦ୍ଧତ (uddhata) - *arrogant*

ଉଷୁମ (uṣuma) - *warm*

ଉର୍ବର (urbara) - *fertile*

ଉଦାସୀନ (udāsīna) - *indifferent*

ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ (ujjwaḷa) - *bright*

ଉପକାରୀ (upakārī) - *useful*

କୃତଜ୍ଞ (krutajña) - *grateful*

କୃତଘ୍ନ (krutaghna) - *ungrateful*

କାଳ୍ପନିକ (kāḷpanika) - *imaginary*

କଞ୍ଚା (kañchā) - *unripe, raw*

କୃପଣ (krupaṇa) - *miserly*

କୁଟିଳ (kuṭiḷa) - *hypocritical*

ଖାଣ୍ଟି (khāṇṭi) - *pure, genuine*

ଖୁଚୁରା (khuchurā) - *retail*

ଗରମ (garama) - *hot*

ଗର୍ବୀ (garbī) - *proud*

ଗଭୀର (gabhīra) - *deep*

ଗରିବ (gariba) - *poor*

ଗୁପ୍ତ (gupta) - *confidential, hidden*

ଜ୍ଞାନୀ (jñānī) - *wise*

Digitized by srujanika@gmail.com

ଚଞ୍ଚଳ (chañchaḷa) - *quick, fickle*

ଚତୁର (chatura) - *clever*

ଚୂଡାନ୍ତ (chūḍānta) - *final*

ଚଳିତ (chaḷita) - *current*

ଚିକ୍କଣ (chikkaṇa) - *smooth*

ଚିରସ୍ଥାୟୀ (chirasthāyī) - *permanent*

ଛୋଟ (chhoṭa) - *small*

ଜଟିଳ (jaṭiḷa) - *complex*

ଜନପ୍ରିୟ (janapriya) - *popular*

ଜାଗ୍ରତ (jāgrata) - *awakened, vigilant*

ଟାଣ (ṭāṇa) - *hard*

ଟେରା (ṭerā) - *squint-eyed*

ଠିକ୍ (ṭhik) - *correct*

ଡରୁଆ (ḍaruā) - *timid*

ଡେଙ୍ଗା (ḍeṅgā) - *tall*

ଢିଲା (ḍhilā) - *loose*

ତରଳ (taraḷa) - *liquid*

ତରୁଣ (taruṇa) - *youthful, juvenile*

ଥଣ୍ଡା (thaṇḍā) - *cold*

ଦୟାଳୁ (dayāḷu) - *kind-hearted*

ଦାମ୍ଭିକ (dāmbhika) - *haughty, imperious*

ଦୁର୍ଗନ୍ଧ (durgandha) - *rancid*

ଦୁର୍ବଳ (durbaḷa) - *weak*

ଦୁର୍ଦ୍ଦାନ୍ତ (durddānta) - *uncontrollable*

ଦକ୍ଷ (dakṣa) - *expert, skilled*

ଦରକାରୀ (darakārī) - *useful*

Digitized by srujanika@gmail.com

ଦୂଷିତ (dūṣita) - *impure, polluted*

ଦୋଷୀ (doṣī) - *guilty*

ଧନୀ (dhanī) - *rich, affluent*

ଧଳା (dhaḷā) - *white, bright*

ଧାର୍ମିକ (dhārmika) - *righteous, pious*

ଧୀର (dhīra) - *slow, patient*

ନଗ୍ନ (nagna) - *naked, nude*

ନମ୍ର (namra) - *humble*

ନରମ (narama) - *soft*

ନାଲିଆ (nāliā) - *red*

ନୀରସ (nīrasa) - *insipid, juiceless*

ନିଷ୍ଠୁର (niṣṭhura) - *cruel*

ନିର୍ବୋଧ (nirbodha) - *stupid*

ନିଃସ୍ୱ (niḥswa) - *poor, destitute*

ନିୟମିତ (niyamita) - *regular*

ନୀଳ (niḷa) - *blue*

ନିର୍ଦ୍ଦୟ (nirddaya) - *unkind*

ନିର୍ଭୀକ (nirbhīka) - *audacious, fearless*

ନୀଚ (nīcha) - *mean, lowly*

ନୂତନ (nūtana) - *new*

ପବିତ୍ର (pabitra) - *sacred*

ପାଗଳ (pāgaḷa) - *mad*

ପାଚିଲା (pāchilā) - *ripe, grey*

ପଚା (pachā) - *rotten, stale*

ପରିଶ୍ରମୀ (pariśramī) - *laborious, hardworking*

ପିଲାଳିଆ (pilāḷiā) - *childish*

Digitized by srujanika@gmail.com

ପିତା (pitā) - *bitter*

ପୀଡିତ (pīḍita) - *sickly, suffered*

ପୁରୁଣା (puruṇā) - *old*

ପୈତୃକ (paitruka) - *ancestral*

ପ୍ରସିଦ୍ଧ (prasiddha) - *famous*

ପ୍ରାଥମିକ (prāthamika) - *primary*

ପ୍ରିୟ (priya) - *dear*

ବଡ (baḍa) - *big*

ବଣୁଆ (baṇuā) - *wild*

ବାସୀ (bāsī) - *stale*

ବିବିଧ (bibidha) - *various, miscellaneous*

ବିଶ୍ୱାସୀ (biśwāsī) - *faithful*

ଭୀରୁ (bhīru) - *timid*

ମୂଲ୍ୟବାନ (mūlyabāna) - *precious*

ଯୋଗ୍ୟ (jogya) - *worthy*

ଶୂନ୍ୟ (śūnya) - *empty, void*

ସରଳ (saraḷa) - *simple*

ସହଜ (sahaja) - *easy*

ସନ୍ଦିଗ୍ଧ (sandigdha) - *doubtful, suspicious*

ସାହସୀ (sāhasī) - *brave*

ସ୍ୱାଧୀନ (swādhīna) - *independent*

ସାମୁଦ୍ରିକ (sāmudrika) - *marine*

ସୁନ୍ଦର (sundara) - *handsome, beautiful*

ହାଲୁକା (hālukā) - *light*

କ୍ଷୀଣ (kṣīṇa) - *feeble*

କ୍ଷୁଧାର୍ତ୍ତ (kṣudhārtta) - *hungry*

Digitized by srujanika@gmail.com

4. Conjunctions : ଅବ୍ୟୟ (abyaya)

A conjuction is a word that joins together words, clauses etc. Example– ଓ, ଏବଂ (o, ebaṁ) and some examples are given below :

 କିନ୍ତୁ (kintu) - *but*

କିମ୍ବା (kimbā) - *or*

ଆଗରୁ (āgaru) - *before*

ପରେ (pare) - *after*

ଯଦି (j̄adi) -*if*

ଯଦିଓ (j̄adio) - *though*

ତଥାପି (tathāpi) - *yet, still*

ଯେଉଁଠି (j̄euñṭhi) - *where*

ଯାହାକି (j̄āhāki) - *that*

ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ (parj̄yanta) - *till*

କାରଣ (kāraṇa) - *because*

କ'ଣ ପାଇଁ/କାହିଁକି (kaṇa paiñ/kāhiñki) - *why*

ଆହୁରି (āhuri) - *and / also*

ଓ/ଏବଂ (o/ebaṁ) - *and*

ପାଇଁ (pāiñ) - *for*

1. ରାମ ଯାଇଅଛି ଓ ମଧୁ ଆସିଅଛି । rāma j̄aiachhi o madhu āsiachhi. *Rāma has gone and Madhu has come.*

2. ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଡାକିଲି, କିନ୍ତୁ ସେ ଶୁଣିଲେ ନାହିଁ । muñ tāṅku ḍākili, kintu se śuṇile nāhiñ. *I called him but he did not hear me.*

3. ସାତ ଏବଂ ପାଞ୍ଚ ମିଶିଲେ ବାର ହୁଏ । sāta ebaṁ pāñcha miśile bāra hue. *Seven and five make twelve.*

4. ସୀତା ଓ ଗୀତା ପରମ ବନ୍ଧୁ । sītā o gītā parama bandhu. *Seeta and Geeta are great friends.*

Digitized by srujanika@gmail.com

5. Verb : କ୍ରିୟା (kriyā)

A verb is a saying-word or telling-word indicating what somebody or something does, what state somebody or something is in or which is becoming of something or somebody. In the following sentences of Oḍiā, the verbs are given in bold letters, as :

ମୁଁ **ଖାଏ** (muñ khāe) - *I eat.*

ସେ **ପଢ଼େ** (se paḍhe) - *He reads.*

ବାଳକମାନେ **ଖେଳନ୍ତି** (bāḷakamāne kheḷanti) - *Boys play.*

ବାଳିକାମାନେ **ଗାଆନ୍ତି** (bāḷikāmāne gāānti) - *Girls sing.*

In the above sentences **khāe (ଖାଏ), paḍhe (ପଢ଼େ), kheḷanti (ଖେଳନ୍ତି)** and **gāānti (ଗାଆନ୍ତି)** are finite verbs.

In Oḍiā, verbs change their forms according to the numbers and persons of the Nominative; as :-

1) According to Number :-

bāḷakaṭi paḍhuachhi (ବାଳକଟି ପଢୁଅଛି) - *The boy is reading.*

bāḷikaṭi kheḷuachhi (ବାଳିକାଟି ଖେଳୁଅଛି) - *The girl is playing.*

bāḷakamane paḍhuachhanti (ବାଳକମାନେ ପଢୁଅଛନ୍ତି) - *The boys are reading.*

bāḷikamane kheḷuachhanti (ବାଳିକାମାନେ ଖେଳୁଅଛନ୍ତି) - *The girls are playing.*

2) According to Person :-

muñ khāuachhi (ମୁଁ ଖାଉଅଛି) - *I am eating.*

āmbhemāne khāuachhu (ଆମ୍ଭେମାନେ ଖାଉଅଛୁ) - *We are eating.*

tu khāuachhu (ତୁ ଖାଉଅଛୁ) - *You are eating. (intimate)*

tume paḍhuachha (ତୁମେ ପଢୁଅଛ) - *You are reading.*

tumbhemāne paḍhuachha (ତୁମ୍ଭେମାନେ ପଢୁଅଛ)- *You are reading.*

āpaṇamāne paḍhuachhanti (ଆପଣମାନେ ପଢୁଅଛନ୍ତି) - *You are reading. (polite)*

se jāuachhi (ସେ ଯାଉଅଛି) - *He is going.*

semāne jāuachhanti (ସେମାନେ ଯାଉଅଛନ୍ତି) - *They are going.*

Digitized by srujanika@gmail.com

Incomplete Verbs of Oḍiā :

(ଅସମାପିକା କ୍ରିୟା : asamāpikā kriyā)

In Oḍiā, this category of verbs are formed / constituted by adding i (ଇ) to the principal verb; as -

Khāikari bulibāku jāa (ଖାଇକରି ବୁଲିବାକୁ ଯାଅ) - *after taking meal go for a walk.*

Paḍhisāri biśrāma nia (ପଢିସାରି ବିଶ୍ରାମ ନିଅ) - *after completing your study, take rest.*

In the above sentences khāikari, paḍhisāri are examples of Incomplete Verbs.

Causative Verbs

(ପ୍ରେରଣାର୍ଥକ କ୍ରିୟା : Preraṇārthaka kriyā)

In Oḍiā, this category of Verbs are formed / constituted by adding **ā** (ଆ) to the principal verb first, then the tense suffix symbol is added to it basing upon the person etc; as:-

se goṭie chiṭhi tuma dwārā lekhāichhi (ସେ ଗୋଟିଏ ଚିଠି ତୁମ ଦ୍ୱାରା ଲେଖାଇଛି) - *Hẹ has made you write a letter.*

muñ e kāmaṭi tāṅkadwārā karāibi (ମୁଁ ଏ କାମଟି ତାଙ୍କଦ୍ୱାରା କରାଇବି) - *I shall make him do this work.*

Some other formation of Causative Verbs in Oḍiā :-

Odia verb	**Causative forms**
karibā (କରିବା) to do	karāibā (କରାଇବା) to make anyone do

Digitized by srujanika@gmail.com

debā (ଦେବା) to give	diāibā (ଦିଆଇବା) to make anyone give
paḍhibā (ପଢ଼ିବା) to read	paḍhāibā (ପଢ଼ାଇବା) to make anyone read
dhoibā (ଧୋଇବା) to wash	dhuāibā (ଧୁଆଇବା) to make anyone wash

Some Common Verbs of Oḍiā

ଆଣିବା (āṇibā) - *to bring*

ଆସିବା (āsibā) - *to come*

ଉଠିବା (uṭhibā) - *to rise, to get up*

ଓଳେଇବା (oḷeibā) - *to sweep*

ଓହ୍ଲାଇବା (olhāibā) - *to get down, to climb down*

କରିବା (karibā) - *to do*

କହିବା (kahibā) - *to speak*

କାଟିବା (kāṭibā) - *to cut*

କିଣିବା (kiṇibā) - *to buy*

ଖାଇବା (khāibā) - *to eat*

ଖେଳିବା (kheḷibā) - *to play*

ଖୋଜିବା (khojibā) - *to search*

ଖୋଳିବା (khoḷibā) - *to dig*

ଖୋଲିବା (kholibā) - *to open*

ଗଢ଼ିବା (gaḍhibā) - *to build*

ଗଣିବା (gaṇibā) - *to count*

ଗପିବା (gapibā) - *to gossip*

ଗାଇବା (gāibā) - *to sing*

ଗାଳିଦେବା (gāliḍebā) - *to abuse*

ଚଢ଼ିବା (chaḍhibā) - *to climb*

ଚାଲିବା (chālibā) - *to move, to walk*

ଛାପିବା (chhāpibā) - *to print*

ଛିଙ୍କିବା (chhiṅkibā) - *to sneeze*

ଜାଣିବା (jāṇibā) - *to know*

ଝୁଲିବା (jhulibā) - *to swing*

ଟାଣିବା (ṭāṇibā) - *to draw, to pull*

ଠକିବା (ṭhakibā) - *to cheat*

ଡାକିବା (ḍākibā) - *to call out*

ଢ଼ାଳିବା (ḍhāḷibā) - *to pour*

ତଡ଼ିବା (taḍibā) - *to drive out*

ଦଉଡ଼ିବା (dauḍibā) - *to run*

ଦେଖିବା (dekhibā)- *to see, to view*

ଦେବା (debā) - *to give*

Digitized by srujanika@gmail.com

ଧରିବା (dharibā) - *to catch, to hold*

ଧୋଇବା (dhoibā) - *to wash*

ନାଚିବା (nāchibā) - *to dance*

ନେବା (nebā) - *to take*

ପକାଇବା (pakāibā) - *to drop*

ପଢ଼ିବା (paḍhibā) - *to read*

ପାଇବା (pāibā) - *to obtain*

ପିଇବା (piibā) - *to drink*

ପିଟିବା (piṭibā) - *to beat*

ପିନ୍ଧିବା (pindhibā) - *to wear*

ପୋଷିବା (poṣibā) - *to tame, to adopt*

ଫେରାଇବା (pherāibā) - *to pay-back*

ଫେରିଆସିବା (pheriāsibā) - *to return*

ଫୋପାଡ଼ିବା (phopāḍibā) - *to throw*

ବସିବା (basibā) - *to sit*

ବାଟିବା (bāṭibā) - *to pestle*

ବାନ୍ଧିବା (bāndhibā) - *to bind, to fasten*

ବୁଝିବା (bujhibā) - *to understand, to comprehend*

ଭାଙ୍ଗିବା (bhāṅgibā) - *to break*

ଭାବିବା (bhābibā) - *to think*

ଭାସିବା (bhāsibā) - *to float*

ମାଜିବା (mājibā) - *to polish*

ମାପିବା (māpibā) - *to measure*

ଯିବା (jibā) - *to go*

ରଖିବା (rakhibā) - *to keep*

ରହିବା (rahibā) - *to stay*

ରାନ୍ଧିବା (rāndhibā) - *to cook*

ଲୁଚାଇବା (luchāibā) - *to hide*

ଲେଖିବା (lekhibā) - *to write*

ଶୁଣିବା (śuṇibā) - *to hear, to lis-ten*

ଶୋଇବା (śoibā) - *to sleep*

ସହ୍ୟକରିବା (sahyakaribā) - *to tolerate*

ହଲେଇବା (haleibā) - *to swing*

ହସିବା (hasibā) - *to laugh*

Digitized by srujanika@gmail.com

6. Conjugation of Verbs

(The uses of the Tenses)

କାଳ ଅନୁସାରେ କ୍ରିୟାରୂପ : kāḷa anusāre kriyārūpa

1. Present Indefinite Tense - ବର୍ତ୍ତମାନ ଶୁଦ୍ଧ (barttamāna śuddha)

1st person (ପ୍ରଥମ ପୁରୁଷ: Prathama Puruṣa)

Singular (ଏକବଚନ : ekabachana)	Plural (ବହୁବଚନ : bahubachana)
ମୁଁ ଖାଏ (muñ khāe)	ଆମ୍ଭେମାନେ ଖାଉ (āmbhemāne khāu)
- I eat.	*- we eat.*

2nd person (ଦ୍ୱିତୀୟ ପୁରୁଷ : dwitīya Puruṣa)

ତୁ ଖାଆ (tu khāā) - you eat (intimate)

ତୁମେ ଖାଅ (tume khāa)	ତୁମ୍ଭେମାନେ ଖାଅ (tumbhemāne khāa)
- you eat.	*- you eat.*
ଆପଣ ଖାଆନ୍ତି (āpaṇa khāānti)	ଆପଣମାନେ ଖାଆନ୍ତି (āpaṇamāne khāānti)
- you eat.	*- you eat.* (polite)

3rd perspm (ତୃତୀୟ ପୁରୁଷ: trutiya Puruṣa)

ସେ ଖାଏ (se khāe) - *he/she eats.*	ସେମାନେ ଖାଆନ୍ତି (semāne khāānti) - *they eat.*
ସେ ଖାଆନ୍ତି (se khāānti) - *he/she eats.* (polite)	ସେମାନେ ଖାଆନ୍ତି (semāne khāānti) - *they eat.* (polite)

2. Present continuous tense - ବର୍ତ୍ତମାନ ଅସମ୍ପନ୍ନ (bartamāna asampanna) :

1st Person (ପ୍ରଥମ ପୁରୁଷ : Prathama Puruṣa)

ମୁଁ ଖାଉଅଛି (muñ khāuachhi)	ଆମ୍ଭେମାନେ ଖାଉଅଛୁ (āmbhemāne
- I am eating	khāuachhu) - *we are eating.*

2nd person (ଦ୍ୱିତୀୟ ପୁରୁଷ: dwitiya puruṣa)

ତୁ ଖାଉଅଛୁ (tu khāuachhu)

- you are eating. (intimate)

Digitized by srujanika@gmail.com

ତୁମେ ଖାଉଅଛ (tume khāuachha) - *you are eating.*

ତୁମ୍ଭେମାନେ ଖାଉଅଛ (tumbhemāne khāuachha) - *you are eating.*

ଆପଣ ଖାଉଅଛନ୍ତି (āpaṇa khāuachhanti) - *you are eating. (polite)*

ଆପଣମାନେ ଖାଉଅଛନ୍ତି (āpaṇamāne khāuachhanti) - *you are eating. (polite)*

3rd person (ତୃତୀୟ ପୁରୁଷ.: trutīya Puruṣa)

ସେ ଖାଉଅଛି (se khāuachhi) - *he/she is eating.*

ସେମାନେ ଖାଉଅଛନ୍ତି (semāne khāuachhanti) - *they are eating (polite)*

ସେ ଖାଉଅଛନ୍ତି (se khāuachhanti) - *he/she is eating. (polite)*

ସେମାନେ ଖାଉଅଛନ୍ତି (semāne khāuachhanti) - *they are eating.*

3. Present Perfect tense - ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ପନ୍ନ (barttamāna sampanna)

First Person (ପ୍ରଥମ ପୁରୁଷ : Prathama Puruṣa)

Singular (ଏକବଚନ : ekabachana) Plural (ବହୁବଚନ : bahubachana)

ମୁଁ ଖାଇଅଛି (muñ khāiachhi) *I have eaten.*

ଆମ୍ଭେମାନେ ଖାଇଅଛୁ (āmbhe māne khāiachhu) - *we have eaten.*

2nd Person (ଦ୍ୱିତୀୟ ପୁରୁଷ : dwitīya puruṣa)

ତୁ ଖାଇଛୁ (tu khaichhu)
- *You have eaten. (intimate)*

ତୁମେ ଖାଇଅଛ (tume khāiachha) - *you have eaten.*

ତୁମ୍ଭେମାନେ ଖାଇଅଛ (tumbhemāne khāiachha) - *you have eaten.*

ଆପଣ ଖାଇଅଛନ୍ତି (āpaṇa khāiachhanti) - *you have eaten (polite).*

ଆପଣମାନେ ଖାଇଅଛନ୍ତି (āpaṇamāne khāiachhanti) - *you have eaten (polite).*

3rd Person (ତୃତୀୟ ପୁରୁଷ : trutīya puruṣa)

ସେ ଖାଇଅଛି (se khāiachhi) - *he/she has eaten.*

ସେମାନେ ଖାଇଅଛନ୍ତି (semāne khāiachhanti) - *they have eaten.*

ସେ ଖାଇଅଛନ୍ତି (se khāiachhanti) *he/she has eaten (polite).*

ସେମାନେ ଖାଇଅଛନ୍ତି (semāne khāiachhanti) - *they have eaten (polite).*

Digitized by srujanika@gmail.com

b. Past Tense:

1. Past Indefinite Tense (ଅତୀତ ଶୁଦ୍ଧ : atīta śuddha)

First Person (ପ୍ରଥମ ପୁରୁଷ: Prathama puruṣa)

Singular (ଏକବଚନ : ekabachana)	**Plural** (ବହୁବଚନ : bahubachana)
ମୁଁ ଖାଇଲି (muñ khāili) - *I ate.*	ଆମ୍ଭେମାନେ ଖାଇଲୁ (āmbhemāne khāilu) - *we ate.*

2nd Person (ଦ୍ୱିତୀୟ ପୁରୁଷ : dwitīya puruṣa)

ତୁ / ତୁମେ / ଖାଇଲୁ/ଖାଇଲ (tu/tume/ khāilu/khāila)- *you ate.*	ତୁମ୍ଭେମାନେ ଖାଇଲ (tumbhemāne khāila) - *you ate.*
ଆପଣ ଖାଇଲେ (āpaṇa khāile) - *you ate (polite).*	ଆପଣମାନେ ଖାଇଲେ (āpaṇamāne khāile) - *you ate. (polite)*

3rd Person ତୃତୀୟ ପୁରୁଷ : trutīya puruṣa

ସେ ଖାଇଲା (se khāilā) *he/she ate.*	ସେମାନେ ଖାଇଲେ (semāne khāile) *they ate.*
ସେ ଖାଇଲେ (se khāile) *he/she ate (Polite).*	ସେମାନେ ଖାଇଲେ (semāne khāile) *they ate (Polite).*

2. Past Continuous Tense ଅତୀତ ଅସମ୍ପନ୍ନ (atīta asampanna) :

First Person (ପ୍ରଥମ ପୁରୁଷ : Prathama Puruṣa)

ମୁଁ ଖାଉଥିଲି (muñ khāuthili) - *I was eating.*	ଆମ୍ଭେମାନେ ଖାଉଥିଲୁ (āmbhemāne khāuthilu) - *we were eating.*

2nd Person (ଦ୍ୱିତୀୟ ପୁରୁଷ : dwitīya Puruṣa)

ତୁ ଖାଉଥିଲୁ (tu khāuthilu) - *you were eating. (intimate)*	
ତୁମେ ଖାଉଥିଲ (tume khāuthila) - *you were eating.*	ତୁମ୍ଭେମାନେ ଖାଉଥିଲ (tumbhemāne khāuthila) - *you were eating.*
ଆପଣ ଖାଉଥିଲେ (āpaṇa khāuthile) - *you were eating. (polite)*	ଆପଣମାନେ ଖାଉଥିଲେ (āpaṇamāne khāuthile) - *you were eating. (polite)*

Digitized by srujanika@gmail.com

Third Person (ତୃତୀୟ ପୁରୁଷ) : trutīya puruṣa

Singular (ଏକବଚନ : ekabachana) Plural (ବହୁବଚନ : bahubachana)

ସେ ଖାଉଥିଲା (se khāuthilā) - *he/she was eating*

ସେମାନେ ଖାଉଥିଲେ (semāne khāuthile) - *they were eating.*

ସେ ଖାଉଥିଲେ (se khāuthile) - *he/she was eating (polite).*

ସେମାନେ ଖାଉଥିଲେ (semāne khāuthile) *they were eating (polite).*

3. Past Perfect Tense - ଅତୀତ ସମ୍ପନ୍ନ (atīta sampanna) :

1st Person (ପ୍ରଥମ ପୁରୁଷ : Prathama Puruṣa)

ମୁଁ ଖାଇଥିଲି (muñ khāithili) *I had eaten.*

ଆମ୍ଭେମାନେ ଖାଇଥିଲୁ (āmbhemāne khāithilu) - *we had eaten.*

2nd Person (ଦ୍ୱିତୀୟ ପୁରୁଷ : dwitīya puruṣa) :

ତୁ ଖାଇଥିଲୁ (tu khāithilu) - *you had eaten. (intimate)*

ତୁମେ ଖାଇଥିଲ (tume khāithila) *you had eaten.*

ତୁମ୍ଭେମାନେ ଖାଇଥିଲ (tumbhemāne khāithila) - *you had eaten.*

ଆପଣ ଖାଇଥିଲେ (āpaṇa khāithile) *you had eaten (Polite).*

ଆପଣମାନେ ଖାଇଥିଲେ (āpaṇamāne khāithile) - *you had eaten. (Polite)*

3rd Person (ତୃତୀୟ ପୁରୁଷ : trutīya puruṣa)

ସେ ଖାଇଥିଲା (se khāithilā) - *he/she had eaten.*

ସେମାନେ ଖାଇଥିଲେ (semāne khāithile) - *they had eaten.*

ସେ ଖାଇଥିଲେ (se khāithile) *he/she had eaten. (Polite)*

ସେମାନେ ଖାଇଥିଲେ (semāne khāithile) *they had eaten. (Polite)*

Digitized by srujanika@gmail.com

C. Future Tense - ଭବିଷ୍ୟତ ଶୁଦ୍ଧ (bhabiṣyata śuddha) :

1. Future Indefinite Tense (ଶୁଦ୍ଧ ଭବିଷ୍ୟତକାଳ : śuddha bhabiṣyata kāḷa)

1st Person (ପ୍ରଥମ ପୁରୁଷ : Prathama Puruṣa)

ମୁଁ ଖାଇବି (muñ khāibi) - *I shall/will eat.*

ଆମ୍ଭେମାନେ ଖାଇବୁ (āmbhe māne khāibu) - *we shall/will eat.*

2nd Person - (ଦ୍ୱିତୀୟ ପୁରୁଷ : dwitīya puruṣa) :

ତୁ ଖାଇବୁ (tu khāibu) - *you shall/will eat. (intimate)*

ତୁମେ ଖାଇବ (tume khāiba) - *you will eat.*

ତୁମ୍ଭେମାନେ ଖାଇବ (tumbhemāne khāiba) - *you will eat.*

ଆପଣ ଖାଇବେ (āpaṇa khāibe) - *you shall/will eat (Polite)*

ଆପଣମାନେ ଖାଇବେ (āpaṇamāne khāibe) - *you shall/will eat. (Polite)*

3rd Person (ତୃତୀୟପୁରୁଷ : trutiya puruṣa)

ସେ ଖାଇବ (se khāiba) - *he/she will eat.*

ସେମାନେ ଖାଇବେ (semāne khāibe) - *they will eat.*

ସେ ଖାଇବେ (se khāibe) - *he/she will eat (Polite)*

ସେମାନେ ଖାଇବେ (semāne khāibe) - *they will eat. (Polite)*

2. Future Continuous Tense - ଭବିଷ୍ୟତ ଅସମ୍ପନ୍ନ (bhabiṣyata asampanna) :

1st Person (ପ୍ରଥମ ପୁରୁଷ : Prathama Puruṣa)

ମୁଁ ଖାଉଥିବି (muñ khāuthibi) - *I shall be eating.*

ଆମ୍ଭେମାନେ ଖାଉଥିବୁ (āmbhemāne khāuthibu) - *we shall be eating.*

2nd Person (ଦ୍ୱିତୀୟ ପୁରୁଷ : dwitīya puruṣa)

ତୁ/ତୁମେ ଖାଉଥିବୁ/ଖାଉଥିବ (tu/tume khāuthibu/khāuthiba) *you will be eating.*

ତୁମ୍ଭେମାନେ ଖାଉଥିବ (tumbhemānekhāuthiba) *you will be eating.*

Digitized by srujanika@gmail.com

ଆପଣ ଖାଉଥିବେ (āpaṇa khāuthibe) - *you will be eating. (Polite)*

ଆପଣମାନେ ଖାଉଥିବେ (āpaṇamāne khāuthibe) - *you will be eating. (Polite)*

3rd Person (ତୃତୀୟ ପୁରୁଷ : trutīya puruṣa)

ସେ ଖାଉଥିବ (se khāuthiba) - *he/she will be eating.*

ସେମାନେ ଖାଉଥିବେ (semane khāuthibe) - *they will be eating.*

ସେ ଖାଉଥିବେ (se khāuthibe) *he/she will be eating. (Polite)*

ସେମାନେ ଖାଉଥିବେ (semāne khāuthibe) *they will be eating. (Polite)*

3. Future Perfect Tense - ଭବିଷ୍ୟତ ସମ୍ପନ୍ନ (bhabiṣyata sampanna) :

1st Person (ପ୍ରଥମ ପୁରୁଷ : Prathama Puruṣa)

ମୁଁ ଖାଇଥିବି (muñ khāithibi) - *I shall have eaten.*

ଆମ୍ଭେମାନେ ଖାଇଥିବୁ (āmbhemāne khāithibu) - *we shall have eaten.*

2nd Person (ଦ୍ୱିତୀୟ ପୁରୁଷ : dwitīya puruṣa)

ତୁ /ତୁମେ ଖାଇଥିବୁ/ ଖାଇଥିବ (tu/tume khaithibu/khāithiba) *you shall/will have eaten.*

ତୁମ୍ଭେମାନେ ଖାଇଥିବ (tumbhemāne khāithiba) *you shall have eaten.*

ଆପଣ ଖାଇଥିବେ (āpaṇa khāithibe) *you shall/will have eaten. (Polite)*

ଆପଣମାନେ ଖାଇଥିବେ (āpaṇamāne khāithibe) - *you shall/will have eaten.*

3rd Person (ତୃତୀୟ ପୁରୁଷ : trutīya puruṣa)

ସେ ଖାଇଥିବ (se khāithiba) *he/she will have eaten.*

ସେମାନେ ଖାଇଥିବେ (semāne khāithibe) *they will have eaten.*

ସେ ଖାଇଥିବେ (se khāithibe) *he/she will have eaten. (Polite)*

ସେମାନେ ଖାଇଥିବେ (semane khāithibe) *they will have eaten. (Polite)*

D. Imperative (ଅନୁଜ୍ଞା ବା ଆଦେଶ : anujñā bā ādeśa) :

ତୁମେ ଖାଅ (tume khāa) - *you eat.*

ତୁମେ ସେଠାକୁ ଯାଅ (tume seṭhāku jāa) - *you go there.*

ବେଞ୍ଚ ଉପରେ ଠିଆ ହୁଅ (beñcha upare ṭhiā hua) - *stand up on the bench.*

ମୋତେ ବହିଟି ଦିଅ (mote behiṭi dia) - *give me the book.*

ଆପଣ ଭିତରକୁ ଆସନ୍ତୁ (āpaṇa bhitaraku āsantu) - *you come in.*

Digitized by srujanika@gmail.com

7. Number : ବଚନ (bachana)

Oḍiā has two numbers : ekabachana = singular and bahubachana = plural.

There are certain norms for changing a singular noun to plural form. These rules are generally very simple and easy. eg.

Singular	**Plural**
(ଏକବଚନ : **eka bachana**)	(ବହୁବଚନ : **bahu bachana**)
କେତେଦିନ ? (kete dina ?)	କେତୋଟି ପିଲା ? (ketoṭi pilā ?)
How many days ?	How many childern ?
ଗୋଟିଏ କମଳା (goṭie kamaḷā)	ଗୋଟିଏ ପିଲା (goṭie pilā)
One orange	One child
ଆଠଟି କମଳା (āṭhaṭi kamaḷā)	ଦୁଇଟି ଝିଅ (duiṭi jhia)
Eight oranges	Two daughters
ବହୁତ କମଳା (bahuta kamaḷā)	ବହୁତ ପିଲା (bahuta pilā)
Many oranges	Many children

But this rule operates when one specifies a more or less explicit numbers (one, two, many / how many). In the general for unspecified plural, an ending is necessary. These endings vary in case of human beings and others, both other living beings and non-living beings. Some plural endings are - mane (ମାନେ), guḍika (ଗୁଡିକ), pala (ପଲ), gaṇa (ଗଣ) etc. singular endings are ṭi (ଟ), ṭie (ଟିଏ), ṭa (ଟା), jaṇaka (ଜଣକ) etc.

Digitized by srujanika@gmail.com

Human beings :

ପୁରୁଷମାନେ (puruṣamāne) - Men

ବାଳକମାନେ (baḷaka māne) - Boys

ବାଳିକାମାନେ (bāḷikāmāne) - Girls

ଲୋକମାନେ (lokamāne) - People

ନାରୀମାନେ (nārīmāne) - Women

ଝିଅମାନେ (jhiamāne) - Girls

Others :

ଚଢେଇଗୁଡ଼ିକ (chaḍhei guḍika) - Birds

ଗାଈଗୁଡ଼ିକ (gāī guḍika) - Cows

ହଂସଗୁଡ଼ିକ (haṁsa guḍika) - Swans

ତାରାଗୁଡ଼ିକ (tārā guḍika) - Stars

ଘରଗୁଡ଼ିକ (ghara guḍika) - Houses

ମାଙ୍କଡଗୁଡ଼ିକ (mankadaguḍika) - Flock of monkeys

Digitized by srujanika@gmail.com

8. Gender-ଲିଙ୍ଗ (liṅga)

There are three types of genders in Oḍiā Language.

They are :

(i) *Masculine gender* : ପୁଂଲିଙ୍ଗ (Puṁliṅga)

(ii) *Feminine gender* : ସ୍ତ୍ରୀଲିଙ୍ଗ (strīliṅga)

(iii) *Neuter gender* : କ୍ଲୀବଲିଙ୍ଗ (Kḷībaliṅga)

For example :

(i) Masculine gender : ବାପା (bāpā) - *father*, ଭାଇ (bhāi) - *brother*, ବାଳକ (bāḷaka) - *boy*, ଅଜା (ajā) - *maternal grandfather*, ଛାତ୍ର (chhātra) - *student*, ଷଣ୍ଢ (ṣaṇḍha) - *bull*

(ii) Feminine gender : ମାଆ (māā) - *mother*, ଭାଉଜ (bhāuja) - *sister in law*, ବାଳିକା (bāḷikā) - *girl*, ଆଈ (āī) - *maternal grandmother*, ଛାତ୍ରୀ (chhātrī) - *girl student*, ଗାଈ (gāī) - *cow* etc.

(iii) Neuter gender : ବୃକ୍ଷ (brukṣa) - *tree*, ମାଟି (māṭi) - *soil*, ଇଟା (iṭā) - *brick*, ପଥର (pathara) - *stone* etc.

Masculine gender in Oḍiā can be changed into feminine mostly in three ways. Such as :

(i) by using suffixes

(ii) by adding words of Feminine sense.

(iii) by using corresponding feminine terms.

(i) Some Feminine forms by using / adding suffixes like :

(a) ଆ (a) - (English meaning of these Oḍiā words remain almost unchanged in English feminine gender.)

Masculine	**Feminine**
ଶିଷ୍ୟ (śiṣya) - *disciple*	ଶିଷ୍ୟା (śiṣyā) - *lady disciple*
ପ୍ରେମିକ (premika) - *lover*	ପ୍ରେମିକା (premikā) - *lady lover*
ଦୁଷ୍ଟ (duṣṭa) - *wicked man*	ଦୁଷ୍ଟା (duṣṭā) - *wicked woman*

Digitized by srujanika@gmail.com

ମହାଶୟ (mahāśaya) - *sir* ମହାଶୟା (mahāśayā) - *madam*

ଯୋଗ୍ୟ (jogya) - *eligible* ଯୋଗ୍ୟା (jogyā) - *eligible (lady)*

(b) ଈ (ī) -

ରାକ୍ଷସ (rākṣasa) - *demon* ରାକ୍ଷସୀ (rākṣasī) - *demoness*

ମେଣ୍ଢା (meṇḍhā) - *sheep* ମେଣ୍ଢୀ (meṇḍhī) - *female sheep, ewe*

ହରିଣ (hariṇa) - *deer* ହରିଣୀ (hariṇī) - *doe*

ଦେବ (deba) - *god* ଦେବୀ (debī) - *goddess*

ତରୁଣ (taruṇa) - *youngman* ତରୁଣୀ (taruṇī) - *young woman*

ବନ୍ଧୁ (bandhu) - *male friend* ବାନ୍ଧବୀ (bāndhabī) - *female friend*

ଛାତ୍ର (chhātra) - *student* ଛାତ୍ରୀ (chhātrī) - *girl student*

ବୁଢ଼ା (buḍhā) - *old man* ବୁଢ଼ୀ (buḍhī) - *old woman*

(c) ଆଣୀ (āṇī)-

ଚାକର (chākara) - *male servant* ଚାକରାଣୀ (chākarāṇī) - *maid servant*

ଠାକୁର (ṭhākura) - *god* ଠାକୁରାଣୀ (ṭhākurāṇī) - *goddess*

ଡାକ୍ତର (ḍāktara) - *doctor* ଡାକ୍ତରାଣୀ (ḍāktarāṇī) - *lady doctor*

ମାଲିକ (mālika) - *master* ମାଲିକାଣୀ (mālikāṇī) - *mistress*

(d) 'ଣୀ' (ṇī)-

ସହରିଆ (sahariā) - *resident of a town (man)* ସହରିଆଣୀ (sahariāṇī) - *resident of a town (woman)*

ମଫସଲିଆ (maphasaliā) - *resident of a village (man)* ମଫସଲିଆଣୀ (maphasaliāṇī) - *resident of a village (woman)*

ଗୁଡ଼ିଆ (guḍiā) - *confectioner* ଗୁଡ଼ିଆଣୀ (guḍiāṇī) - *lady confectioner*

Digitized by srujanika@gmail.com

ନୋଳିଆ (noḷiā) - *fisherman*

ନୋଳିଆଣୀ (noḷiāṇī) - *fisherwoman*

ମୂଲିଆ (mūliā) - *labourer*

ମୂଲିଆଣୀ (mūliāṇī) - *lady labourer*

ବାୟା (bāyā) - *mad man*

ବାୟାଣୀ (bāyāṇī) - *mad woman*

(e) 'ଉଣୀ' (uṇī)-

ଅନ୍ଧ (andha) - *blind man* | ଅନ୍ଧୁଣୀ (andhuṇī) - *blind woman*

ନାଗ (nāga) - *male cobra* | ନାଗୁଣୀ (nāguṇī) - *female cobra*

ଅସୁର (asura) - *male demon* | ଅସୁରୁଣୀ (asuruṇī) - *female demon*

କନ୍ଧ (kandha) - *male Kondh* | କନ୍ଧୁଣୀ (kandhuṇī) - *female Kondh*

କମାର (kamāra) - *blacksmith* | କମାରୁଣୀ (kamāruṇī) - *wife of blacksmith*

ଗୋପାଳ (gopāḷa) - *cow-herd, cowherds-man* | ଗୋପାଳୁଣୀ (gopāḷuṇī) - *lady cowherd, cowherds-woman*

f) Feminine forms by changing the affix "ଅକ" (aka) into "ଇକା" (ikā).

ଲେଖକ (lekhaka) - *writer* | ଲେଖିକା (lekhikā) - *lady writer*

ବାଳକ (bāḷaka) - *boy* | ବାଳିକା (bāḷikā) - *girl*

ନାୟକ (nāyaka) - *hero* | ନାୟିକା (nāyikā) - *heroine*

ଗାୟକ (gāyaka) - *singer* | ଗାୟିକା (gāikā) - *lady singer*

ସଂପାଦକ (saṁpādaka) - *editor* | ସଂପାଦିକା (saṁpādikā) - *Lady editor*

ପରିଚାଳକ (parichāḷaka) - *manager* | ପରିଚାଳିକା (parichāḷikā) - *Lady manager*

II) Feminine forms by adding words of feminine sense.

ପୁଅପିଲା (puapilā) - *male child* | ଝିଅପିଲା (jhiapilā) - *female child*

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅଣ୍ଡିରା ବାଛୁରୀ (aṇḍirā bāchhurī) - *male calf*

ମାଈ ବାଛୁରୀ (māi bāchhurī) - *female calf*

(III) Feminine forms by using corresponding feminine terms as :

ପୁତ୍ର (putra) - *son* | କନ୍ୟା (kanyā) - *daughter*

ଶ୍ୱଶୁର (śwaśura) - *father in-law* | ଶାଶୁ (śāśu) - *mother in-law*

ସ୍ୱାମୀ (swāmī) - *husband* | ସ୍ତ୍ରୀ (strī) - *wife*

ରାଜା (rājā) - *king* | ରାଣୀ (rāṇī) - *queen*

ଶଳା (saḷā) - *brother in-law* | ଶାଳୀ (sāḷī) - *sister in-law*

ମାମୁ/କକା (māmu/kakā) - *uncle* | ମାଇଁ/ଖୁଡ଼ୀ (māiñ/khuḍī) - *aunt*

ନନା/ବାପା (nanā/bāpā) - *father* | ବୋଉ/ମାଆ (bou/māā) - *mother*

9. Person (ପୁରୁଷ-Puruṣa)

Oḍiā has three types of persons ପୁରୁଷ (Purusa), eg. ପ୍ରଥମ ପୁରୁଷ (Prathama Puruṣa) - first person, ଦ୍ୱିତୀୟ ପୁରୁଷ (dwitīya puruṣa) - second person and ତୃତୀୟ ପୁରୁଷ (trutīya puruṣa) - third person.

All nouns come under the category of ତୃତୀୟ ପୁରୁଷ (trutīya puruṣa) - third person except 'I' and 'you' pronouns.

First person - ମୁଁ (muñ) - *I*, ଆମେ (āme) - *we* (variants), ଆମ୍ଭେ (āmbhe) - *we*, ଆମ୍ଭେମାନେ (āmbhemāne) - *we*

Second person - ତୁ (tu) - *you*, ତୁମେ (tume) - *you*, ତୁମ୍ଭେମାନେ (tumbhemāne) - *you*, ଆପଣ (āpaṇa) - *you*, ଆପଣମାନେ (āpaṇamāne) - *you*

Third person - ସେ (se) - *he*, ତାହା (tāhā) - *that*, ଯେ (je) - *those*, କିଏ (kie) - *who*, ସେମାନେ (semāne) - *they*, ଯେଉଁମାନେ (jeuñmāne) - *those*, କେଉଁମାନେ (keuñmāne) - *who*

Digitized by srujanika@gmail.com

10. Cases or case-endings (କାରକ ଓ ବିଭକ୍ତି - Kāraka o Bibhakti)

There are six Cases (କାରକ-kāraka) in Oḍiā. They are : Nominative (କର୍ତ୍ତା-Kartā), Objective or Accusative (କର୍ମ-Karma), Instrumental (କରଣ-Karana), Dative (ସମ୍ପ୍ରଦାନ-Sampradāna), Ablative (ଅପାଦାନ-apādāna) and Locative (ଅଧିକରଣ - Adhikaraṇa).

In various cases stated above there are specific suffixes used as given below :

Case / Suffix କାରକ ଓ ବିଭକ୍ତିର ନାମ (kāraka o bibhaktira nāma)	Case endings ବିଭକ୍ତିର ରୂପ (bibhaktira rupa)		
	Singular	**Plural**	
Nominative (କର୍ତ୍ତା)			
ପ୍ରଥମା (Prathamā)	ଏ (e)	ଏମାନେ (emāne)	
Objective or Accusative (କର୍ମ)			[to]
ଦ୍ୱିତୀୟା (dwitīyā)	କୁ, ଙ୍କୁ (ku, ṅku)	ମାନଙ୍କୁ (mānaṅku)	
Instrumental (କରଣ)			[by, with]
ତୃତୀୟା (Trutiyā)	ଦ୍ୱାରା (dwārā)	ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା (mānaṅka dwara)	
	ଦେଇ (dei)	ମାନଙ୍କ ଦେଇ (mānaṅka dei)	
Dative (ସମ୍ପ୍ରଦାନ)			[to]
ଚତୁର୍ଥୀ (chaturthī)	କୁ, ଙ୍କୁ ku, ṅku	ମାନଙ୍କୁ (mānaṅku)	
Ablative (ଅପାଦାନ)			[from]
ପଞ୍ଚମୀ (panchamī)	ରୁ, ଠାରୁ (ru, ṭharu)	ମାନଙ୍କଠାରୁ (mānaṅka ṭhāru)	
Possesive (ସମ୍ବନ୍ଧ)			[of / 's]
ଷଷ୍ଠୀ (ṣaṣṭhī)	ର, ଙ୍କର (ra, ṅkara)	ମାନଙ୍କର (mānaṅkara)	

Digitized by srujanika@gmail.com

Locative (ଅଧିକରଣ) [at / in / on / upon]

ସପ୍ତମୀ (saptamī) ରେ, ଠାରେ (re, ṭhāre) ମାନଙ୍କଠାରେ(mānaṅka ṭhāre)

Vocative (ସମ୍ବୋଧନ) - ହେ, ଆହେ - hē, āhē ହେ, ଆହେ - hē, āhē

i) Nominative (କର୍ତ୍ତୃକାରକ - Karttu Kāraka) :-

In a sentence the nominative case names the agent or one who does something ; as-

ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଦୟ ହେଉଅଛନ୍ତି (Sūrjya udaya heu achhanti) - The sun is rising.

ବାଳକମାନେ ଖେଳୁଅଛନ୍ତି (bāḷakamāne kheḷuachhanti) - The boys are playing.

In the above two sentences the word 'Sūrjya' (ସୂର୍ଯ୍ୟ) and 'bāḷakamāne' (ବାଳକମାନେ) govern the verbs 'udaya heuachhanti' (ଉଦୟ ହେଉଅଛନ୍ତି) and 'Kheḷuachhanti' (ଖେଳୁଅଛନ୍ତି) respectively. These two 'Sūrjya' and 'bāḷakamāne' are called kartā (କର୍ତ୍ତା) or the 'doer' of the sentence.

Some other examples :

ପିଲା ହସେ (pilā hase) - The baby laughs.

ମାଙ୍କଡ଼ ନାଚେ (māṅkaḍa nāche) - The monkey dances.

ବାଘ ପାଣି ପିଏ (bāgha pāṇi pie) - The tiger drinks water.

ଗାଈ ଘାସ ଖାଏ (gāī ghāsa khāe) - The cow eats grass.

In the above sentences pilā (ପିଲା), mānkaḍa (ମାଙ୍କଡ଼), bāgha (ବାଘ), gāī (ଗାଈ) are in Nominative case (କର୍ତ୍ତୃକାରକ).

In Oḍiā some Nominatives are also used in plural form by affixing plural suffixes like māne (ମାନେ), guḍika (ଗୁଡ଼ିକ), 'gaṅa' (ଗଣ) etc. as :-

ପିଲାମାନେ ଖେଳନ୍ତି (pilāmāne kheḷanti) - The children play.

Digitized by srujanika@gmail.com

କୁଅଗୁଡ଼ିକ ଶୁଖିଲା (kuagudika śukhilā) - The wells are dry.

ଛାତ୍ରଗଣ ବଣଭୋଜିରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଅଛନ୍ତି (Chhātragaṇa baṇabhojire byasta achhanti) - The students are busy in picnic.

ii) Objective case (କର୍ମକାରକ : Karma Kāraka) :-

In a sentence whatever is done or acted upon by the verb is known / called Objective Case (କର୍ମକାରକ). Generally, it is governed by a transitive verb, such as :-

ପ୍ରକାଶ ଗଳ୍ପ ଲେଖୁଅଛି (Prakāśa gaḷpa lekhuachhi) - Prakash is writing a story.

ରମେଶ ବହି ପଢୁଅଛି (Rameśa bahi paḍhuachhi) - Ramesh is reading a book.

କୃଷକ ଜମି ଚଷୁଅଛି (Kruṣaka jami chaṣuachhi) - The peasant is ploughing the field.

In the above sentences the word gaḷpa (ଗଳ୍ପ), bahi (ବହି), jami (ଜମି) are in objective Case, but no objective suffix is added to it.

In Oḍiā, the finite verb is generally used after the object ; i.e. ପ୍ରକାଶ ଗଳ୍ପ ଲେଖୁଅଛି (Prakāsha gaḷpa lekhuachhi), but in English the object is used after the verb, like 'Prakasha is writing a story'.

In Oḍiā, some verbs have two objects which are known as 'dwikarmaka' (ଦ୍ୱିକର୍ମକ), Such as :-

ଶିକ୍ଷକ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟାକରଣ ପଢ଼ାଉଛନ୍ତି (śikṣaka chhātramānaṅku byākaraṇa paḍhāuchhanti). The teacher is teaching grammer to his students.

In the above sentence there are two objects - one is direct object (ମୁଖ୍ୟ କର୍ମ) and the other is indirect object (ଗୌଣ କର୍ମ). The direct object is 'byākaraṇa' (ବ୍ୟାକରଣ) and the indirect object is 'chhātra' (ଛାତ୍ର).

Digitized by srujanika@gmail.com

iii) **Instrumental case (କରଣ କାରକ : Karaṇa kāraka) :-**

In a sentence the instrumental case denotes something which helps in the completion of an act, such as :-

ତୁମ୍ଭ ଦ୍ଵାରା କିଛି ହେବ ନାହିଁ (tumbha dwārā kichhi heba nāhiñ) - Nothing will be done by you.

ହାତଦ୍ଵାରା କାମ କର (hātadwārā kāmakara) - Do the work with your hands.

ଚକ୍ଷୁ ଦେଇ ଦେଖ (chakṣudei dekha) - See with your eyes.

In the above sentences tuma/tumbha dwārā (ତୁମ/ତୁମ୍ଭ ଦ୍ଵାରା), hātadwārā (ହାତଦ୍ଵାରା), chakṣudei (ଚକ୍ଷୁଦେଇ) are instrumental cases. So in oḍiā dei (ଦେଇ), and dwārā (ଦ୍ଵାରା) are used as suffixes in instrumental cases.

iv) **Dative case (ସମ୍ପ୍ରଦାନ କାରକ: Sampradāna kāraka) :-**

It denotes something to be given as unreserved gift which can not be taken back, as:-

ରାଜା ଗରିବ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କୁ ଧନ ଦେଲେ (Rājā gariba brāhmaṇamānaṅku dhana dele) -The king gave wealth to the poor brahmins.

Here in the sentence 'to the poor brahmins' (ଗରିବ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କୁ) is in the dative case.

v) **Ablative case (ଅପାଦାନ କାରକ / apādāna kāraka) :**

If something is detached from another, then from which it is detached denotes Ablative case by adding ରୁ (ru) and ଠାରୁ (ṭharu) as :

ଗଛରୁ ପତ୍ର ଝଡ଼େ (gachharu patra jhaḍe) - Leaves fall from trees.

ସର୍ପଠାରୁ ଭୟ ପାଅ ନାହିଁ (Sarpaṭhāru bhaya pāanāhiñ) - Do not get frightened from snake.

Digitized by srujanika@gmail.com

In the above sentences Gachharu (ଗଛରୁ), sarpaṭhāru (ସର୍ପଠାରୁ) are Ablative cases. So in Oḍiā ru (ରୁ) and ṭhāru (ଠାରୁ) are used as suffixes in Ablative Case.

vi) Possesive case (ସମ୍ବନ୍ଧ ପଦ : Sambandha Pada) :-

In Oḍiā, the Possessive Case (ସମ୍ବନ୍ଧ ପଦ : Sambadha Pada) and the Vocative Case (ସମ୍ବୋଧନ ପଦ : Sambodhana pada) are not taken as Cases (କାରକ : kāraka), as they have no relation with verbs in the sentence, as :

ଗୋପାଳର ବାପା ଯାଉଛନ୍ତି (Gopālara bāpā Jāuchhanti) - Gopal's father is going.

In the above sentence Gopālara (ଗୋପାଳର) has nothing to do with the verb 'Jāuchhanti' (ଯାଉଛନ୍ତି).

vii) Locative case (ଅଧିକରଣ କାରକ : adhikaraṇa kāraka) :-

In Oḍiā, the Locative Case has the same relation with the verb as an adverb of place or time or matter. So there are three kinds of Locative Case (ଅଧିକରଣ କାରକ : adhikaraṇa karaka).

(a) Denoting time (କାଳାଧିକରଣ : kāḷādhikaraṇa)

(b) Denoting place (ସ୍ଥାନାଧିକରଣ : sthānādhikaraṇa)

(c) Denoting matter (ଭାବାଧିକରଣ: bhābādhikaraṇa)

(a) Denoting time (କାଳାଧିକରଣ)

ସକାଳ ଆଠଟାରେ ଟ୍ରେନ ଛାଡ଼ିବ (sakāḷa āṭhaṭāre tren chhāḍiba) - The train will leave at eight o'clock in the morning.

(b) Denoting place (ସ୍ଥାନାଧିକରଣ)

ପକ୍ଷୀଟି ଗଛରେ ବସିଅଛି । (pakṣīṭi gachhare basiachhi) - A bird is sitting on the tree.

Digitized by srujanika@gmail.com

(c) Denoting matter (ଭାବାଧିକରଣ)

ସେ ଗଣିତରେ ଅଦ୍ୱିତୀୟ (se gaṇitare adwitīya) - He is without a second in mathematics.

ସକାଳେ = sakāḷe (sakāḷa + e) - in the morning

ଗଛରେ = gachhare (gachha + re) - on the tree

ଆଠଟାରେ = āṭhaṭāre (āṭhaṭā + re) - at eight o'clock

summary = re (ରେ) - in, on, at.

Mark : sit on the chair = ଚେଆରରେ ବସ (cheārare basa)

come in the evening = ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଆସ (sandhyare āsa)

he is at Puri = ସେ ପୁରୀରେ ଅଛି (se purīre acchi)

viii) Vocative case (ସମ୍ବୋଧନ ପଦ) :-

In Oḍiā hē (ହେ), kiho (କିହୋ) are used as Vocative case (ସମ୍ବୋଧନ ପଦ), as :

ହେ ଜଗନ୍ନାଥ ! ମୋର ଅପରାଧ କ୍ଷମା କରନ୍ତୁ (hē Jagannātha ! mora aparādha kṣamā karantu) - Oh Jagannath ! forgive my fault.

କିହୋ ! ତୁମ୍ଭେ ସେଠାରେ କ'ଣ କରୁଅଛ ? (kiho ! tumbhe seṭhāre kaṇa karuachha ?) - Hullo! What are you doing there ?

Digitized by srujanika@gmail.com

11. DECLENSION

ଶବ୍ଦରୂପ (sabdarūpa)

ଛାତ୍ର (chhātra) - student

1.Nominative - ଛାତ୍ର (chhātra) - *a student*	ଛାତ୍ରମାନେ (chhātramāne) - *students*
2. Objective - ଛାତ୍ରକୁ (chhātraku) - *to a student*	ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ (chhātramānaṅku) - *to students*
3. Instrumental - ଛାତ୍ରଦ୍ୱାରା (chhātradwārā) - *by a student*	ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା (chhātramānaṅkadwārā) - *by students*
4. Dative - ଛାତ୍ରକୁ (chhātraku) - *to a student*	ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ (chhātramānaṅku) - *to students*
5. Ablative - ଛାତ୍ରଠାରୁ (chhātraṭhāru) - *from a student*	ଛାତ୍ରମାନଙ୍କଠାରୁ (chhātramānaṅkaṭhāru) - *from students*
6. Possesive - ଛାତ୍ରର (chhātrara) - *of a student*	ଛାତ୍ରମାନଙ୍କର (chhātramānaṅkara) - *of students*
7. Locative - ଛାତ୍ରଠାରେ (chhātraṭhāre) - *in a student*	ଛାତ୍ରମାନଙ୍କଠାରେ (chhātramānaṅkaṭhāre) - *in students*
8. Vocative - ହେ ଛାତ୍ର ! (he chhātra) - *oh student !*	ହେ ଛାତ୍ରଗଣ ! (he chhātragaṇa) - *oh students !*

PRONOMINAL WORDS

ସର୍ବନାମ ପଦ (sarbanāma pada)

ମୁଁ (muñ) First person

Singular	Plural
1. Nominative - ମୁଁ (muñ) - *I*	ଆମେମାନେ/ଆମ୍ଭେମାନେ (āmemāne/āmbhenmāne) - *We*

Digitized by srujanika@gmail.com

2. Objective - ମୋତେ (mote) - *me*	ଆମମାନଙ୍କୁ/ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ (āmamānaṅku /āmbhamānaṅku) - *us*
3. Instrumental - ମୋ ଦ୍ୱାରା (mo dwārā) - *by me*	ଆମଦ୍ୱାରା/ଆମ୍ଭମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା (āmadwārā/ āmbhamānaṅkadwārā) - *by us*
4. Dative - ମୋତେ (mote) - *to me*	ଆମମାନଙ୍କୁ/ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ (āmamānaṅku/ āmbhamānaṅku) - *to us*
5. Ablative - ମୋଠାରୁ (mo ṭhāru) - *from me*	ଆମମାନଙ୍କଠାରୁ/ଆମ୍ଭମାନଙ୍କଠାରୁ (āmamānaṅkathāru/ āmbhamānaṅkaṭhāru) - *from us*
6. Possesive - ମୋର (mora) - *mine*	ଆମମାନଙ୍କର/ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର (āmamānaṅkara/āmbhamānaṅkara) - *our/ours*
7. Locative - ମୋଠାରେ (moṭhāre) - *in me*	ଆମମାନଙ୍କଠାରେ/ଆମ୍ଭମାନଙ୍କଠାରେ (āmamāṅkaṭhāre/ āmbhamānaṅkaṭhāre) - *in us*

ତୁ (tu) you - 2nd person

Singular	plural
1.Nominative - ତୁ/ତୁମେ/ତୁମ୍ଭେ (tu/tume/tumbhe) - *you*	ତୁମେମାନେ/ତୁମ୍ଭେମାନେ (tumemāne/tumbhemāne) - *you*
2. Objective - ତୁମକୁ/ତୁମ୍ଭକୁ (tumaku/tumbhaku) - *to you*	ତୁମମାନଙ୍କୁ/ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କୁ tumamānaṅku/tumbhamānaṅku) - *to you*
3. Instrumental - ତୋଦ୍ୱାରା/ତୁମ୍ଭଦ୍ୱାରା (todwārā/tumbhadwārā) - *by you*	ତୁମମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା/ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା (tumam -āṅkadwārā/tumbhamānaṅkadwārā) - *by you*

Digitized by srujanika@gmail.com

4. Dative - ତୁମକୁ/ତୁମ୍ଭକୁ (tumaku/tumbhaku) - *to you*

ତୁମମାନଙ୍କୁ/ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କୁ (tumamāṅku/tumbhamānaṅku) - *to you*

5. Ablative - ତୋଠାରୁ/ତୁମ୍ଭଠାରୁ (toṭhāru/tumbhaṭhāru) - *from you*

ତୁମମାନଙ୍କଠାରୁ/ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କଠାରୁ (tumamānaṅkaṭhāru/tumbhamānaṅkaṭhāru) - *from you*

6. Possesive - ତୋର/ତୁମ୍ଭର (tora/tumbhara) - *your, yours*

ତୁମମାନଙ୍କର/ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କର (tumamānaṅkara/tumbhamānaṅkara) - *your, yours*

7. Locative - ତୋଠାରେ/ତୁମ୍ଭଠାରେ (toṭhāre/tumbhaṭhāre) - *in you*

ତୁମମାନଙ୍କଠାରେ/ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କଠାରେ (tumamāṅkaṭhāre/tumbhamānaṅkaṭhāre) - *in you*

ସେ (se) he - third person

1.Nominative - ସେ (se) - *he/she* | ସେମାନେ (semāne) - *they*

2. Objective - ତାକୁ (tāku) - *to him/to her* | ସେମାନଙ୍କୁ (semānaṅku) - *to them*

3. Instrumental - ତାଦ୍ୱାରା (tādwārā) - *by him/by her* | ସେମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା (semānaṅkadwārā) - *by them*

4. Dative - ତାକୁ (tāku) - *to him/to her* | ସେମାନଙ୍କୁ (semānaṅku) - *by them*

5. Ablasive - ତାଠାରୁ (tāṭhāru) - *from him/from her* | ସେମାନଙ୍କଠାରୁ (semānaṅkaṭhāru) - *from them*

6. Possetive - ତାର (tāra) - *his/her/hers* | ସେମାନଙ୍କର (semānaṅkara) - *their/theirs*

7. Locative - ତାଠାରେ (tāṭhāre) - *in him/in her* | ସେମାନଙ୍କଠାରେ (semānaṅkaṭhāre) - *in them*

Digitized by srujanika@gmail.com

ଓଡ଼ିଆରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା

(Oḍiāre kathābārttā) - *conversation in Oḍiā*

ପାଠ - ୧ Lesson - 1

ତୁମ ନାଁ କଅଣ ? (tuma nāñ kaaṇa ?) - *What is your name ?*

ମୋ ନାଁ ରାମ (mo nāñ rāma.) - *My name is Rama.*

ତୁମ ଘର କେଉଁଠି ? (tuma ghara keuñṭhi ?) - *Where is your house ?*

ଏହି ପାଖରେ । (ehi pākhare) - *Near here.*

ତୁମ ଘର କ'ଣ ପୂର୍ବ ଦିଗକୁ ମୁହଁ କରିଛି ? (tuma ghara kaaṇa pūrba digaku muhañ karichhi ?) - *Is your house facing east ?*

ହଁ । (hañ) - *Yes.*

ଆଛା, ତାଙ୍କ ଘର କେଉଁଠି ? (acchā, tāṅka ghara keuñṭhi ?) - *Well, where is his house ?*

ତାଙ୍କ ଘର ପୁରୀ । (tāṅka ghara purī) - *His house is at Puri.*

ସେ ଆପଣଙ୍କର କ'ଣ ହେବେ ? (se āpaṇaṅkara kaaṇa hebe ?) - *What is he to you ?*

ସେ ମୋ ସାଙ୍ଗ । (se mo sāṅga) - *He is my friend.*

ସେ କିଏ ? (se kie ?) - *Who is he ?*

ଆପଣଙ୍କୁ ସେ କଥା କିଏ କହିଲା ? (āpaṇaṅku se kathā kie kahilā ?) - *Who told you that ?*

ଏମାନେ କିଏ ? (emāne kie ?) - *Who are these men ?*

ସେ ଘରଟା କାହାର ? (se gharaṭā kāhāra ?) - *Whose house is that ?*

ସେ କାଲି କାହିଁକି ଡେରି କଲେ ? (se kāli kāhiñki ḍeri kale ?) - *Why was he late yesterday ?*

ତୁମେ କେମିତି ଅଛ ? (tume kemiti achha ?) - *How are you ?*

Learn : - କଅଣ (Ka-aṇa) - *What,* କେଉଁଠି/କେଉଁ ଠାରେ (Keuñṭhi/ Keuñ ṭhāre) - *Where,* କିଏ (kie) - *Who,* କାହାର (kāhāra) - *Whose,* କେମିତି/କିପରି (kemiti/kipari) - *How,* କାହିଁକି (kahiñki) - *Why,* ଆଛା (achhchhā) - *Well*

Digitized by srujanika@gmail.com

ଓଡିଆରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା

(Oḍiāre kathābārttā) - *conversation in Oḍiā*

ପାଠ - ୨ Lesson - 2

ଛାତ୍ର : ଏଇଟା କି ବହି ? (chhātra - eiṭā ki bahi ?) - *Student : What book is this ?*

ଶିକ୍ଷକ - ଏଇଟା ଗୋଟିଏ ଗପ ବହି । (śikṣaka - eiṭā goṭie gapa bahi.) - *Teacher : This is a story book.*

ଛାତ୍ର : ଏହାକୁ ମୋତେ ପଢ଼ିବାକୁ ଦେବେ ? (chhātra - ehāku mote paḍhibāku debe ?) - Student : *Will you please give me this book to read ?*

ଶିକ୍ଷକ - ହଁ, ନିଅ । ଏ ବହିଟି ପଢ । ଏଥିରେ କେତୋଟି ଛୋଟ ଛୋଟ ଗପ ଅଛି । ମନ ଦେଇ ପଢିବ । ଦୁଇଦିନ ପରେ ବହିଟି ମୋତେ ଫେରାଇଦେବ । (śikṣaka - hañ, nia. e bahiṭi paḍha. ethire ketoṭi chhoṭa chhoṭa gapa achhi. manadei paḍhiba. duidina pare bahiṭi mote pherāi deba.) - *Teacher : Yes, take this. Read this book. There are a few short stories in this book. Read attentively. Return the book after two days.*

ଛାତ୍ର - ହଁ, ଦିଅନ୍ତୁ । ମୁଁ ଭଲକରି ପଢିବି । ଦୁଇଦିନ ପରେ ବହିଟି ଫେରାଇ ଦେବି । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ନୂଆ ନୂଆ ଓଡିଆ ଶିଖୁଛି । ତେଣୁ ବୁଝିବାରେ ଟିକିଏ ଅସୁବିଧା ହୋଇପାରେ । ଆପଣଙ୍କୁ ପରେ ପଚାରିବି । ଆପଣ ମୋତେ ବୁଝାଇଦେବେ । (chhātra - hañ diantu. muñ bhalakari paḍhibi. duidina pare bahiṭi pherāi debi. kintu muñ nūā nūā Oḍia śikhuchhi. teṇu bujhibāre ṭikie asubidhā hoipāre. āpaṇaṅku pare pachāribi. apaṇa mote bujhāidebe.) - *Student : Yes, please give. I shall read minutely. I*

Digitized by srujanika@gmail.com

shall return the book after two days. But I am learning Odia newly. So there may be some difficulties in following the book. I shall ask you later. You shall make me understand.

ଶିକ୍ଷକ - ହଁ, ପଚାରିବ । ତାଛଡା ଆଉ ଗୋଟିଏ କାମ କର । ଆଜି ଗୋଟିଏ ଖାତା କିଣ । ତୁମେ ଅନେକ ଓଡିଆ ଶବ୍ଦ ଓ ବାକ୍ୟ ବୁଝିପାରିବନି । ସେଗୁଡିକ ଏଥିରେ ଲେଖିବ । ମୋତେ ତା'ର ଅର୍ଥ ପଚାରିବ । ତା'ପରେ ସେଥିରେ ସେଗୁଡିକ ଲେଖିବ ।

(śikṣaka - hañ pachāriba. tāchhaḍā āu goṭie kāma kara. āji goṭie khātā kiṇa. tume aneka Oḍiā śabda o bākya bujhi pāribani. seguḍika ethire lekhiba.mote tāra artha pachāriba. tāpare sethire seguḍika lekhiba.) - *Teacher : Yes, You shall ask. Besides you do another work. Please purchase a note book today. You shall not follow many Odia words and sentences. Those you shall write down in this note book. Ask me for their meaning. Then write those in that note book.*

Digitized by srujanika@gmail.com

ବାକ୍ୟ ଗଠନ :

(bākya gaṭhana) - *sentence building*

ପାଠ - ୧ Lesson - 1

ଶଙ୍କର ଦେବ (śaṅkara deba)

ଶଙ୍କର ଦେବ ଜଣେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସନ୍ଥକବି । (śaṅkara deba jaṇe prasiddha santha kabi.) - *Sankar Deba is a famous saint-poet.*

ତାଙ୍କ ଜନ୍ମସ୍ଥାନ ଆସାମର ବରଦୋଆ । (tāṅka janmasthāna āsāmara baradoā.) - *His birth place is Bardea of Assam.*

ତାଙ୍କ ବାପାଙ୍କ ନାଁ କୁଶୁମ୍ବର ଓ ମାଆଙ୍କ ନାଁ ସତ୍ୟସନ୍ଧା । (tāṅka bāpāṅka nāñ kuśumbara o māṅka nāñ Satyasandhā.) - *His father's name was Kusumbar and mother's name satyasandhā.*

ସେ ବିଳମ୍ବରେ ପଢ଼ା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । (se biḷambare paḍhā ārambha karithile.) - *He began his study very late.*

କିନ୍ତୁ ଅଳ୍ପ ସମୟରେ ବହୁ ଶାସ୍ତ୍ର ପଢ଼ିଗଲେ । (kintu aḷpa samayare bahu śāstra paḍhigale.) - *But within a short period he studied many scriptures.*

ଶଙ୍କର ପିଲାଦିନରୁ ସାହସୀ ଥିଲେ । (śaṅkara pilādinaru sāhasī thile.) - *Sankar was brave from childhood.*

ସେ ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ ବଳିଷ୍ଠ ଥିଲେ । (se madhya khub baḷiṣṭha thile.) - *He was also very strong.*

ଥରେ ଗୋଟିଏ ଷଣ୍ଢ ସାଙ୍ଗରେ ଲଢ଼ିଥିଲେ । (thare goṭie ṣaṇḍha sāṅgare laḍhithile.) - *Once he fought with a bull.*

ତାକୁ ପରାସ୍ତ କଲେ । (tāku parāsta kale.) - *He subdued it.*

ଆଉଥରେ ବ୍ରହ୍ମପୁତ୍ର ନଦୀ ବଢ଼ିଥିଲା । (āuthare brahmaputra nadī baḍhithilā.) - *On another occasion (the river) Brahmaputra was rising.*

ସେ ପହଁରି ପହଁରି ନଈ ପାରି ହୋଇଗଲେ । (se pahañri pahañri naī pāri hoigale.) - *By swimming he crossed the river.*

Digitized by srujanika@gmail.com

ସେ ଚାଲି ଚାଲି ଓଡ଼ିଶାକୁ ଆସିଥିଲେ। (se chāli chāli Oḍiśāku āsithile.) - *He came to Odisha on foot.*

ସେତେବେଳେ ପ୍ରତାପରୁଦ୍ରଦେବ ଓଡ଼ିଶାର ରାଜା ଥିଲେ। (setebeḷe pratāparudra deba Oḍiśāra rājā thile.) - *At that time Prataprudra Deva was king of Odisha.*

ଓଡ଼ିଶାରେ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ, ବଳରାମ ଦାସ ପ୍ରଭୃତି ସନ୍ଥ କବି ଥିଲେ। (Oḍiśāre jagannātha dāsa, baḷarāma dāsa prabhrüti santha kabi thile.) - *There were saint - poets such as Jagannatha Das & Balaram Das in Odisha.*

ଶଙ୍କର ଦେବ ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ମିଶିଲେ। (śaṅkara deba tāṅka sāṅgare miśile.) - *Sunkara Deva met them.*

ସେ 'ଓଡ଼େଶା ବର୍ଣ୍ଣନା' ଲେଖିଥିଲେ। (se 'Oḍeśā barṇṇanā' lekhithile.) - *He wrote " Odesa Barnana".*

ସେଥିରେ ଗୁଣ୍ଡିଚା ଯାତ୍ରା ଓ ଇନ୍ଦ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନଙ୍କ କଥା ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି। (sethire guṇḍichā Jātrā o indradyumnaṅka kathā barṇanā karāJāichhi.) - *Guṇḍichā Jātrā and an episode of (tale of) Indradyumna have been described in that book.*

ସେ ଭାଗବତ, ନିମି ନବ ସିଦ୍ଧ ସମ୍ବାଦ, ରାମାୟଣ-ଉତ୍ତରାକାଣ୍ଡ, ରୁକ୍ମିଣୀହରଣ, ଗୁଣମାଳା, ହରିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର ଉପାଖ୍ୟାନ କୀର୍ତ୍ତନ ଆଦି ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଗ୍ରନ୍ଥ ଲେଖିଥିଲେ। (se bhāgabata. nimi naba siddha sambāda, rāmāyaṇa-uttarā kāṇḍa, rukmiṇīharaṇa, guṇamāḷā, hariśchandra upākhyāna kīrttana ādi prasiddha grantha lekhithile.) - *He wrote many valuable books like Bhāgabata, Niminaba siddha sambāda, Rāmāyaṇa uttarākāṇḍa, Rukmiṇīharaṇa, guṇamāḷā, Harischandra upākhyāna etc.*

ସେ ଆସାମରେ ବୈଷ୍ଣବ ଧର୍ମ ପ୍ରଚାର କରିଥିଲେ। (se āsāmare baiṣṇaba dharma prachāra karithile.) - *He propagated Vaisnavism in Assam.*

ଆସାମର ଧର୍ମ, ସାହିତ୍ୟ ଓ ସମାଜ ଉପରେ ତାଙ୍କର ଗଭୀର ପ୍ରଭାବ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଏ। (āsāmara dharma, sāhitya O samāja upare tāṅkara gabhīra prabhāba lakṣya karāJāe.) - *His influence upon religion, literature and social life of Assam is marked a lot.*

Digitized by srujanika@gmail.com

ବାକ୍ୟ ଗଠନ

(bākya gaṭhana) - *sentence building*

ପାଠ - ୨ Lesson - 2

ବଡ଼ ଦେଉଳ (baḍadeuḷa)

ପୁରୀ ବା ପୁରୁଷୋତ୍ତମ କ୍ଷେତ୍ର ଏକ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସ୍ଥାନ (purī bā puruṣottama kṣetra eka prasiddha sthāna) - *Puri or the Purusottama Khetra is a famous place.*

ଏଠାରେ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ମନ୍ଦିର ଅଛି । (eṭhāre śri jagannāthaṅka mandira achhi) - *The temple of Jagannath is situated here.*

ସେହି ମନ୍ଦିରକୁ ବଡ଼ ଦେଉଳ କହନ୍ତି । (sehi mandiraku baḍadeuḷa kahanti) - *That temple is called Bada Deula. (Great temple)*

ଏହି ଦେଉଳରେ ଜଗନ୍ନାଥ, ସୁଭଦ୍ରା ଓ ବଳଭଦ୍ର ଅଛନ୍ତି । (ehi deuḷare jagannātha, subhadrā o baḷabhadra achhanti) - *Jagannath, Balabhadra and Subhadra are in this temple.*

ଅନଙ୍ଗଭୀମ ଦେବ ନାମକ ଜଣେ ରାଜା ଏହି ମନ୍ଦିରକୁ ତିଆରି କରାଇଥିଲେ । (anaṅgabhima deba nāmaka jaṇe rājā ehi mandiraku tiāri karāithile) - *A king named Anangabhima Deva had built this temple.*

ଏହି ମନ୍ଦିରରେ ଥିବା ଦେବତାଙ୍କୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ ବହୁତ ଲୋକ ଆସନ୍ତି । (ehi mandirare thibā debatāṅku dekhibā paiñ bahuta loka āsanti) - *Many People come to see the deities in this temple.*

ଆଷାଢ଼ ମାସରେ ରଥଯାତ୍ରା ହୁଏ । (āṣāḍha māsare ratha jātrā hue) - *The Car festival is held in the month of Āṣāḍha.*

ଠାକୁରମାନେ ଦେଉଳରୁ ପହଣ୍ଡିରେ ଆସନ୍ତି । (ṭhākuramāne deuḷaru pahaṇḍire āsanti) - *Deities come out from the temple in pacing (pahaṇḍi).*

Digitized by srujanika@gmail.com

ତିନୋଟି ରଥ ସଜା ହୋଇଥାଏ। (tinoṭi ratha sajā hoithāe) - *Three chariots are decorated.*

ଠାକୁରମାନଙ୍କୁ ରଥରେ ବସାଯାଏ। (ṭhākura mānaṅku rathare basāJāe) - *Deities are installed on the chariots.*

ଲୋକମାନେ ରଥକୁ ଟାଣି ଟାଣି ନିଅନ୍ତି। (lokamāne rathaku ṭāṇi ṭāṇi nianti) - *People pull the chariots.*

ରଥ ଗୁଣ୍ଡିଚା ଘର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାଏ। (ratha guṇḍichā ghara par j yanta j āe) - *Chariots go up to the Guṇḍichā temple.*

ରଥଯାତ୍ରାବେଳେ ସମସ୍ତେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଦେଖିପାରନ୍ତି। (ratha j ātrābeḷe samaste ṭhākuraṅku dekhi pāranti) - *At the time of Ratha yatra all can see the deities.*

ଏଠାରେ ସାରା ଭାରତର ଲୋକେ ଏକାଠି ହୁଅନ୍ତି। (eṭhāre sārā bhāratara loke ekāṭhi huanti) - *People from all over India flock together here.*

ପୁରୀ ସହରଟି ସମୁଦ୍ର କୂଳରେ ଅବସ୍ଥିତ। (Purī saharaṭi samudra kūḷare abasthita) - *Puri is situated on the sea.*

ସେଥିପାଇଁ ଏଠାକୁ ଅନେକ ଲୋକ ବୁଲିବାକୁ ଆସନ୍ତି। (sethipāiṅ eṭhāku aneka loka bulibāku āsanti) - *For that many people visit this place.*

Digitized by srujanika@gmail.com

ବାକ୍ୟ ଗଠନ

(bākya gaṭhana) - *sentence building*

ପାଠ - ୩ Lesson - 3

ଭୁବନେଶ୍ୱର (Bhubaneswara)

ଭୁବନେଶ୍ୱର ଓଡ଼ିଶାର ରାଜଧାନୀ (bhubaneswara Oḍiśāra rājadhānī) - *Bhubaneswar is the capital of Odisha.*

ଏହା ଏକ ପୁରୁଣା ସହର । (ehā eka puruṇā sahara) - *This is an ancient town.*

ଏହି ସହରରେ ଅନେକ ଦର୍ଶନୀୟ ସ୍ଥାନ ଅଛି । (ehi saharare aneka darśanīya sthāna achhi) - *There are many places worth seeing in this town.*

ଭୁବନେଶ୍ୱରର ପଶ୍ଚିମରେ ଖଣ୍ଡଗିରି ଓ ଉଦୟଗିରି ରହିଛି । (bhubaneswarara paśchimare khaṇḍagiri O udayagiri rahichhi) - *The Khandagiri and the Udayagiri are in the western part of Bhubaneswar.*

ଏଠାରେ ଖାରବେଳଙ୍କ ଶିଳାଲେଖ ଅଛି । (eṭhāre khārabeḷaṅka śiḷālekha achhi) - *The stone inscriptions of Kharavela are here.*

ତା'ଛଡ଼ା ଏଠାରେ ଅନେକ ଗୁମ୍ଫା ରହିଛି । (tā chhaḍā eṭhāre anekā gumphā rahichhi) - *Besides, there are many caves.*

ଏଥିରେ ଜୈନ ସାଧୁସନ୍ଥମାନେ ରହୁଥିଲେ । (ethire jaina sādhusanthamāne rahuthile) - *Jaina saints and mendicants were residing here.*

ଖାରବେଳ ଜଣେ ବୀର ଓ ଦକ୍ଷ ଶାସକ ଥିଲେ । (khārabeḷa jaṇe bīra o dakśa śāsaka thile) - *Kharavela was a warrior and an efficient administrator.*

ଭାରତର ବହୁ ଅଞ୍ଚଳ ତାଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଥିଲା । (bhāratara bahu añchaḷa tāṅka adhīnare thilā) - *Many areas of India were under his administration.*

Digitized by srujanika@gmail.com

ତାଙ୍କର ଶେଷ ଜୀବନ ସାଧୁସନ୍ଥଙ୍କ ମେଳରେ କଟିଥିଲା । (tāṅkara śeṣa jībana sādhusanthaṅka meḷare kaṭithilā) - *He spent his concluding life amidst seers and saints.*

ଭୁବନେଶ୍ୱରର ପୂର୍ବ ଦିଗରେ ଶିଶୁପାଳଗଡ଼ ଅଛି । (bhubaneśwarara pūrba digare śiśupāḷagaḍa achhi) - *In the east of Bhubaneswar is the Sisupalagad.*

ଏହା ବହୁ ପ୍ରାଚୀନ । (ehā bahu prāchīna) - *This is very old.*

ଏଠି ଖାରବେଳ ଓ ତାଙ୍କ ପୂର୍ବ ପୁରୁଷ ରହୁଥିଲେ । (eṭhi khārabeḷa o tāṅka pūrbapuruṣa rahuthile) - *Here Kharavela and his forefathers were residing.*

ସେତେବେଳେ ଓଡ଼ିଶାର ନାଁ ଥିଲା କଳିଙ୍ଗ । (setebeḷe oḍiśāra nañ thilā kaḷiṅga) - *At that time the name of Oḍisha was Kalinga.*

ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗରେ 'ଧଉଳିଗିରି' ଅଛି । (bhubaneśwarara dakṣiṇa digare 'dhauḷigiri' achhi) - *To the south of Bhubaneswar stands a hill called 'Dhauli Giri'.*

ଖ୍ରୀଷ୍ଟପୂର୍ବ ତୃତୀୟ ଶତାବ୍ଦୀରେ ଏଠାରେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଯୁଦ୍ଧ ହୋଇଥିଲା । (khrīṣṭapūrba trutīya śatābdīre eṭhāre goṭie baḍa juddha hoithilā) - *A great war was fought here in the third century B.C.*

ଏଥିରେ ଅଶୋକ ବିଜୟଲାଭ କରିଥିଲେ । (ethire aśoka bijayalābha karithile) - *In this war Ashok won a victory.*

କିନ୍ତୁ ଏହାପରେ ସେ ତରବାରୀ ଛାଡ଼ିଦେଲେ । (kintu ehāpare se tarabārī chhāḍidele) - *But after this he kept off his sword.*

ଅହିଂସା ଧର୍ମ ଗ୍ରହଣ କଲେ । (ahiṁsā dharma grahaṇa kale) - *He was initiated to non-violence.*

ଶାନ୍ତି ଓ ମିତ୍ରତାର ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି ହେଲା । (śānti O mitratāra paribeśa srūṣṭi helā) - *An atmosphere of peace and amity was established.*

Digitized by srujanika@gmail.com

ଇତିହାସର ଗତି ବଦଳିଥିଲା । (itihāsara gati badaḷithilā) - *The course of history took a turn.*

ଏହା ଖ୍ରୀଷ୍ଟପୂର୍ବ ତୃତୀୟ ଶତାବ୍ଦୀର କଥା । (ehā khriṣṭapūrba trutīya śatābdīra kathā) - *This is the story of the third century B.C.*

ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଅନେକ ମନ୍ଦିର ଅଛି । (bhubaneśwarare aneka mandira achhi) - *There are many temples in Bhubaneswar.*

ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ । (liṅgarāja mandira sabuṭhāru baḍa) - *The Lingaraja temple is the biggest.*

ଏହାଛଡ଼ା ରାଜାରାଣୀ, ମୁକ୍ତେଶ୍ୱର ଓ ପର୍ଶୁରାମେଶ୍ୱର ଆଦି ମନ୍ଦିର ଅଛି । (ehāchhaḍā rājārāṇī, mukteśwara O parśurāmeśwara ādi mandira achhi) - *Apart from this, there are temples such as Rajarani, Mukteswar and Parsurameswar etc.*

ଏହି ମନ୍ଦିରମାନଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ମନ ପୂରିଉଠେ । (ehi mandiramānaṅku dekhile mana pūriuṭhe) - *Mind is filled with joy at the sight of these temples.*

ଏଠାରେ ଗୋଟିଏ ମିଉଜିୟମ୍ ଅଛି । (eṭhāre goṭie miujiyam achhi) - *Here is a Museum.*

ଭୁବନେଶ୍ୱରକୁ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଓ ରେଳପଥ ଅଛି । (bhubaneśwaraku uḍājāhāja o reḷapatha achhi) - *There are train and air connections to Bhubaneswar.*

ଏଠାକାର ଜଳବାୟୁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକର । (eṭhākāra jaḷabāyu swāsthyakara) - *Climate of this place is hygienic.*

Digitized by srujanika@gmail.com

ବାକ୍ୟ ଗଠନ

(bākya gaṭhana) - *sentence building*

ପାଠ - ୪ Lesson - 4

ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ (Jagannātha Dāsa)

ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଓଡିଶାର ଜଣେ ସନ୍ଥକବି । (jagannātha dāsa oḍiśāra jaṇe santhakabi.) - *Jagannatha Das is a saint-poet of Odisha.*

ସେ ଜଣେ ଉଚ୍ଚ ସ୍ତରର ସାଧକ ଥିଲେ । (se jaṇe uchcha starara sādhaka thile.) - *He was a devotee of high order.*

ଓଡିଆ ଭାଷାରେ ଭାଗବତ ଗ୍ରନ୍ଥ ନ ଥିଲା । (oḍiā bhāṣāre bhāgabata grantha nathilā.) - *The Bhagabata was not available in Oḍiā language.*

ସେ ପ୍ରଥମେ ଲେଖିଥିଲେ । (se prathame lekhithile.) - *For the first time he wrote (this book).*

ସେ ଆହୁରି ଅନେକ ଗ୍ରନ୍ଥ ଲେଖିଥିଲେ । (se āhuri aneka grantha lekhithile.) - *He had also written many other books.*

ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ବଡ ଦେଉଳରେ ଭାଗବତ ଚର୍ଚ୍ଚା କରୁଥିଲେ । (jagannātha dāsa baḍa deuḷare bhāgabata charchā karuthile.) - *Jagannath Dās used to give discourse on the Bhagabata in the temple premises of Lord Jagannath.*

ସେତେବେଳେ ଚୈତନ୍ୟ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ । (setebeḷe chaitanya āsi pahañchile.) - *At that time Chaitanya arrived.*

ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଅନେକ ବୈଷ୍ଣବ ଆସିଥିଲେ । (tāṅka sāṅgare aneka baiṣṇaba āsithile.) - *Many Vaisnabas accompanied him.*

ସେମାନେ ଓଡିଆ ଭାଗବତ ଶୁଣିଲେ । (semāne oḍiā bhāgabata śuṇile.) - *They heard the Oḍiā Bhagabata.*

ସେମାନଙ୍କ ମନ ଖୁସି ହୋଇଗଲା । (semānaṅka mana khusi hoigalā.) - *They were (highly) pleased.*

ଚୈତନ୍ୟ ମଧ୍ୟ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇଗଲେ । (chaitanya madhya mugdha hoigale.) - *Chaitanya too became astonished.*

Digitized by srujanika@gmail.com

ସେ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କୁ 'ଅତିବଡ' ବୋଲି କହିଲେ । (se jagannatha dāsaṅku 'atibaḍa' boli kahile.)- *He addressed Jagannatha Das as Atibaḍa- (the most venerable or wise).*

ବାସ୍ତବରେ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଭକ୍ତ ଓ କବିଭାବେ 'ଅତିବଡ' ଥିଲେ । (bāstabare jagannātha dāsa bhakta o kabibhābe 'atibaḍa' thile.) - *Really, Jagannath Das was exceedingly great (atibaḍa) both as a devotee and a poet.*

ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ବାପାଙ୍କ ନାମ ଭଗବାନ ଦାସ । (jagannātha dāsaṅka bāpāṅka nāma bhagabāna dāsa.) - *Bhagaban Dās was the father of Jagannath Dās.*

ସେ ଜଣେ ପୁରାଣ ପଣ୍ଡା ଥିଲେ । (se jaṇe purāṇa paṇḍā thile.) - *He was a reciter of purāṇas.*

ଅଳ୍ପ ବୟସରେ ଅନେକ ଶାସ୍ତ୍ର ଆୟତ୍ତ କରିଥିଲେ । (aḷpa bayasare aneka śāstra āyatta karithile.) - *In his tender age he mastered many scriptures.*

ବ୍ୟାକରଣ, ବେଦ ଓ ପୁରାଣମାନ ଭଲ ଭାବରେ ପଢିଥିଲେ । (byākaraṇa, beda o purāṇamāna bhala bhābare paḍhithile.) - *He was wellversed in grammar, the Vedas and also purāṇas.*

ଓଡିଆ ଭାଷା, ସାହିତ୍ୟ ଓ ସଂସ୍କୃତି ଉପରେ ତାଙ୍କ ଭାଗବତର ଗଭୀର ପ୍ରଭାବ ପଡିଛି । (oḍiā bhāṣā, sāhitya o saṁskrüti upare tāṅka bhāgabatara gabhīra prabhāba paḍichhi.) - *His Bhāgabata has profound influence upon Oḍiā language, literature & culture.*

ଭାଗବତ ଟୁଙ୍ଗୀ, ଭାଗବତ ମେଳନ, ଭାଗବତ ସପ୍ତାହ ଆଜି ଓଡିଶାରେ ଖୁବ୍ ଜଣାଶୁଣା । (bhāgabata tuṅgī, bhāgabata meḷana, bhāgabata saptāha āji oḍiśāre khub jaṇāśuṇā.) - *Today Bhāgabata cottage, Bhagabata festival and Bhagabata week are very popular in Oḍishā.*

ସବୁ ମଣିଷଙ୍କୁ ସମାନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖ - ଏହି କଥା ଉପରେ ସେ ଜୋର୍ ଦେଉଥିଲେ । (sabu maṇiṣaṅku samāna druṣṭire dekha - ehi kathā upare se jor deuthile.) - *Look upon everybody as equal - he emphasised.*

Digitized by srujanika@gmail.com

Punctuation and other related expressions in Oḍiā

a. ଓଡ଼ିଆ ବିରାମ ଚିହ୍ନ

(Oḍiā birāma chihna) **Oḍiā Punctuation Mark**

Name of Punctuation Mark	English (Mark)	Oḍiā (Mark)
ପୂର୍ଣ୍ଣଚ୍ଛେଦ (pūrṇṇachheda) - *Full Stop*	(.)	(।)
କମା ବା ପ୍ରଥମଚ୍ଛେଦ (camā bā prathamachheda) - *Comma*	(,)	(,)
ସେମିକୋଲନ ବା ଦ୍ୱିତୀୟଚ୍ଛେଦ (semicolon bā dwitīyachheda) - *semicolon*	(;)	(;)
କୋଲନ (klolna) - *colon*	(:)	(:)
ଡ୍ୟାସ୍ (dyās) - *Dash*	(–)	(–)
ହାଇଫେନ୍ (hāiphen) - *Hyphen*	(-)	(-)
ଉଦ୍ଧୃତି ଚିହ୍ନ (uddhruti chihna) - *Inverted commas*	(" ") ' '	(" ") ' '
ପ୍ରଶ୍ନସୂଚକ ଚିହ୍ନ (praśnasuchaka chihna) - *Question mark*	(?)	(?)
ବିସ୍ମୟସୂଚକ ଚିହ୍ନ (bismayasūchaka chihna) - *Exclamation mark*	(!)	(!)
ବର୍ଗ ବନ୍ଧନୀ (barga bandhanī) - *square brackets*	[ ]	[ ]
ଚନ୍ଦ୍ର ବନ୍ଧନୀ (chandra bandhanī) - *open brackets*	( )	( )

Digitized by srujanika@gmail.com

b. ଓଡ଼ିଆ ସୌଜନ୍ୟମୂଳକ ଶବ୍ଦ

(Oḍiā *saujanyamūḷaka śabda)*

Oḍiā courtesy words

ଧନ୍ୟବାଦ (dhanyabāda) - *Thank you*

ଏ କାମ ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ (e kāma pāiñ āpaṇaṅku dhanyabāda) - *Thank you very much for accomplishing this job.*

ଦୟାପୂର୍ବକ/ଦୟାକରି (dayā purbaka/dayākari) - *Please*

ମୋତେ ଦୟାକରି ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ କି ? (mote dayākari sāhā jya karibe ki ?) - *will you please help me ?*

c. ଓଡ଼ିଆ ଅଭିନନ୍ଦନ ଏବଂ ଅଭିବାଦନ

(Oḍiā abhinandana & abhibādana)

Oḍiā Greetings and salutations

ସୁ ପ୍ରଭାତ (su prabhāta) - *good morning*

ସୁ ସନ୍ଧ୍ୟା (su sandhyā) - *good evening*

ଶୁଭ ରାତ୍ରି (śubha rātri) - *good night*

ନମସ୍କାର (namaskāra) -
ପ୍ରଣାମ (praṇāma) -
ଜୁହାର (juhāra) -
ଦଣ୍ଡବତ (daṇḍabata) -
} Salute or same Oḍiā terms may be used.

ଆଜ୍ଞା (ājñā) - *This word is often used for calling attention/a form of acceptance or obediance.*

ଆଜ୍ଞା, ଟିକିଏ ଶୁଣିବେ କି ? (ājñā, ṭikie śuṇibe ki ?) - *Sir, will you please listen to me ?*

ଆଜ୍ଞା, ହଁ (ājñā, hañ) - *yes, sir*

Digitized by srujanika@gmail.com

ଆଜ୍ଞା, କ'ଣ କହିଲେ ? (ājñā, kaṇa kahile ?) - *sir, what did you say ?*

ସ୍ୱାଗତ/ସ୍ୱାଗତମ୍ (swāgata/swāgatam) - *welcome*

ବିଦାୟ (bidāya) - *good bye*

ହାଏ (hāe) - *hullo (among friends or known juniors this term is only used.)*

d. ଓଡ଼ିଆ ତାରିଖ ଏବଂ ସମୟ

(Oḍiā tārikha ebaṁ samaya)

Oḍiā dates & time

ତାରିଖ (tārikha) - *dates* : we write ତା ୨୫.୧୨.୨୦୧୦ for 25 December 2010. [the (ତା) is an abbreviation of ତାରିଖ or for date of the month.]

ସମୟ (samaya) - *time* : 10 O'clock is read as ଦଶଟା (daśaṭā), 10.30 or half past 10 is read as ସାଢ଼େ ଦଶଟା (sāḍhe daśaṭā), 10.45 or quarter to 11 is read as ଦଶଟା ପଇଁଚାଳିଶ (daśaṭā paiñchāliśa) or ଏଗାରଟା ବାଜିବାକୁ ପନ୍ଦର ମିନିଟ ବାକି ଅଛି (egāraṭā bājibāku pandara miniṭi bāki achhi).

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମୟସୂଚକ ପ୍ରୟୋଗ (anyānya samayasūchaka prayoga) - ***other terms* :**

ପାହାନ୍ତା (pāhāntā) - *dawn,* ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ (sūrJyodaya) - *sunrise,* ସକାଳ (sakāḷa) - *morning,* ମଧ୍ୟାହ୍ନ (madhyāhna) - *noon, mid-day,* ଅପରାହ୍ଣ (aparāhṇa) - *afternoon,* ସାୟାହ୍ନ (sayāhna) - *evening,* ଗୋଧୂଳି ବେଳା (godhūḷi belā) - *twilight hour,* ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ (sūr jyāsta) - *sunset,* ସନ୍ଧ୍ୟା (sandhyā) - *evening,* ମଧ୍ୟରାତ୍ର (madhyarātra) - *mid-night.*

ଦିନ, ବାର (dina, bāra) - *day*

ସକାଳବେଳା (sakāḷabeḷā) - *forenoon*

ଉପରବେଳା (uparabeḷā) - *afternoon*

ଆଜି (āji) - *today*

Digitized by srujanika@gmail.com

ଗତକାଲି (gatakāli) - *yesterday*

ଆସନ୍ତାକାଲି (āsantākāli) - *tomorrow*

ମାସିକ (māsika) - *monthly*

ଦୈନିକ (dainika) - *daily*

ତ୍ରୈମାସିକ (traimāsika) - *quarterly*

ଷାଣ୍ମାସିକ (ṣāṇmāsika) - *half yearly*

ବାର୍ଷିକ (bārṣika) - *yearly, annual*

ସବୁବେଳେ (sabubeḷe) - *always*

ବେଳେ ବେଳେ (beḷe beḷe) - *sometimes*

ସମୟେ ସମୟେ (samaye samaye) - *very often*

ଦିନକୁ ଦିନ (dinaku dina) - *day by day*

ଦିନତମାମ (dinatamāma) - *throughout the day*

ଦିନ ଦ୍ୱିପ୍ରହରରେ (dina dwipraharare) - *in broad day light*

e. ଓଡ଼ିଆ ମୁଦ୍ରା-ବ୍ୟବସ୍ଥା

(Oḍiā mudrā byabasthā)

Oḍiā monetary system

ଟଙ୍କା (ṭaṅkā) - *rupee*, ନୋଟ୍ (noṭ) - *currency note*, ଟଙ୍କିକିଆ ନୋଟ୍ (ṭaṅkikiā noṭ) - *one-rupee note*, ପାଞ୍ଚ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍ (pāñcha ṭaṅkiā noṭ) - *five-rupee note*, ଶହେ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍ (śahe ṭankiā noṭ) - *hundred-rupee note*, ପାଁଶହ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍ (pāñśaha ṭaṅkiā noṭ) - *five-hundred rupee note*, ହଜାରେ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍ (hajāre ṭaṅkiā noṭ) - *a thousand rupee note.*

₹ 3.50 - ଟ. ୩.୫୦ (three rupees fifty paise)

₹ 100.00 - ଟ. ୧୦୦.୦୦ (one hundred rupees)

₹ 1,00,000.00 - ଟ. ୧୦୦୦୦୦.୦୦ (one lakh of rupees)

₹ 1,00,00,000.00 - ଟ. ୧୦୦୦୦୦୦୦.୦୦ (one crore of rupees)

Digitized by srujanika@gmail.com

f. Abbreviation

ସଂକ୍ଷେପାକ୍ଷର (saṁkṣepakṣara)

ଏ.ଜି. (AG) - *Accountant General*

ଓରମାସ (ORMAS) - *Oḍishā Rural Development and Marketing Society*

ଓ.ଏମ୍.ସି. (OMC) - *Oḍishā Mining Corporation*

ବି.ଏମ୍.ସି. (BMC) - *Bhubaneswar Municipality Corporation*

ସି.ଏମ୍.ସି. (CMC) - *Cuttack Municipality Coporation*

ଓମ୍‌ଫେଡ (OMFED) - *Oḍishā Milk Producers' Federation*

ଇପିକଲ (IPI COL) - *Industrial Investment Promotion Corporation of Oḍishā Limited.*

ଜି.ପି.ଓ. (GPO) - *General Post Office*

ଓ.ୟୁ.ଏ.ଟି. (OUAT) - *Orissa University of Agriculture & Technology*

ସି.ଟି.ଓ. (CTO) - *Commercial Tax Officer*

ଆର୍.ଟି.ଓ (RTO) - *Regional Transport Officer*

ଏମ୍.ଭି.ଆଇ. (MVI) - *Motor Vehicle Inspector*

ଏସ୍.ବି.ଆଇ. (SBI) - *State Bank of India*

ଆର୍.ବି.ଆଇ. (RBI) - *Reserve Bank of India*

ସି.ଏସ୍. (CS) - *Chief Secretary*

ସି.ଏମ୍. (CM) - *Chief Minister*

ସି.ଡି.ଏମ୍.ଓ. (CDMO) - *Chief District Medical Officer*

ସି.ଏସ୍.ଓ. (CSO) - *Civil Supplies Officer*

ଓ.ପି.ଏସ୍.ସି. (OPSC) - *Orissa Public Service Commission*

ଆର୍.ଡି.ସି. (RDC) - *Revenue Divisional Commissioner*

ଏମ୍.ଏଲ୍.ଏ. (MLA) - *Member of Legislative Assembly*

ଏମ୍.ପି. (MP) - *Member of Parliament*

ଓ.ଏସ.ଡି. (OSD) - *Officer on Special Duty*

ପି.ସି.ଓ. (PCO) - *Public Call Office*

Digitized by srujanika@gmail.com

A list of frequently used Oḍiā words with English meaning

ଅଭିଲେଖାଗାର (abhilekhāgāra) - *archives*

ଅଟୋ (aṭo) - *autorickshaw*

ଅତିଥି (atithi) - *guest*

ଅଗ୍ରିମ (agrima) - *advance*

ଅଚଳାବସ୍ଥା (achaḷābasthā) - *deadlock*

ଅଞ୍ଚଳ (añchaḷa) - *area*

ଅତିରିକ୍ତ ବଜେଟ୍ (atirikta bajeṭ) - *supplementary budget*

ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଦ୍ରବ୍ୟ (atyābaśyaka drabya) - *essential commodity*

ଅଦାଲତ (adālata) - *court*

ଅଦାଲତ ଅବମାନନା (adālata abamānanā) - *contempt of the court*

ଅଧିନିୟମ (adhiniyama) - *act*

ଅଧିବେଶନ (adhibeśana) - *session*

ଅନଧିକାର (anadhikāra) - *unauthorised*

ଅନାଥାଶ୍ରମ (anāthāśrama) - *orphanage*

ଅନୁମତି (anumati) - *permission*

ଅନୁପ୍ରବେଶ (anuprabeśa) - *trespass*

ଅପମିଶ୍ରଣ (apamiśraṇa) - *adulteration*

ଅପରାଧୀ (aparādhī) - *criminal*

ଅବକାରୀ (abakārī) - *excise*

ଅବଧି (abadhi) - *date line*

ଅବୈଧ (abaidha) - *illegal*

ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ (abasaraprāpta) - *retired*

ଅଭୟାରଣ୍ୟ (abhayāraṇya) - *sanctuary*

Digitized by srujanika@gmail.com

ଅଭାବୀବିକ୍ରି (abhābībikri) - *distress-sale*

ଅଭିନନ୍ଦନ (abhinandana) - *well come/congratulation*

ଅଭିଯୋଗ (abhijoga) - *complaint*

ଅଭ୍ୟର୍ଥନା (abhyarthanā) - *reception*

ଅଳିଆଗଦା (aḷiāgadā) - *dumpyard*

ଅସଦାଚରଣ (asadācharaṇa) - *indecent behaviour*

ଅହିଂସା (ahiṁsā) - *non-violence*

ଆତଙ୍କ (ātaṅka) - *panic*

ଆଦର୍ଶ (ādarśa) - *model, ideal*

ଆବାସିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ (ābāsika bidyāḷaya) - *residential school*

ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ (āntaḥrājya) - *inter-state*

ଆନ୍ଦୋଳନ (āndoḷana) - *agitation*

ଆତ୍ମହତ୍ୟା (ātmahatyā) - *suicide*

ଆପତ୍ତି (āpatti) - *objection*

ଆଲୋଚନାଚକ୍ର (ālochanāchakra) - *seminar*

ଇଟାଭାଟି (iṭābhāṭi) - *klin*

ଇସ୍ତଫା (istaphā) - *resignation*

ଉଚ୍ଚନ୍ୟାୟାଳୟ (ucchanyāyāḷaya) - *High Court*

ଉଚ୍ଚମାଧ୍ୟମିକ (uchchamādhyamika) - *higher secondary*

ଉଡାଜାହାଜ (uḍājāhāja) - *aeroplane*

ଉତ୍ତରଦାୟୀ (uttaradāyī) - *accountable*

ଉନ୍ନୀତ ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ (unnīta mādhyamika bidyāḷaya) - *Upgraded M.E. School*

ଉତ୍କଳ ଦିବସ (utkaḷa dibasa) - *Odisha Day (1st April)*

ଉତ୍ପାଦନ (utpādana) - *production*

ଉଦାରୀକରଣ (udārīkaraṇa) - *liberalization*

Digitized by srujanika@gmail.com

ଉପର ଠାଉରିଆ (upara ṭhāuriā) - *evasive*

ଉପୁରି ପଇସା (upuri paisā) - *hush money*

ଉତ୍ସବ (utsaba) - *festival*

ଏକତ୍ରାବସ୍ଥାନ (ekatrābasthāna) - *live-together*

ଏତଲା (etalā) - *FIR (First Investigation Report)*

ଓକିଲ (okila) - *pleader/advocate*

ଔଷଧ ଦୋକାନ (auṣadha dokāna) - *medicine store/shop*

କଇଁଚି (kaiñchi) - *scissors*

କଚେରି (kacheri) - *law-court*

କଠିନ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ (kaṭhina barjyabastu) - *solid waste*

କଥୋପକଥନ (kathopakathana) - *conversation*

କାରଖାନା (kārakhānā) - *factory*

କିଳାପୋତେଇ (kiḷāpotei) - *bribe*

କୁଆପଥର (kuāpathara) - *hail stone*

କୁକୁଡ଼ା ମାଂସ (kukuḍā māṁsa) - *chicken*

କୁଶପୁତ୍ତଳିକା (kuśaputtaḷikā) - *effigy*

କେବିକେ ଯୋଜନା (KBK jojanā) - *Korapur Balangir Kalahandi project*

ଖଣି (khaṇi) - *mine*

ଖଦି ବସ୍ତ୍ର (khadibastra) - *handloom fabrics*

ଖବର (khabara) - *news*

ଖବର କାଗଜ (khabara kāgaja) - *news paper*

ଖଣ୍ଡପୀଠ (khaṇḍapīṭha) - *bench of the High Court*

ଖାଉଟି (khāuṭi) - *consumer*

ଖାଉଟି ଅଦାଲତ (khāuṭi adālata) - *consumers' court*

ଖାରଜ (khāraja) - *dismiss*

Digitized by srujanika@gmail.com

ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ (khādya prakriyākaraṇa) - *food processing*

ଖୁଚୁରା ଦୋକାନ (khuchurā dokāna) - *retail-shop*

ଖୋଳତାଡ଼ (khoḷatāḍa) - *enquiry*

ଗନ୍ଧ (gandha) - *smell*

ଗଳି (gaḷi) - *lane*

ଗଣମାଧ୍ୟମ (gaṇamādhyama) - *print and electronic media*

ଗଣ୍ଡଗୋଳ (gaṇḍagoḷa) - *riot*

ଗଳିରାସ୍ତା (gaḷirāstā) - *lane*

ଗସ୍ତ (gasta) - *tour*

ଗହଣା (gahaṇā) - *ornaments*

ଗହଣା ଦୋକାନ (gahaṇā dokāna) - *jwellery shop*

ଗାୟକ (gāyaka) - *singer*

ଗାଉଁଲି (gāuñli) - *rural*

ଗାରେଜ୍ (gārej) - *garage*

ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ (grāmāñchaḷa) - *rural area*

ଗ୍ରାମ୍ୟସଭା (grāmyasabhā) - *village committee meeting*

ଗିରଫ୍ (giraph) - *arrest*

ଗୁଳିକାଣ୍ଡ (guḷikāṇḍa) - *firing*

ଗୋଇନ୍ଦା (goindā) - *spy*

ଗୋପନ (gopana) - *secret*

ଗୋଳମାଳ (goḷamāḷa) - *noise, disturbance*

ଗୋଦାମ ଘର (godāma ghara) - *godown, depot*

ଘଣ୍ଟି (ghaṇṭi) - *bell*

ଘଟଣା (ghataṇā) - *event/incident*

ଘରବାଡି (gharabāḍi) - *homestead land*

ଘୋଷଣା (ghoṣaṇā) - *announcement*

Digitized by srujanika@gmail.com

ଚଢାଉ (chaḍhāu) - *raid*

ଚାଲବାଜି (chālbāji) - *deceitfulness*

ଚିଡିଆଖାନା (chiḍiākhānā) - *zoo*

ଚିକିତ୍ସାଳୟ (chikitsāḷaya) - *clinic*

ଚିତ୍ରାଙ୍କନ (chitrāṅkana) - *painting/drawing*

ଚୋରି (chori) - *theft*

ଛକ (chhaka) - *square*

ଛାଡପତ୍ର (chhāḍapatra) - *divorce*

ଛେଳିମାଂସ (chheḷimāṁsa) - *mutton*

ଜନବସତି (janabasati) - *habitation*

ଜନ୍ମ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ (janma niyantraṇa) - *birth control*

ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ (jamiadhigrahaṇa) - *land acquisition*

ଜମି ବନ୍ଧକ (jamibandhaka) - *land mortgage*

ଜବତ (jabata) - *seize*

ଜଳଖିଆ (jaḷakhiā) - *snacks/breakfast*

ଜରୁରୀକାଳୀନ ଅବସ୍ଥା (jarurīkāḷīna abasthā) - *state of emergency*

ଜଗତିକରଣ (jagatikaraṇa) - *globalization*

ଜାତିଗତ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର (jātigata pramāṇa patra) - *caste certificate*

ଜାତିସଂଘ (jātisaṅgha) - *United Nations*

ଜାତୀୟ ସଂହତି (jātīya saṁhati) - *National Integration*

ଜାତୀୟ ରାଜପଥ (jātīya rājapatha) - *national highway*

ଜାମିନ (jāmina) - *bail*

ଜୀବନ ବୀମା (jībana bīmā) - *life insurance*

ଜୋର ଜବରଦସ୍ତ (jora jabaradasta) - *forcibly*

ଝାଉଁଗଛ (jhāuñgachha) - *casurina*

ଟଙ୍କା (ṭaṅkā) - *money*

Digitized by srujanika@gmail.com

ଟିପ୍ପଣୀ (ṭippaṇī) - *comment*

ଟେଲିଫୋନ ଭବନ (ṭelephone bhabana) - *telephone house*

ଠକ (ṭhaka) - *tout*

ଠକାମି (ṭhakāmi) - *blackmail/deceit*

ଠିକାଦାର (ṭhikādāra) - *contractor*

ଠେକା (ṭhekā) - *turban/head gear*

ଡକାଏତି (ḍakāeti) - *burglary*

ଡାକଘର (ḍākaghara) - *post office*

ଡାକ୍ତରଖାନା (ḍāktarakhānā) - *hospital/nursing home*

ଡାକ୍ତର (ḍāktara) - *doctor*

ଢିଲା (ḍhilā) - *loose*

ଟଟକା (taṭakā) - *fresh*

ତଦନ୍ତ (tadanta) - *investigation*

ତରଳ (taraḷa) - *liquid*

ତର୍ଜମା (tarjamā) - *review*

ତନଖି ଫାଟକ (tanakhi phāṭaka) - *check gate*

ତାରକସୀ କାମ (tārakasī kāma) - *filigree*

ତିଆରି (tiāri) - *manufacture*

ତ୍ରିରଙ୍ଗା ପତାକା (triraṅgā patākā) - *tricolour flag*

ତେଜରାତି ଦୋକାନ (tejarāti dokāna) - *grocery shop*

ଥଇଥାନ (thaithāna) - *rehabilitation*

ଥାନା (thānā) - *police station*

ଦମକଳ ବାହିନୀ (damakaḷa bāhinī) - *Fire brigade*

ଦମକଳ କେନ୍ଦ୍ର (damkaḷa kendra) - *fire station*

ଦଫାରଫା (daphārāphā) - *compromise*

ଦପ୍ତର (daptara) - *office*

Digitized by srujanika@gmail.com

ଦରବୃଦ୍ଧି (darabrüddhi) - *price rise*

ଦରିଆପାରି (dariāpāri) - *overseas*

ଦସ୍ତଖତ (dastakhata) - *signature*

ଦସ୍ତାବିଜ୍ (dastābij) - *document*

ଦର୍ଶକ (darśaka) - *spectator, audience*

ଦଳାଚକଟା (daḷāchakaṭā) - *stampede*

ଦଲାଲ (dalāla) - *broker*

ଦାଦନ ଶ୍ରମିକ (dādana śramika) - *hired labour*

ଦାବୀ (dābī) - *demand*

ଦିଦି (didi) - *an address to elder sister/lady teacher/lady officer/ nurse/a respectable woman*

ଦୀପ ପ୍ରଜ୍ୱଳନ (dīpa prajjwaḷana) - *lighting the lamp*

ଦୁର୍ଘଟଣା (durghataṇā) - *accident*

ଦୁର୍ନୀତି (durnīti) - *corruption*

ଦୁର୍ବୃତ୍ତ (durbrutta) - *scoundrel*

ଦୂରଦର୍ଶନ (dūradarśana) - *television*

ଦେହଜୀବୀ (dehajībī) - *prostitute*

ଦେଖଣାହାରୀ (dekhaṇāhārī) - *onlookers*

ଦେଶୀ (deśī) - *native*

ଦୋକାନ (dokāna) - *shop*

ଧନ୍ଦାମୂଳକ ଶିକ୍ଷା (dhandāmūḷaka śikṣā) - *Vocational Education*

ଧର୍ଷଣ (dharṣaṇa) - *rape/outraging modesty*

ଧାରଣା (dhāraṇā) - *strike*

ଧ୍ୟାନ ଆକର୍ଷଣକାରୀ (dhyāna ākarṣaṇakārī) - *call attention*

ଧୂମପାନ (dhūmapāna) - *smoking*

ଧୂଳି (dhūḷi) - *dust*

Digitized by srujanika@gmail.com

ନକଲି ନୋଟ (nakali noṭa) - *fake note*

ନଜରବନ୍ଦୀ (najarabandī) - *surveillance*

ନଜିର (najira) - *precedence/example*

ନର୍ସରୀ (narsarī) - *nursery*

ନାଲିବତି (nālibati) - *redlight*

ନିଗମ (nigama) - *corporation*

ନିର୍ବାଚନ (nirbāchana) - *election*

ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା (nirddeśanāmā) - *directive/notification*

ନିଲମ୍ବିତ (nilambita) - *suspended*

ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ବଜାର (niyantrita bajāra) - *regulated market*

ନିର୍ଯ୍ୟାତନା (nirjyātanā) - *torture*

ନିୟମ ବହିର୍ଭୂତ (niyama bahirbhūta) - *beyond law*

ନିୟାମକ (niyāmaka) - *regulation*

ନିଲାମ (nilāma) - *auction*

ନ୍ୟାସ (nyāsa) - *trust*

ପତାକା (patākā) - *flag*

ପରିସ୍ରାଗାର (pariśrāgāra) - *urinal*

ପଗଡ଼ି (pagaḍi) - *turban*

ପଛୁଆ ଜାତି (pachhuā jāti) - *backward class*

ପରାଜୟ (parājaya) - *defeat*

ପରିବାର (paribāra) - *family*

ପର୍ଯ୍ୟଟନ (parjyaṭana) - *tourism*

ପଞ୍ଜୀକୃତ (pañjīkrüta) - *classified/registered*

ପର୍ଦ୍ଦାଫାଶ (parddāphāśa) - *disclosure*

ପଦକ (padaka) - *medal*

ପଟ୍ଟଚିତ୍ର (paṭṭachitra) - *patta painting (on canvas)*

Digitized by srujanika@gmail.com

ପତ୍ତା (pattā) - *trace*

ପରାମର୍ଶଦାତା କମିଟି (parāmarśadātā comiṭe) - *Advisory Board*

ପଳାତକ (paḷātaka) - *absconder*

ପଲ୍ଲୀ (pallī) - *rural*

ପ୍ରମୁଖ ଶାସନ ସଚିବ (pramukha śāsana sachiba) - *principal secretary*

ପ୍ରମୋଦ ଉଦ୍ୟାନ (pramoda udyāna) - *park*

ପ୍ରଦର୍ଶନୀ (pradarśanī) - *exhibition*

ପ୍ରକାଶକ (prakāśaka) - *publisher*

ପ୍ରକଳ୍ପ (prakḷpa) - *project*

ପ୍ରତିଯୋଗୀ (prati j̄ogī) - *competitor*

ପ୍ରତିଯୋଗିତା (prati j̄ogitā) - *competition*

ପ୍ରତ୍ୟାହୃତ (pratyahrüta) - *withdrawn*

ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି (pratimūrtti) - *statue*

ପ୍ରବେଶ (prabeśa) - *entry*

ପ୍ରସ୍ଥାନ (prasthāna) - *exit*

ପ୍ରବାସୀ ଭାରତୀୟ (prabāsī bhāratīya) - *Non Resident Indian*

ପାଉଁରୁଟି (pāuñruṭi) - *bread*

ପାଣିପାଗ ଭବିଷ୍ୟବାଣୀ (pānipāga bhabiṣyabāṇī) - *weather forecast*

ପାଣିଟାଙ୍କି (pāṇiṭāṅki) - *water carriage/water tower*

ପାଣ୍ଡୁଲିପି (pāṇḍulipi) - *manuscript*

ପାଳଭୂତ (pāḷabhūta) - *scarecrow*

ପ୍ରାଥମିକ (prāthamika) - *elementary*

ପୁରୁଷ (puruṣa) - *gents*

ପୁଲିସ ହେପାଜତ (pulisi hepājata) - *police custody*

ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗ (puñjibini j̄oga) - *capital investment*

ପେଷା (peṣā) - *profession*

Digitized by srujanika@gmail.com

ପୈତୃକ ସମ୍ପତ୍ତି (paitruka sampatti) - *paternal property*

ପୋଷାକ (poṣāka) - *uniform (school/college), dress*

ପୌର ନିଗମ (paura nigama) - *municipal corporation*

ଫସଲ (phasala) - *crop*

ଫାଣ୍ଡି (phāṇḍi) - *outpost*

ଫୁଲତୋଡା (phulatoḍā) - *bouquet*

ବକ୍ତୃତା (baktrutā) - *speech*

ବଡଦାଣ୍ଡ (baḍadāṇḍa) - *grand road*

ବସ୍ତି ଅଞ୍ଚଳ (basti añchaḷa) - *slum area/shanty*

ବନ୍ଦର (bandara) - *port*

ବଣଭୋଜି (baṇabhojī) - *picnic*

ବନାଞ୍ଚଳ (banāñchaḷa) - *forest area*

ବନ୍ୟା (banyā) - *flood*

ବରିଷ୍ଠ ଅଧିକାରୀ (bariṣṭha adhikārī) - *senior bureaucrat*

ବରଖାସ୍ତ (barakhāsta) - *reject*

ବରିଷ୍ଠ ନାଗରିକ (bariṣṭha nāgarika) - *senior citizen*

ବସ୍ତି ବାସିନ୍ଦା (basti bāsindā) - *slumdwellers*

ବାଣ (bāṇa) - *fireworks/crackers*

ବାଣିଜ୍ୟ (bāṇijya) - *trading*

ବାଣିଜ୍ୟ ମେଳା (bāṇijya meḷā) - *trade fair*

ବାତ୍ୟା ଆଶ୍ରୟସ୍ଥଳ (bātyā āśrayasthaḷa) - *cyclone shelter*

ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ଭତ୍ତା (bārddhakya bhattā) - *Old Age Pension*

ବାଲୁକା କଳା (bālukā kaḷā) - *sand art*

ବାସନକୁସନ (bāsana kusana) - *utensils*

ବାସ୍ତୁହରା (bāstuharā) - *homeless/destitute*

Digitized by srujanika@gmail.com

ବିବରଣୀ (bibaraṇī) - *proceedings*

ବିକଳ୍ପ (bikaḷpa) - *alternative*

ବିଧବା ଭତ୍ତା (bidhabā bhattā) - *widow pension*

ବିଧାନ ସଭା (bidhāna sabhā) - *Legislative Assembly*

ବିଧାୟକ (bidhāyaka) - *MLA (Member of Legislative Assembly)*

ବିଚାରାଧୀନ (bichārādhīna) - *under trial/subjudice*

ବିଚିତ୍ରା (bichitrā) - *variety entertainment*

ବିଜେ ପ୍ରତିମା (beje pratimā) - *proxy image of the deity*

ବିବୃତି (bibrüti) - *statement*

ବିସ୍ଫୋରଣ (bisphoraṇa) - *explosion*

ବିଜ୍ଞପ୍ତି (bijñapti) - *notification*

ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ (biśwabidyāḷaya) - *university*

ବିହନ (bihana) - *seeds*

ବୁଣାକାର (buṇākāra) - *weaver*

ବେକାରି (bekāri) - *unemployment*

ବେଦଖଲ (bedakhala) - *dispossess*

ବେଳାଭୂଇଁ (beḷābhūiñ) - *sea beach*

ବେତାର କେନ୍ଦ୍ର (betāra kendra) - *radio station*

ବେପାର (bepāra) - *business*

ବେଶ ପରିପାଟୀର ନିୟମ (beśa paripāṭīra niyama) - *dress code*

ବୈଧାନିକ ପ୍ରଶ୍ନ (baidhanika praśna) - *statutory question*

ବୈଧ (baidha) - *legal*

ବ୍ୟକ୍ତିଗତ (byaktigata) - *personal/private*

ବ୍ୟତିକ୍ରମ (byatikrama) - *unconventional*

ବ୍ୟାଙ୍କ (byāṅk) - *bank*

Digitized by srujanika@gmail.com

ବ୍ୟାୟାମ (byāyāma) - *exercise*

ଭଡାଗାଡି (bhaḍāgāḍi) - *hired taxi*

ଭଦ୍ର (bhadra) - *gentle*

ଭଡାଘର (bhaḍāghara) - *rented house*

ଭସାଣି (bhasāṇi) - *immersion*

ଭ୍ରମ ସଂଶୋଧନ (bhrama saṁśodhana) - *corrigendum*

ଭାବମୂର୍ତ୍ତି (bhābamūrtti) - *public image*

ଭାଇଚାରା (bhāichārā) - *fellow-feeling*

ଭାରୋତ୍ତୋଳନ (bhārottoḷana) - *weight lifting*

ଭାସ୍କର୍ଯ୍ୟ (bhāskarjya) - *sculpture*

ଭିତ୍ତିଭୂମି (bhittibhūmi) - *infrastructure*

ଭିତ୍ତିପ୍ରସ୍ତର (bhitti prastara) - *foundation stone*

ଭିତ୍ତି ପ୍ରବନ୍ଧ (bhittiprabandha) - *keynote*

ଭିତର ବାହାର (dhitara bāhāra) - *in and out*

ଭିନ୍ନକ୍ଷମ (bhinnakṣama) - *physically challenged*

ଭୁଲ ବୁଝାମଣା (bhul bujhāmaṇā) - *misunderstanding*

ଭୋଟ ଗ୍ରହଣ କେନ୍ଦ୍ର (bhoṭa grahaṇa kendra) - *polling booth*

ମନ୍ତ୍ରୀ (mantrī) - *minister*

ମନ୍ତ୍ରିମଣ୍ଡଳ (mantrimaṇḍaḷa) - *cabinet*

ମନ୍ଦିର (mandira) - *temple*

ମହାଶୟ (mahāśaya) - *sir*

ମଶାଣି (maśāṇi) - *cremation ground, crematorium*

ମହିଳା (mahiḷā) - *ladies*

ମଞ୍ଚ (mañcha) - *stage*

ମଦ ଦୋକାନ (mada dokāna) - *liquor store*

Digitized by srujanika@gmail.com

ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ (madhyāhna bhojana) - *midday meal/lunch*

ମହାନଗର ନିଗମ (mahānagara nigama) - *municipal corporation*

ମହାବାତ୍ୟା (mahābātyā) - *super cyclone*

ମାନପତ୍ର (mānapatra) - *certificate of merit*

ମାର୍ଫତ (mārphata) - *care of*

ମାଓପନ୍ଥୀ (māopanthī) - *maoists*

ମାପ (māpa) - *measurement*

ମାମଲା (māmalā) - *legal affair*

ମାଲିମକଦ୍ଦମା (mālimakaddamā) - *legal dispute*

ମିନାବଜାର (minābajāra) - *fiesta, fun-fair, carnival*

ମୁଖ୍ୟ ଶାସନ ସଚିବ (mukhya śāsana sachiba) - *chief secretary*

ମୁଖ୍ୟ ବିରୋଧୀ ଦଳ ନେତା (mukhya birodhī daḷa netā) - *leader of opposition*

ମୁଚାଲିକା (muchālikā) - *bond/handnote*

ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତି (mudrāsphīti) - *inflation*

ମୂଲ (mūla) - *wages*

ମୂଲ୍ୟ (mūlya) - *price*

ମେଳା (meḷā) - *congregation, fair*

ମେଣ୍ଟ ସରକାର (meṇṭa sarakāra) - *coalition government*

ଯାଆଁଳା (jāāñḷā) - *twins*

ଯାତାୟାତ (jātāyāta) - *conveyance, transport*

ଯାତ୍ରା (jātrā) - *festival*

ଯାନବାହନ (jānabāhana) - *transport*

ଯୌତୁକ (jautuka) - *dowry*

ଯୌତୁକ ମୃତ୍ୟୁ (jautuka mrütyu) - *dowry death*

Digitized by srujanika@gmail.com

ଯୌନକର୍ମୀ (j̄aunakarmī) - *sex worker*

ରପ୍ତାନୀ (raptānī) - *export*

ରକ୍ତଦାନ (raktadāna) - *blood donation*

ରଥଯାତ୍ରା (ratha j̄ātrā) - *Car Festival*

ରାଜ୍ୟପାଳ (rājyapāḷa) - *governor*

ରାଜମିସ୍ତ୍ରୀ (rājamistrī) - *mason*

ରାୟ (rāya) - *verdict/judgement*

ରାଜ୍ୟଗୋଷ୍ଠୀ (rājyagoṣṭhī) - *Commonwealth*

ରେଳ ଷ୍ଟେସନ (reḷa ṣṭesana) - *railway station*

ରୋଷେଇ ଘର (roṣei ghara) - *kitchen*

ରୋଷେଇଆ (roṣeiā) - *cook/chef*

ଲଘୁଚାପ (laghuchāpa) - *depression (weather)*

ଲୁହବୁହା ବାଷ୍ପ (luhabuhā bāṣpa) - *tear gas*

ଲେଖକ (lekhaka) - *writer*

ସହରାଞ୍ଚଳ (saharāñchaḷa) - *township/urban area*

ସହରତଳି (saharataḷi) - *suburb, downtown*

ସଚିବ (sachiba) - *secretary*

ସଭାକକ୍ଷ (sabhākakṣa) - *conference hall/auditorium*

ସଚିବାଳୟ (sachibāḷaya) - *secretariat*

ସଚେତନତା (sachetanatā) - *awareness*

ସମ୍ବାଦ (sambāda) - *news*

ସମ୍ବାଦ ପତ୍ର (sambāda patra) - *news paper*

ସମନ୍ୱିତ ଶିଶୁବିକାଶ (samanwita śiśubikāśa) - *integrated child welfare*

ସମୁଦ୍ର ତଟରକ୍ଷୀ (samudra taṭarakṣī) - *coast guard*

ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନା (sambarddhanā) - *felicitation*

ସରଗରମ (saragarama) - *tense, strained*

Digitized by srujanika@gmail.com

ସହରାଞ୍ଚଳ (saharāñchaḷa) - *urban area*

ସନ୍ତ୍ରାସବାଦୀ (santrāsabādī) - *terrorist*

ସବୁ ମହଲ (sabu mahala) - *all sections*

ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ (sarbochcha nyāyāḷaya) - *Supreme Court*

ସବୁଜ ସଙ୍କେତ (sabuja saṅketa) - *green signal*

ସଂଗ୍ରହାଳୟ (samgrahāḷaya) - *museum*

ସଂସଦ (saṁsada) - *Parliament*

ସଂଘର୍ଷ (samgharṣa) - *conflict*

ସଂରକ୍ଷିତ ବର୍ଗ (saṁrakṣita barga) - *reserved category*

ସାମ୍ବାଦିକ (sāmbādika) - *journalist*

ସାଂସଦ (sāmsada) - *Member of the Parliament (M.P.)*

ସାଂସ୍କୃତିକ (sāṁsrutika) - *cultural*

ସ୍ୱୟଂଶାସିତ (swayaṁśāsita) - *autonomous*

ସ୍ୱଚ୍ଛତା (swachhchhatā) - *transparency*

ସ୍ତମ୍ଭକାର (stambhakāra) - *columnist*

ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ (spaṣṭīkaraṇa) - *clarification*

ସ୍ଥିତାବସ୍ଥା (sthitābasthā) - *status quo*

ସେବା ପ୍ରଦାନକାରୀ (sebā pradānakārī) - *service provider*

ସେବା ଶୁଳ୍କ (sebā śuḷka) - *service tax*

ସେତୁ (setu) - *bridge*

ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ (swechhāsebī) - *volunteer*

ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି (śraddhāñjaḷi) - *tribute/homage*

ଶାମୁକା (śāmukā) - *sea shells*

ଶାନ୍ତିସ୍ତୂପ (śantistupa) - *Peace Pagoda (at Dhauli)*

ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ (śāstrīya) - *classical*

ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳ (śiḷpāñchaḷa) - *industrial estate*

Digitized by srujanika@gmail.com

ଶିଶୁ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା (śiśunirjyātanā) - *child abuse/torture*

ଶୁଦ୍ଧିକ୍ରିୟା (śuddhikriyā) - *obsequies*

ଶୋକବାର୍ତ୍ତା (śokabārttā) - *message of condolence*

ଶୋଭାଯାତ୍ରା (śobhājātrā) - *procession*

ଶୌଚାଳୟ (śauchāḷaya) - *toilet/fresh room*

ହାତଘଣ୍ଟା (hātaghaṇṭā) - *wrist watch*

ହରଣଚାଳ (haraṇachāḷa) - *kidnapping*

ହସ୍ତାକ୍ଷର (hastākṣara) - *handwriting*

ହତ୍ୟାକାରୀ (hatyākārī) - *murderer*

ହାକିମ (hākima) - *officer/authority*

ହାତକଡି (hātakaḍi) - *handcuff*

ହାଟ (hāṭa) - *market place*

ହୋଟେଲ (hoṭela) - *hotel*

ହୋହଲ୍ଲା (hohallā) - *commotion*

କ୍ଷତିପୂରଣ (kṣatipūraṇa) - *compensation*

Digitized by srujanika@gmail.com

VOCABULARY

(A List of Words of Various Categories Commonly used in Oḍiā)

a. ପରିବାର ଓ ପାରିବାରିକ ସଂପର୍କ (Paribāra O Pāribārika Samparka) - Family and family relations :

ଅଜା (ajā) - *grand father*

ଆଈ (āī) - *grand mother*

କନ୍ୟା (kanyā) - *bride*

ଝିଅ (jhia) - *daughter*

ଝିଆରୀ (jhiārī) - *niece*

ନାତି (nāti) - *grand son*

ନାତୁଣୀ (nātuṇī) - *grand daughter*

ପରିବାର (paribāra) - *family*

ପିତାମାତା (pitāmātā) - *parents*

ପୁଅ (pua) - *son*

ପୁତୁରା puturā - *nephew*

ପୁରୁଷ (puruṣa) - *male*

ବର (bara) - *bridegroom*

ବାପା (bāpā) - *father*

ବୋହୂ (bohū) - *daughter-in-law*

ଭଉଣୀ (bhauṇī) - *sister*

ଭଣଜା (bhaṇajā) - *nephew*

ଭାଇ (bhāi) - *brother*

ଭାଣିଜୀ (bhāṇijī) - *niece*

ଭିଣୋଇ (bhiṇoi) - brother-in-law

ମାତା (mātā) - *mother*

ମାମୁ (māmu) - *maternal uncle*

ଶ୍ୱଶୁର (śwaśura) - *father-in-law*

ଶାଶୁ (śāśu) - *mother-in-law*

ସନ୍ତାନ (santāna) - *child*

ସ୍ୱାମୀ (swāmī) - *husband*

ସ୍ତ୍ରୀ (strī) - *wife*

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ (strīloka) - *female*

b. ମନୁଷ୍ୟ ଶରୀର ଓ ଅଙ୍ଗପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ (manuṣya śarīra o aṅgapratyaṅga) - the limbs of human body :

ଅଙ୍ଗପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ (angapratyaṅga) - *limbs*

ଆଣ୍ଠୁ (āṇṭhu) - *knee*

ଆଖି (ākhi) - *eye*

ଆଙ୍ଗୁଠି (āṅguṭhi) - *finger*

ଓଠ (oṭha) - *lip*

କପାଳ (kapāḷa) - *fore-head*

Digitized by srujanika@gmail.com

କଙ୍କାଳ (kaṅkāḷa) - *skeleton*

କାନ୍ଧ (kāndha) - *shoulder*

କାନ (kāna) - *ear*

ଖପୁରି (khapuri) - *skull*

ଗୋଡ (goḍa) - *leg*

ଗୋଇଠି (goiṭhi) - *heel*

ଛାତି (chhāti) - *chest*

ଜିଭ (jibha) - *tongue*

ତାଳୁ (tāḷu) - *palate*

ଦାନ୍ତ (dānta) - *tooth*

ଧମନୀ (dhamanī) - *artery*

ନଖ (nakha) - *nail*

ନାଳ (nāḷa) - *mucose*

ପଞ୍ଜରାହାଡ଼ (panjarāhāḍa) - *ribs*

ପାକସ୍ଥଳୀ (pākasthaḷī) - *stomach*

ପାଟି (pāṭi) - *mouth*

ପାଦ (pāda) - *foot*

ପିଠି (piṭhi) - *back*

ପୂଯ (pūja) - *pus*

ପେଟ (peṭa) - *belly, abdomen*

ଫୁସ୍‌ଫୁସ୍ (phusphus) - *lungs*

ବାଳ (bāḷa) - *hair*

ବାହୁ /ବାହା (bāhu/bāhā) - *arm*

ବେକ (beka) - *neck*

ଭ୍ରୂଲତା (bhrūlatā) - *eyebrow*

ମଳ ବା ଝାଡା (maḷa/jhāḍā) - *stool*

ମୁଣ୍ଡ (muṇḍa) - *head*

ମୁଖମଣ୍ଡଳ (mukhamanḍaḷa) - *face*

ମୂତ୍ର (mūtra) - *urine*

ମେରୁଦଣ୍ଡ (merudaṇḍa) - *spinal chord*

ରକ୍ତ (rakta) - *blood*

ଶିରା (śirā) - *vein*

ଶରୀର (śarīra) - *body*

ସ୍ତନ (stana) - *breast*

ହାତ (hāta) - *hand*

ହୃତ୍‌ପିଣ୍ଡ (hrütpiṇḍa) - *heart*

C. ମନୁଷ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ଅବସ୍ଥା (manuṣyara bibhinna abasthā) - various stages of human life :

ଅସୁନ୍ଦର (asundara) - *ugly*

ଅବିବାହିତ (abibāhita) - *unmarried, virgin, spinster*

ଅନ୍ଧ (andha) - *blind*

ଅସୁସ୍ଥ (asustha) - *unhealthy*

କଣା (kaṇā) - *one-eyed*

Digitized by srujanika@gmail.com

କାଲା (kālā) - *deaf*
କିଶୋର (kiśora) - *teen ager*
କୁଜା (kujā) - *hump-backed*
କୁମାର (kumāra) - *bachelor*
କୁମାରୀ (kumārī) - *maiden*
ଗେଡ଼ା (geḍā) - *short*
ଛୋଟା (chhoṭā) - *lame*
ଡେଙ୍ଗା (deṅgā) - *tall*
ଦୁର୍ବଳ (durbaḷa) - *weak*
ପତଳା (pataḷā) - *slim*
ବାଳକ (bāḷaka) - *boy*
ବିବାହିତ (bibāhita) - *married*
ବୃଦ୍ଧ (brüddha) - *oldman*
ବୃଦ୍ଧା (bruddhā) - *oldwoman*
ବୃଦ୍ଧାବସ୍ଥା (bruddhābasthā) - *old age*
ମୋଟା (moṭā) - *obese*
ଯୁବକ (jubaka) - *young*
ଯୁବତୀ (jubatī) - *young woman*
ରୁଗ୍ଣ (rugṇa) - *diseased*
ଶିଶୁ (śiśu) - *infant*
ସବଳ (sabaḷa) - *strong*
ସୁନ୍ଦର (sundara) - *beautiful*
ସୁସ୍ଥ (sustha) - *healthy*

d. ଖାଦ୍ୟ ଓ ପାନୀୟ (khādya o pānīya) - food & drinks :

ଅରୁଆ ଚାଉଳ (aruā chāuḷa) - *sundried rice*
ଅଟକାଳି (aṭakāḷi) - *flummery*
ଆଚାର (āchāra) - *pickle*
ଉଷୁନା ଚାଉଳ (uṣunā chāuḷa) - *par-boiled rice*
ଉଖୁଡ଼ା (ukhuḍā) - *pop-corn*
କାକରାପିଠା (kākarā piṭhā) - *stuffed cake*
କୋରା (korā) - *sugar plum*
ଖଜା (khajā) - *lolley toffee*
ଖିରି (khiri) - *rice pudding*
ଖୁଆ (khuā) - *candied milk*
ଗୁଡ଼ (guḍa) - *molasses*
ଘିଅ (ghia) - *ghee*
ଘୋଳଦହି (ghoḷadahi) - *butter milk*
ଚୁଡ଼ା (chuḍā) - *flattened rice*
ଛେନା (chhenā) - *cheese*
ଜଳଖିଆ (jaḷakhiā) - *tiffin, snacks*
ଝୋଳ (jhoḷa) - *soup*
ମୁଢ଼ି (muḍhi) - *fried rice*
ମଇଦା (maidā) - *flour*

Digitized by srujanika@gmail.com

ତରକାରି (tarakāri) - *curry*

ତୋରାଣି (torāṇi) - *rice water*

ଦହି (dahi) - *curd/yogurt*

ଦୁଧ (dudha) - *milk*

ପଖାଳ (pakhāḷa) - *watered rice*

ପିଠା (piṭhā) - *cake*

ବରା (barā) - *fried batter*

ବାସିପଖାଳ (bāsipakhāḷa) - *stale rice*

ଭାତ (bhāta) - *boiled rice*

ମହୁ (mahu) - *honey*

ମିଶିରି (miśiri) - *sugarcandy*

ସନ୍ତୁଳା (santuḷā) - *waterless curry*

e. ପନିପରିବା (paniparibā) - vegetables and greens :

କଦଳୀ (kadaḷī) - *plantain*

କଖାରୁ (kakhāru) - *pumpkin*

କନ୍ଦମୂଳ (kandamūḷa) - *sweet potato*

କରମଙ୍ଗା (karamaṅgā) - *bilimbi*

କଲରା (kalarā) - *bitter gourd*

କୁନ୍ଦୁରୀ (kundurī) - *ivygourd*

ଖଡା (khaḍā) - *red/green amaranth*

ଗାଜର (gājara) - *carrot*

ଗୁଆଁର (guāñra) - *clusterbeans*

ଛଚିନ୍ଦ୍ରା (chhachindrā) - *snakegourd*

ଦେଶୀଆଳୁ (deśīāḷu) - *yam*

ଧନିଆପତ୍ର (dhaniā patra) - *coriander leaf*

ପନିପରିବା (paniparibā) - *vegetables*

ପଣସ (paṇasa) - *jackfruit*

ପାଣି କଖାରୁ (pāṇi kakhāru) - *ashgourd*

ପିଆଜ (piāja) - *onion*

ପୋଇ (poi) - *climbing spinach*

ପୋଟଳ (poṭaḷa) - *pointed gourd*

ଫୁଲକୋବି (phulakobi) - *cauliflower*

ବିଲାତିଆଳୁ (bilātiāḷu) - *potato*

ବିଲାତିବାଇଗଣ (bilātibāigaṇa) - *tomato*

ବନ୍ଧାକୋବି (bandhākobi) - *cabbage*

Digitized by srujanika@gmail.com

ବାଇଗଣ (bāigaṇa) - *brinjal*

ଭେଣ୍ଡି (bheṇḍi) - *lady's finger or okra*

ମୂଳା (mūḷā) - *radish*

ମଟର (maṭara) - *peas*

ରସୁଣ (rasuṇa) - *garlic*

ଲଙ୍କାମରିଚ (laṅkāmaricha) - *green chilly*

ଲାଉ (lāu) - *bottle gourd/ calabash*

ଲେଉଟିଆ (leutiā) - *amaranth tender*

ଶିମ୍ବ (śimba) - *bean*

ସାରୁ (sāru) - *arum/colocasia*

ସାଗ (sāga) - *leafy greens*

ସିମ୍‌ଲା ଲଙ୍କା (simlā lankā) - *capsicum or bell pepper*

f. ବିଭିନ୍ନ ଫଳ (bibhinna phaḷa) - various fruits :

ଅମୃତଭଣ୍ଡା (amrutabhanḍā) - *papaya*

ଅଙ୍ଗୁର (aṅgura) - *grape*

ଆତ (āta) - *sugar apple*

ଆମ୍ବ (āmba) - *mango*

କମଳା (kamaḷā) - *orange*

କଇଁଥ (kaiñtha) - *wood apple*

କାକୁଡ଼ି (kākuḍi) - *cucumber*

କାଜୁ (kāju) - *cashew*

କୋଳି (koḷi) - *plum, berry*

ଖଜୁରୀ (khajurī) - *date*

ଚିନାବାଦାମ (chinābādāma) - *peanut*

ଜାମୁକୋଳି (jāmukoḷi) -*black berry/jambul*

ଡାଳିମ୍ବ (dāḷimba) - *pomegranate*

ତରଭୁଜ (tarabhuja) - *water melon*

ତାଳ (tāḷa) - *palm fruit*

ନଡ଼ିଆ (naḍiā) - *coconut*

ନାସ୍‌ପାତି (nāspāti) - *pear*

ପଇଡ଼ (paiḍa) - *green coconut*

ପାଚିଲାକଦଳୀ (pāchilā kadaḷī) - *banana*

ପିଜୁଳି (pijuḷi) - *guava*

ଫୁଟି (phuṭi) - *melon*

ବାଦାମ (bādāma) - *almond*

ଲିଚୁ (lichu) - *litchi*

ଲେମ୍ବୁ (lembu) - *lemon/lime*

Digitized by srujanika@gmail.com

ସପେଟା (sapeṭā) - *sapodilla*

ସପୁରୀ (sapurī) - *pine apple*

ସେଓ (seo) - *apple*

g. ବିଭିନ୍ନ ଫୁଲ (bibhinna phula) - various flowers :

କଇଁ (kaiñ) - *water lily*

କରବୀର (karabīra) - *oleander flower*

କନିଅର (kaniara) - *bastard oleander*

କୁନ୍ଦ, ଜୁଈ (kunda, jūī) - *jasmine*

କୃଷ୍ଣଚୂଡ଼ା (krüṣna chūḍā) - *goldmahur*

ଗେଣ୍ଡୁ (genḍu) - *marigold*

ଗୋଲାପ (golāpa) - *rose*

ଚମ୍ପା (champā) - *champak*

ଟଗର (ṭagara) - *foalfoot/ moon beam*

ତରାଟ (tarāṭa) - *tecoma*

ପଲାଶ (palāśa) - *dhak flower*

ପଦ୍ମ (padma) - *lotus*

ମନ୍ଦାର (mandāra) - *chinarose, hibiscus*

ମଲ୍ଲୀ (mallī) - *Jasmine/white tulip*

ମାଳତୀ (māḷatī) - *a kind of jasmine*

ରଜନୀଗନ୍ଧା (rajanīgandhā) - *Indian tuberose*

ସୁଗନ୍ଧରାଜ (sugandharāja) - *gardenia*

ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ (sūrJyamukhī) - *sunflower*

ସେବତୀ (sebatī) - *mistrose/ garden daisy*

ହରଗୌରା (haragourā) - *balsam*

h. ବିଭିନ୍ନ ପଶୁ (bibhinna paśu) - various animals :

ଓଧ (odha) - *otter*

କୋକିଶିଆଳୀ (kokiśiāḷī) - *fox*

ଗଧ (gadha) - *ass*

ଗଧିଆ (gadhiā) - *wolf*

ଗାଈ (gāī) - *cow*

ଗୁଣ୍ଡୁଚିମୂଷା (gunḍuchimūṣā) - *squirrel*

ଘୁଷୁରୀ (ghuṣurī) - *hog*

ଘୋଡା (ghoḍā) - *horse*

ଚୁଚୁନ୍ଦ୍ରା (chuchundrā) - *mole*

Digitized by srujanika@gmail.com

ଚୁଟିଆମୂଷା (chutiāmūṣā) - *rat*

ଛେଳି (chheḷi) - *goat*

ଝିଙ୍କ (jhiṅka) - *porcupine*

ଠେକୁଆ (ṭhekuā) - *hare*

ବଡ଼ମୂଷା (baḍamūṣā) - *mouse/ muskrat*

ବଳଦ (baḷada) - *bullock*

ବାଛୁରୀ (bāchhurī) - *calf*

ବାଘ (bāgha) - *tiger*

ବିଲେଇ (bilei) - *cat*

ବିଲୁଆ (biluā) - *jackal*

ଭାଲୁ (bhālu) - *bear*

ମଇଁଷି (maiñṣi) - *buffalo*

ମାଙ୍କଡ଼ (māṅkaḍa) - *monkey*

ମେଣ୍ଢା (meṇḍhā) - *sheep*

ଷଣ୍ଢ (ṣaṇḍha) - *bull*

ସିଂହ (siṁha) - *lion*

ହାତୀ (hātī) - *elephant*

i. ବିଭିନ୍ନ ପକ୍ଷୀ (bibhinna pakṣī) - various birds :

କପୋତ (kapota) - *dove*

କାଉ/କୁଆ (kāu/kuā) - *crow*

କୋଇଲି (koili) - *cuckoo*

ଗଞ୍ଜା (ganjā) - *cock*

ଗେଣ୍ଡାଳିଆ (geṇḍāḷiā) - *grey crane*

ଘରଚଟିଆ (gharachaṭiā) - *sparrow*

ଚକ୍ରବାକ (chakrabāka) - *ruddy goose*

ଚାତକ (chātaka) - *swallow*

ଚିଲ (chila) - *kite*

ଛଞ୍ଚାଣ (chhañchāṇa) - *hawk, falcon*

ଟେଣ୍ଟେଇ (ṭeṇṭei) - *tattler bird*

ଡାମରାକାଉ (dāmarākāu) - *rook/ raven*

ଡାହୁକ (ḍāhuka) - *water hen*

ପାରା (pārā) - *pigeon*

ପେଚା (pechā) - *owl*

ବଗ (baga) - *crane*

ବଣି (baṇi) - myna

ବାୟା ଚଢ଼େଇ (bāyā chaḍhei) - *weaver bird*

ବାଦୁଡ଼ି (bāduḍi) - *bat*

ମୟୂର (mayūra) - *peacock*

ମାଈ କୁକୁଡା (māī kukudā) - *hen*

ଶାଗୁଣା (śāguṇā) - *vulture*

ଶାରୀ (śārī) - *myna*

ଶୁଆ (śuā) - *parrot*

Digitized by srujanika@gmail.com

ହଳଦୀବସନ୍ତ (haḷadī basanta) - *mango bird*

ହଂସରାଡ଼ି (haṁsarāḍi) - *greylag goose*

j. ସରୀସୃପ (sarisrupa) Leaping animals :

ଅଜଗର (ajagara) - *python*

ଅହିରାଜ (ahirāja) - *king cobra*

ଏଣ୍ଡୁଅ (eṇḍua) - *garden lizard*

କଙ୍କଡ଼ାବିଛା (kaṅkaḍābichhā) - *scorpion*

କାଣ୍ଡନଳ ସାପ (kāṇḍanaḷa sāpa) - *green snake*

ଗୋଧି (godhi) - *guana*

ଗୋଖର/ନାଗ (gokhara/nāga) - *cobra*

ଚିତିସାପ (chitisāpa) - *painted snake*

ଝିଟିପିଟି (jhiṭipiṭi) - *lizard*

ଢ଼ମଣା (ḍhamaṇā) - *ratsnake*

ଡମ୍ପ - (tampa) - *cobra-de-capello*

ଧଣ୍ଡ (dhaṇḍa) - *water snake*

ବିଛା (bichhā) - *scorpion*

ବୋଡ଼ା (boḍā) - *russells 'viper*

ରଣା (raṇā) - *printed snake*

ଲାଉଡଙ୍କିଆ ସାପ (lāuḍaṅkiā sāpa) - *arboreal odder*

k. କୀଟପତଙ୍ଗ (kiṭapataṅga) - Worm - Insect :

ଅସରପା (asarapā) - *Cockroach*

ଅଙ୍କୁଶ କୃମି (aṅkuśa krümi) - *hook worm*

ଉଈ (ui) - *white ant*

ଉକୁଣି (ukuṇi) - *louse*

ଏଣ୍ଡିପୋକ (eṇḍipoka) - *eri-silk worm*

କଙ୍କି (kaṅki) - *dragonfly*

କଳିକତରା (kalikatarā) - *mole cricket*

କାଈ (kāi) - *tree ant*

କୀଟ (kīṭa) - *worm*

କୃମି (krümi) - *round worm*

ଛାରପୋକ (chhārapoka) - *bug*

ଜୁଳୁଜୁଳିଆ ପୋକ (juḷujuḷiā poka) - *glowworm*

Digitized by srujanika@gmail.com

ଜିଆ (jiā) - *earthworm*

ଝଡ଼ିପୋକ (jhaḍipoka) - *winged ant*

ଝିଙ୍କାରୀ (jhiṅkārī) - *cricket*

ଝିଣ୍ଟିକା (jhiṇṭikā) - *grass hopper*

ଟିଙ୍କ (ṭiṅka) - *epizoon*

ଡାଆଁଶ (ḍāāñśa) - *gnat*

ତେଲୁଣୀ ପୋକ (telunīpoka) - *galley worm*

ପତଙ୍ଗ (pataṅga) - *insect*

ପଙ୍ଗପାଳ (paṅgapāḷa) - *locust*

ପ୍ରଜାପତି (prajāpati) - *butterfly*

ପିମ୍ପୁଡ଼ି (pimpuḍi) - *ant*

ଫିତା କ୍ରୃମି (phitā krümi) - *tape worm*

ବିରୁଡ଼ି (biruḍi) - *wasp*

ବୁଢ଼ିଆଣୀ (buḍhiāṇī) - *spider*

ଭ୍ରମର (bhramara) - *black bee*

ମଶା (maśā) - *mosquito*

ମହୁମାଛି (mahumāchhi) - *honey bee*

ମାଛି (māchhi) - *house fly*

ମାଙ୍କଡ଼ସା (māṅkaḍasā) - *spider*

ସଂବାଳୁଆ (saṁbāḷuā) - *caterpillar*

ସାଧବବୋହୂ (sādhababohū) - *lady bug*

l. ଜଳଚର ପ୍ରାଣୀ (jaḷachara prāṇī) - *aquatic animals* :

ଇଲିସି ମାଛ (ilisi māchha) - *hilsa fish*

କଇଁଛ (kaiñchha) - *tortoise*

କଉମାଛ (kaumāchha) - *climbing fish*

କଙ୍କଡ଼ା (kaṅkaḍā) - *crab*

କଳାବଇଁଶି (kaḷābaiñśi) - *roach*

କୁମ୍ଭୀର (kumbhīra) - *crocodile*

କେରାଣ୍ଡି (kerāṇḍi) - *minnow*

ଗଡ଼ିଶା (gaḍiśā) - *gudgeon*

ଗେଣ୍ଡା (geṇḍā) - *snail*

ଚାନ୍ଦିମାଛ (chāndi māchha) - *silver fish*

ଚିତଳ ମାଛ (chitaḷamāchha) - *flat fish*

ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି/ଚୁଙ୍ଗୁଡ଼ି (ଛୋଟ) (chiṅguḍi/chuṅguḍi) - *shrimp*

ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି (ବଡ଼) (chiṅguḍi) - *lobster*

ଜାଆଁଳ (jāāñḷa) - *fry*

ଜୋକ (joka) - *leech*

ତୋଡ଼ି (toḍi) - *eel*

ଦଣ୍ଡକିରୀ ମାଛ (daṇḍakirī māchha) - *grig*

Digitized by srujanika@gmail.com

ଫଳିମାଛ (phaḷi māchha) - *flounder*

ବାଳିଆ (bāḷiā) - *trout*

ବାଳିଗରଡ଼ା (bāligaraḍā) - *sandeel*

ବେଙ୍ଗ ଫୁଲା (bengaphulā) - *tadpole*

ଭାକୁର / ଭାକୁଡ଼ (bhākura/ bhākuḍa) - *carp*

ମାଗୁର ମାଛ (māgura māchha) - *sheat fish*

ମାଛ (māchha) - *fish*

ରୋହି (rohi) - *Cyprinus Rohita*

ଲୁଣି ମାଛ (luṇi māchha) - *sea fish*

ଶାମୁକା (śāmukā) - *oyster*

ଶଙ୍ଖ (śaṅkha) - *conch*

ଶିଙ୍ଗିମାଛ (śiṅgimāchha) - *scorpion fish*

ଶେଉଳ (śeuḷa) - *big gudgeon*

m. ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟ (Khādya śasya) - Food grains :

କୋଳଥ (koḷatha) - *horse gram*

ଗହମ (gahama) - *wheat*

ଚାଉଳ (chāuḷa) - *rice*

ଚିନାବାଦାମ (chinābādāma) - *groundnut*

ଜଡ଼ା (jaḍā) - *castor seed*

ଦାଲୁଅ ଧାନ (dāḷua dhāna) - *summer paddy*

ଧାନ (dhāna) - *paddy*

ବାଜରା (bājarā) - *millet*

ବିଆଳି ଧାନ (biāḷidhāna) - *early paddy*

ବିରି (biri) - *black gram/black lentil*

ବୁଟ (buṭa) - *gram, chickpea*

ମକା (makā) - *maize*

ମସୁର (masura) - *red lentils*

ମାଣ୍ଡିଆ (māṇḍiā) - *ragi*

ମୁଗ (muga) - *mung beans*

ଯବ (jaba) - *oat*

ରାଜମା (rāzmā) - *kidney beans*

ରାଶି (rāśi) - *sesame seed*

ଲଘୁଧାନ (laghu dhāna) - *aman paddy*

ଶାରଦ ଧାନ (śārada dhāna) - *late paddy*

ସୋରିଷ (soriṣa) - *mustard seed*

ହରଡ଼ (haraḍa) - *red gram/pigeon pea*

Digitized by srujanika@gmail.com

n. ଗୃହ ସାମଗ୍ରୀ (gruha sāmagrī) - household materials :

ଅଖା (akhā) - *sack*

ଅଲଗୁଣି (alaguṇi) - *a rope to hang clothes*

ଆଇନା (āinā) - *Looking glass*

ଆଲମାରି (ālamāri) - *almirah*

ଉହ୍ମେଇ (umhei) - *fire pan*

କଜ୍ଜଳ (kajjaḷa) - *collyrium*

କରେଇ (karei) - *cauldron*

କରଚୁଲି (karchuli) - *ladle*

କୁରାଢ଼ି (kurāḍhi) - *axe*

କୋଡ଼ି (koḍi) - *native spade*

କୋଦାଳ (kodāḷa) - *spade*

କୋରଣା (koraṇā) - *scrapper*

କଇଁଚି (kaiñchi) - *scissors*

କଟୁରି (kaṭuri) - *chopper, billhook*

କୁଣ୍ଡ (kuṇḍa) - *tub*

କୁଲା (kulā) - *winnowing fan*

କମ୍ବଳ (kambaḷa) - *rug blanket*

କୋଲପ (kolapa) - *lock*

ଖାଳେଇ (khāḷei) - *creel*

ଖଇଁଚି (khaiñchi) - *fishing trap*

ଖଟ (khaṭa) - *cot*

ଖଣତି (khaṇati) - *narrow spade*

ଖଟିଆ (khaṭiā) - *small bedstead*

ଗଦି (gadi) - *mattress / cushion*

ଗାଣ୍ଡୁଆ (gāṇḍuā) - *scuttle*

ଗଡୁ (gaḍu) - *ewer*

ଗରା (garā) - *brass pitcher*

ଗଇନ୍ତି (gainti) - *pick-axe*

ଘଣ୍ଟି (ghaṇṭi) - *bell*

ଘଣ୍ଟା (ghaṇṭā) - *clock*

ଘୁଙ୍ଘୁର (ghuṅghura) - *jingling bells*

ଘସି (ghasi) - *cowdung cake*

ଚଉକି (chauki) - *chair*

ଚଟୁ (chaṭu) - *skimmer*

ଚଟେଇ (chaṭei) - *mat*

ଚାଲୁଣୀ (chāluṇī) - *sieve*

ଚାନ୍ଦୁଆ (chānduā) - *canopy*

ଚାବି (chābi) - *key*

ଚିମୁଟା (chimuṭā) - *forceps*

ଚୁଲି (chuli) - *oven*

ଛତା (chhatā) - *umbrella*

ଛାଞ୍ଚୁଣୀ (chhāñchuṇī) - *sweeping mop, broom*

ଛୁରା (chhurā) - *dagger*

ଛୁରି (chhuri) - *knife*

ଛୁଞ୍ଚି (chhuñchi) - *needle*

ଜାଲ (jāla) - *net*

ଜୁଆଳି (juāḷi) - *yoke*

ଝାଡ଼ଣ (jhāḍaṇa) - *duster*

Digitized by srujanika@gmail.com

ଝାଡୁ (jhaḍu) - *broom*

ଟୋକେଇ (ṭokei) - *basket*

ଠେଙ୍ଗା (ṭheṅgā) - *staff*

ଡାଲା (ḍālā) - *large tray of wicker work*

ଢ଼ାଙ୍କୁଣୀ (ḍhāṅkuṇī) - *lid*

ଢାଳ (ḍhāḷa) - *waterpot*

ତକିଆ (takiā) - *pillow*

ତରାଜୁ (tarāju) - *balance*

ତଉଲିଆ (tauliā) - *towel*

ତାଟିଆ (tāṭiā) - *bowl*

ତାଉଆ (tāuā) - *frying pan*

ତାଟି (tāṭi) - *wattle*

ଥାଳି (ṭhāḷi) - *dish*

ଥାଳିଆ (thāḷiā) - *plate*

ଦର୍ପଣ (darpaṇa) - *Looking glass, mirror*

ଦଉଡ଼ି (dauḍi) - *string*

ଦରି (dari) - *carpet*

ଦାଆ (dāā) - *sickle*

ଦୀପ (dīpa) - *lamp*

ଦୀପରୁଖା (dīparukhā) - *lampstand*

ଦୋଳି (doḷi) - *swing*

ଧୂପ (dhūpa) - *incense*

ଧୂପକାଠି (dhūpakāṭhi) - *incensestick*

ଧୂପଦାନି (dhūpadāni) - *thurible / incense burner/censer*

ପରଦା (paradā) - *screen*

ପଘା (paghā) - *tether*

ପଲମ (palama) - *bowl*

ପା'ପୋଛ (pā'pochha) - *doormat*

ପାନିଆ (pāniā) - *comb*

ପାତ୍ର (pātra) - *pot*

ପାଲିଙ୍କି (pāliṅki) - *palanquin*

ପିକଦାନି (pikadāni) - *spittoon*

ବଟୁଆ (baṭuā) - *pouch*

ବାସନ (bāsana) - *utensils*

ବାଡ଼ି (bāḍi) - *stick*

ବିଛଣା (bichhaṇā) - *bedding*

ବିଞ୍ଚଣା (biñchaṇā) - *fan*

ବିଛଣା ଚଦର (bichhaṇā chadara) - *bed cover*

ବେତା (betā) - *scuttle*

ବେଲଣାପେଡ଼ି (belaṇāpeḍi) - *board*

ବେଲଣା କାଠି (belaṇā kāṭhi) - *rolling pin*

ମହମବତି (mahamabati) - *candle*

ମସିଣା (masiṇā) - *rush mat*

ମଶାରି (maśāri) - *mosquito curtain*

ମାଠିଆ (māṭhiā) - *pitcher*

Digitized by srujanika@gmail.com

ଯନ୍ତା (jantā) - *trap*

ଲଣ୍ଠନ (laṇṭhana) - *lantern*

ଲଙ୍ଗଳ (laṅgaḷa) - *plough*

ଲଙ୍ଗଳ ଲୁହା (laṅgaḷa luhā) - *ploughshare*

ଶଙ୍ଖ (śaṅkha) - *conch*

ଶାବଳ (śābaḷa) - *crowbar*

ଶିଳ (śiḷa) - *currystone*

ଶିଶି (śiśi) - *phial*

ସତରଞ୍ଜି (satarañji) - *cotton carpet*

ସିକା (sikā) - *rope shelf*

ହାଣ୍ଡି (hāṇḍi) - *earthen pot*

ହେଁସ (heñsa) - *mat*

ହେମଦସ୍ତା (hemadastā) - *mortar*

୦. ଗୃହ ନିର୍ମାଣର ଉପକରଣ (gruha nirmāṇara upakaraṇa) - materials for house construction:

ଇଟା (iṭā) - *brick*

ଓରା (orā) - *crossbeam*

କଣ୍ଟା (kaṇṭā) - *nail*

କବଜା (kabajā) - *hinges*

କାଦୁଅ (kādua) - *mud*

କାଠ (kāṭha) - *wood*

କାଚ (kācha) - *glass*

ଖୁଣ୍ଟ (khunṭa) - *pillar*

ଗୁଜ (guja) - *kingpost*

ଚକଟାମାଟି (chakaṭāmāṭi) - *clay*

ଚାଳ (chāḷa) - *thatch*

ଚୂନ (chūna) - *lime*

ଛାତ (chhāta) - *roof*

ଜଞ୍ଜିର (jañjira) - *chain*

ଧୁର୍ମୁଷ (dhurmūṣa) -*rammer*

ନଡ଼ା (naḍā) - *straw*

ପଟା (paṭā) - *plank*

ପଥର (pathara) - *stone*

ପଲସ୍ତରା (palastarā) - *plastering*

ପେଚକଣ୍ଟା (pechakaṇṭā) - *screw*

ବତା (batā) - *split bamboo*

ବରଗା (baragā) - *rafter*

ବାଉଁଶ (bāuñśa) - *bamboo*

ବାଲି (bāli) - *sand*

ମାଙ୍କଡ଼ା ପଥର (māṅkaḍā pathara) - *laterite stone*

ମୁଗୁନି ପଥର (mugunipathara) - *a kind of black chlorite*

ରୁଅ (rua) - *wattle*

Digitized by srujanika@gmail.com

p. ରୋଗ ଓ ଚିକିତ୍ସା (Disease & Treatment) :

ଅଜୀର୍ଣ୍ଣ ଝାଡା (ajīrṇṇa jhāḍā) - *diarrhoea*

ଅସ୍ତ୍ରୋପଚାର (astropachāra) - *surgery*

ଔଷଧ (auṣadha) - *medicine*

ଔଷଧର ମାତ୍ରା (auṣadhara mātrā) - *dose*

କଫ, କାଶ (kapha, kāśa) - *cough*

କର୍କଟ ରୋଗ (karkaṭa roga) - *cancer*

କାଛୁ (kāchhu) - *scabies*

କୁଣ୍ଡିଆ (kuṇḍiā) - *itches*

କୁଷ୍ଠ ରୋଗ (kuṣṭharoga) - *leprosy*

ଗଣ୍ଠିବାତ (ganṭhibāta) - *rheumatism*

ଚିକିତ୍ସା (chikitsā) - *treatment*

ଚିକିତ୍ସାଳୟ (chikitsāḷaya) - *hospital*

ଜ୍ୱର (jwara) - *fever*

ଟୀକା (ṭīkā) - *vaccine*

ତରଳ ଝାଡା (taraḷa jhāḍā) - *purging*

ଧନୁଷ୍ଟଙ୍କାର (dhanusṭaṅkāra) - *tetanus*

ପକ୍ଷାଘାତ (pakṣāghāta) - *paralysis*

ପୀଡା (pīḍā) - *illness, sickness*

ପେଟମରା (peṭamarā) - *colic pain*

ବସନ୍ତ (basanta) - *smallpox*

ବଟିକା (baṭikā) - *tablet*

ବ୍ରଣ (braṇa) - *pimple*

ବାତଜ୍ୱର (bātajwara) - *fileria*

ବାନ୍ତି (bānti) - *vomiting*

ଭେଷଜ ଚିକିତ୍ସା (bheṣaja chikischhā) - *medical treatment*

ମଲମ (malama) - *ointment*

ମହାମାରୀ (mahāmārī) - *epidemic*

ମଳକଣ୍ଟକ (maḷakaṇṭaka) - *rectal abscess*

ମିଳିମିଳା (miḷimiḷā) - *measles*

ମୋତିଆ ବିନ୍ଦୁ (motiābindu) - *cataract*

ଯାଦୁ (jādu) - *ring worm*

ରକ୍ତ ଝାଡା (rakta jhāḍā) - *blood dysentery*

ଶ୍ୱାସ (śwāsa) - *asthma*

ହଇଜା (haijā) - *cholera*

ହାଡଫୁଟି (hāḍaphuṭi) - *chicken pox*

Digitized by srujanika@gmail.com

q. ଜଳ, ସ୍ଥଳ, ଆକାଶ (jaḷa, sthaḷa, ākāśa) - water, land & sky :

ଅନ୍ତରୀପ (antarīpa) - *cape*

ଅନ୍ଧାର (andhāra) - *darkness*

ଅବବାହିକା (ababāhikā) - *basin*

ଅସରା (asarā) - *shower*

ଅକ୍ଷାଂଶ (akṣāṁśa) - *latitude*

ଆକାଶ (ākāśa) - *sky*

ଆଗ୍ନେୟଗିରି (āgneyagiri) - *volcano*

ଆଲୋକ (āloka) - *light*

ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ (indradhanu) - *rainbow*

ଉପକୂଳ (upakūḷa) - *sea coast*

ଉପଗ୍ରହ (upagraha) - *satellite*

ଉପନଦୀ (upanadī) - *tributary*

ଉପସାଗର (upasāgara) - *bay/gulf*

ଉପତ୍ୟକା (upatyakā) - *valley*

ଉପଦ୍ୱୀପ (upadwīpa) - *peninsula*

ଉପହ୍ରଦ (upahrada) - *lagoon*

ଉଲ୍କା (ulkā) - *meteor*

ଉଷ୍ଣପ୍ରସ୍ରବଣ (uṣṇaprasrabaṇa) - *hot spring*

କାକର (kākara) - *dew*

କୁଆପଥର (kuāpathara) - *hail-stone*

କୁହୁଡ଼ି (kuhuḍi) - *fog*

କୁଦ (kuda) - *mound*

ଖରାପ ପାଗ (kharāpa pāga) - *bad weather*

ଗଡ଼ିଆ (gaḍiā) - *pond*

ଗିରିନଦୀ (girinadī) - *stream*

ଗୁମ୍ଫା (gumphā) - *cave*

ଗୋଲାର୍ଦ୍ଧ (golārddha) - *hemisphere*

ଗ୍ରହ (graha) - *planet*

ଗ୍ରହଣ (grahaṇa) - *eclipse*

ଗ୍ରାମ (grāma) - *village*

ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ (grāmāñchaḷa) - *rural*

ଘଡ଼ଘଡ଼ି (ghaḍaghaḍi) - *thunder*

ଘୂର୍ଣ୍ଣିବାୟୁ (ghūrṇibāyu) - *tornado*

ଚଲାରାସ୍ତା (chalārāstā) - *footpath*

ଚନ୍ଦ୍ରଗ୍ରହଣ (chandra grahaṇa) - *lunar eclipse*

ଚନ୍ଦ୍ରକିରଣ (chandra kiraṇa) - *moonlight, moonbeams*

ଛାୟାପଥ (chhāyāpatha) - *milky way*

ଛକ (chhaka) - *cross, square*

ଜଳପ୍ରପାତ (jaḷaprapāta) - *waterfall*

ଜଳବାୟୁ (jaḷabāyu) - *climate*

ଜଗତ (jagata) - *universe*

Digitized by srujanika@gmail.com

ଜଳପତ୍ତନ (jaḷapattana) - *water level*

ଜିଲ୍ଲା (jillā) - *district*

ଜଳୀୟ ବାଷ୍ପ (jaḷīya bāṣpa) - *water vapour*

ଜୁଆର (juāra) - *tide*

ଝରଣା (jharaṇā) - *spring*

ଝଡ଼ (jhaḍa) - *storm*

ତ୍ରିକୋଣଭୂମି (trikoṇabhūmi) - *delta*

ତୁଷାର (tuṣāra) - *snow*

ତୋଫାନ (tophāna) - *cyclone*

ଦେଶ (deśa) - *country*

ଦ୍ୱୀପ (dwīpa) - *island*

ଦ୍ୱୀପପୁଞ୍ଜ (dwīpapuñja) - *group of island*

ଦ୍ରାଘିମା (drāghimā) - *longitude*

ଦିଗ (diga) - *direction*

ଧ୍ରୁବତାରା (dhrubatārā) - *pole star*

ଧୂଆଁ (dhūāñ) - *smoke*

ନଦୀ (nadī) - *river*

ନଦୀ ମୁହାଣ (nadī muhāṇa) - *mouth of the river*

ନଦୀର ମିଳନ ସ୍ଥଳ (nadīra miḷanasthaḷa) - *confluence*

ନଗର (nagara) - *city*

ନକ୍ଷତ୍ର (nakṣatra) - *star*

ନଦୀକୂଳ (nadīkūḷa) - *river bank*

ନଦୀର ଶଯ୍ୟା (nadīra śaJyā) - *river bed*

ନାଳ (nāḷa) - *canal*

ପର୍ବତ (parbata) - *mountain*

ପବନ (pabana) - *air*

ପଟୁ (paṭu) - *sediment*

ପାହାଡ଼ (pāhāḍa) - *hill*

ପାଗ (pāga) - *weather*

ପ୍ରଣାଳୀ (praṇāḷī) - *channel*

ପଡ଼ିଆ (paḍiā) - *field*

ପୁଷ୍କରିଣୀ (puṣkariṇī) - *tank*

ପଲ୍ଲୀ (pallī) - *hamlet*

ପ୍ରଧାନ ରାସ୍ତା (pradhānarāstā) - *street, main road*

ପୃଥିବୀ (pruthibī) - *earth / world*

ପ୍ରଦେଶ (pradeśa) - *province*

ବନ୍ୟା (banyā) - *flood*

ବାଟ (bāṭa) - *way*

ବରୁଣ (baruṇa) - *Neptune*

ବୁଧ (budha) - *Mercury*

ବୃହସ୍ପତି (bhuhaspati) - *Jupiter*

ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ (brahmāṇḍa) - *cosmos*

ବାୟୁ (bāyu) - *wind*

ବିଜୁଳି (bijuḷi) - *lightning*

Digitized by srujanika@gmail.com

ବାଷ୍ପ (bāṣpa) - *steam vapour*

ବର୍ଷା (barṣā) - *rain*

ବରଫ (barapha) - *ice*

ଭଟ୍ଟା (bhaṭṭā) - *ebb*

ଭୂତଳ (bhūtaḷa) - *ground*

ଭୂପୃଷ୍ଠ (bhūprüṣṭha) - *earth crust*

ମାଳଭୂମି (māḷabhūmi) - *plateau*

ମଙ୍ଗଳ ଗ୍ରହ (maṅgaḷagraha) - *Mars*

ମରୁଭୂମି (marubhūmi) - *desert*

ମହାଦେଶ (mahādeśa) - *continent*

ମୌସୁମୀ ବାୟୁ (mausumībāyu) - *monsoon*

ମହାସାଗର (mahāsāgara) - *ocean*

ମେଘ (megha) - *cloud*

ରାଜଧାନୀ (rājadhānī) - *capital*

ରାଜ୍ୟ (rājya) - *state*

ଶନି (śani) - *Saturn*

ଶାଖାନଦୀ (śākhānadī) - *branch river*

ଶୁକ୍ର (śukra) - *Venus*

ଶୁଖିଲା ପାଗ (śukhilā pāga) - *fair weather*

ଶୃଙ୍ଗ (śruṅga) - *cliff*

ସଡ଼କ / ରାସ୍ତା (saḍaka/rāstā) - *road*

ସମତଳଭୂମି (samataḷa bhūmi) - *plains*

ସମୁଦ୍ର (samudra) - *sea*

ସମୁଦ୍ରକୂଳ (samudra kūḷa) - *sea beach, sea-shore*

ସହର (sahara) - *town*

ସହରାଞ୍ଚଳ (saharāñchaḷa) - *urban*

ସୂର୍ଯ୍ୟ (sūrjya) - *sun*

ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣ (sūrjyakiraṇa) - *sunshine*

ସୂର୍ଯ୍ୟୋପରାଗ (surjyoparāga) - *solar eclipse*

ସୌରଜଗତ (sourajagata) - *solar system*

ସ୍ଥଳଭାଗ (sthaḷabhāga) - *land mass*

ହ୍ରଦ (hrada) - *lake*

r. ଋତୁମାନଙ୍କ ନାମ (rutumānaṅka nāma) - Name of seasons :

ଗ୍ରୀଷ୍ମ (grīṣma) - *summer*

ବର୍ଷା (barṣā) - *rainy-season*

ଶରତ (śarata) - *autumn*

ହେମନ୍ତ (hemanta) - *dewy-season*

ଶୀତ (śīta) - *winter, fall*

Digitized by srujanika@gmail.com

ବସନ୍ତ (basanta) - *spring*

ବର୍ଷ (barṣa) - *year*

ମାସ (māsa) - *month*

ପକ୍ଷ (pakṣa) - *fortnight*

ସପ୍ତାହ (saptāha) - *week*

ଦିନ (dina) - *day*

ଘଣ୍ଟା (ghaṇṭā) - *hour*

ମିନିଟ (miniṭi) - *minute*

ମୁହୂର୍ତ୍ତ (muhūrtta) - *moment*

ସେକେଣ୍ଡ (sekeṇḍa) - *second*

s. ଦିନମାନଙ୍କର ନାମ (dina mānaṅkara nāma) - Name of the days :

ସୋମବାର (soma-bāra) - *Monday*

ମଙ୍ଗଳବାର (maṅgaḷa-bāra) - *Tuesday*

ବୁଧବାର (budha-bāra) - *Wednesday*

ଗୁରୁବାର (guru-bāra) - *Thursday*

ଶୁକ୍ରବାର (śukra-bāra) - *Friday*

ଶନିବାର (śani-bāra) - *Saturday*

ରବିବାର (rabi-bāra) - *Sunday*

t. ମାସମାନଙ୍କର ନାମ (māsamānaṅkara nāma) - Name of Months :

Months	**(Corresponding English Months)**
ବୈଶାଖ (baiśākha)	April - May
ଜ୍ୟେଷ୍ଠ (jyeṣṭha)	May - June
ଆଷାଢ଼ (āṣāḍha)	June - July
ଶ୍ରାବଣ (śrābaṇa)	July - August
ଭାଦ୍ରବ (bhādraba)	Aug. - September
ଆଶ୍ୱିନ (āświna)	Sept. - October
କାର୍ତ୍ତିକ (kārttika)	Oct. - November
ମାର୍ଗଶୀର (mārgaśīra)	Nov. - December
ପୌଷ (pauṣa)	Dec. - January
ମାଘ (māgha)	January - February
ଫାଲ୍‌ଗୁନ (fālguna)	Feb. - March
ଚୈତ୍ର (Chaitra)	March - April

Digitized by srujanika@gmail.com

u. ଦିଗମାନଙ୍କର ନାମ (digamānaṅkara nāma) - *Name of the directions :*

ପୂର୍ବ (pūrba) - *East*

ପଶ୍ଚିମ (paśchima) - *West*

ଉତ୍ତର (uttara) - *North*

ଦକ୍ଷିଣ (dakṣiṇa) - *South*

ଡାହାଣ (ḍāhāṇa) - *Right*

ବାମ (bāma) - *Left*

ଆଗ (āga) - *front*

ପଛ (pachha) - *back*

କଡ଼ (kaḍa) - *side*

ପାଖ (pākha) - *side*

v. ସଂଖ୍ୟା ଗଣନା (sankhyā gaṇanā) :

୧	ଏକ (eka)	*1*	*one*
୨	ଦୁଇ (dui)	*2*	*two*
୩	ତିନି (tini)	*3*	*three*
୪	ଚାରି (chāri)	*4*	*four*
୫	ପାଞ୍ଚ (pāñcha)	*5*	*five*
୬	ଛଅ (chha-a)	*6*	*six*
୭	ସାତ (sāta)	*7*	*seven*
୮	ଆଠ (āṭha)	*8*	*eight*
୯	ନଅ (naa)	*9*	*nine*
୧୦	ଦଶ (daśa)	*10*	*ten*
୧୧	ଏଗାର (egāra)	*11*	*eleven*
୧୨	ବାର (bāra)	*12*	*twelve*
୧୩	ତେର (tera)	*13*	*thirteen*
୧୪	ଚଉଦ (chauda)	*14*	*fourteen*
୧୫	ପନ୍ଦର (pandara)	*15*	*fifteen*
୧୬	ଷୋଳ (ṣoḷa)	*16*	*sixteen*
୧୭	ସତର (satara)	*17*	*seventeen*
୧୮	ଅଠର (aṭhara)	*18*	*eighteen*
୧୯	ଊଣିଶ (ūṇiśa)	*19*	*nineteen*

Digitized by srujanika@gmail.com

୨୦	କୋଡ଼ିଏ (koḍie)	*20*	*twenty*
୨୧	ଏକୋଇଶ (ekoiśa)	*21*	*twentyone*
୨୨	ବାଇଶ (bāiśa)	*22*	*twentytwo*
୨୩	ତେଇଶ (teiśa)	*23*	*twentythree*
୨୪	ଚବିଶ (chabiśa)	*24*	*twentyfour*
୨୫	ପଚିଶ (pachiśa)	*25*	*twentyfive*
୨୬	ଛବିଶ (chhabiśa)	*26*	*twentysix*
୨୭	ସତାଇଶ (satāiśa)	*27*	*twentyseven*
୨୮	ଅଠାଇଶ (aṭhāiśa)	*28*	*twentyeight*
୨୯	ଅଣତିରିଶ (aṇatriśa)	*29*	*twentynine*
୩୦	ତିରିଶ (tiriśa)	*30*	*thirty*
୩୧	ଏକତିରିଶ (ekatiriśa)	*31*	*thirtyone*
୩୨	ବତିଶ (batiśa)	*32*	*thirtytwo*
୩୩	ତେତ୍ରିଶ (tetriśa)	*33*	*thirtythree*
୩୪	ଚଉତ୍ରିଶ (chautriśa)	*34*	*thirtyfour*
୩୫	ପଇଁତ୍ରିଶ (paiñtriśa)	*35*	*thirtyfive*
୩୬	ଛତିଶ (chhatiśa)	*36*	*thirtysix*
୩୭	ସଇଁତ୍ରିଶ (saiñtriśa)	*37*	*thirtyseven*
୩୮	ଅଠତ୍ରିଶ (aṭhatriśa)	*38*	*thirtyeight*
୩୯	ଅଣଚାଳିଶ (aṇachāḷiśa)	*39*	*thirtynine*
୪୦	ଚାଳିଶ (chāḷiśa)	*40*	*forty*
୪୧	ଏକଚାଳିଶ (ekachāḷiśa)	*41*	*fortyone*
୪୨	ବୟାଳିଶ (bayāḷiśa)	*42*	*fortytwo*
୪୩	ତେୟାଳିଶ (teyāḷiśa)	*43*	*fortythree*
୪୪	ଚଉରାଳିଶ (chuarāḷiśa)	*44*	*fortyfour*
୪୫	ପଇଁଚାଳିଶ (paiñchāḷiśa)	*45*	*fortyfive*
୪୬	ଛୟାଳିଶ (chhayāḷiśa)	*46*	*fortysix*
୪୭	ସତ୍‌ଚାଳିଶ (satachāḷiśa)	*47*	*fortyseven*
୪୮	ଅଠଚାଳିଶ (aṭhachāḷiśa)	*48*	*fortyeight*

Digitized by srujanika@gmail.com

(Note : From 21 ekoiśa up to 48 aṭhachāliśa a variant pronunciation is extant, where last śa (ଶ) is pronounced as śi (ଶି) e.g. ekoiśa = ekoiśi, bāiśa = bāiśi, tiriśa = tiriśi, chāliśa = chāliśi etc.)

୪୯	ଅଣଚାଶ (aṇachāśa)	49	*fortynine*
୫୦	ପଚାଶ (pachāśa)	50	*fifty*
୫୧	ଏକାବନ (ekābana)	51	*fiftyone*
୫୨	ବାଉନ (bāuna)	52	*fiftytwo*
୫୩	ତେପନ (tepana)	53	*fiftythree*
୫୪	ଚଉବନ (chuabana)	54	*fiftyfour*
୫୫	ପଞ୍ଚାବନ (pañchābana)	55	*fiftyfive*
୫୬	ଛପନ (chhapana)	56	*fiftysix*
୫୭	ସତାବନ (satābana)	57	*fiftyseven*
୫୮	ଅଠାବନ (aṭhābana)	58	*fiftyeight*
୫୯	ଅଣଷଠି (aṇaṣaṭhi)	59	*fiftynine*
୬୦	ଷାଠିଏ (ṣāṭhie)	60	*sixty*
୬୧	ଏକଷଠି (ekaṣaṭhi)	61	*sixtyone*
୬୨	ବାଷଠି (bāṣaṭhi)	62	*sixtytwo*
୬୩	ତେଷଠି (teṣaṭhi)	63	*sixtythree*
୬୪	ଚଉଷଠି (chauṣaṭhi)	64	*sixtyfour*
୬୫	ପଞ୍ଚଷଠି (pañchaṣaṭhi)	65	*sixtyfive*
୬୬	ଛଷଠି (chhaṣaṭhi)	66	*sixtysix*
୬୭	ସତଷଠି (sataṣaṭhi)	67	*sixtyseven*
୬୮	ଅଠଷଠି (aṭhaṣaṭhi)	68	*sixtyeight*
୬୯	ଅଣସ୍ତୁରି (aṇasturi)	69	*sixtynine*
୭୦	ସତୁରି (saturi)	70	*seventy*
୭୧	ଏକସ୍ତରି (ekastari)	71	*seventyone*
୭୨	ବାସ୍ତରି (bāstari)	72	*seventytwo*
୭୩	ତେସ୍ତରି (testari)	73	*seventythree*

Digitized by srujanika@gmail.com

୭୪	ଚଉସ୍ତରି (chaustari)	*74*	*seventyfour*
୭୫	ପଞ୍ଚସ୍ତରି (pañchastari)	*75*	*seventyfive*
୭୬	ଛ'ସ୍ତରି (chha'stari)	*76*	*seventysix*
୭୭	ସତସ୍ତରି (satastari)	*77*	*seventyseven*
୭୮	ଅଠସ୍ତରି (aṭhastari)	*78*	*seventyeight*
୭୯	ଅଣାଅଶି (aṇāaśi)	*79*	*seventynine*
୮୦	ଅଶି (aśi)	*80*	*eighty*
୮୧	ଏକାଅଶି (ekāaśi)	*81*	*eightyone*
୮୨	ବୟାଅଶି (bayāaśi)	*82*	*eightytwo*
୮୩	ତେୟାଅଶି (teyāaśi)	*83*	*eightythree*
୮୪	ଚୌରାଅଶି (chaurāaśi)	*84*	*eightyfour*
୮୫	ପଞ୍ଚାଅଶି (pañchāaśi)	*85*	*eightyfive*
୮୬	ଛୟାଅଶି (chhayāaśi)	*86*	*eightysix*
୮୭	ସତାଅଶି (satāaśi)	*87*	*eightyseven*
୮୮	ଅଠାଅଶି (aṭhāaśi)	*88*	*eightyeight*
୮୯	ଅଣାନବେ (aṇānabe)	*89*	*eightynine*
୯୦	ନବେ (nabe)	*90*	*ninety*
୯୧	ଏକାନବେ (ekānabe)	*91*	*ninetyone*
୯୨	ବୟାନବେ (bayānabe)	*92*	*ninetytwo*
୯୩	ତେୟାନବେ (teyānabe)	*93*	*ninetythree*
୯୪	ଚୌରାନବେ (chuarānabe)	*94*	*ninetyfour*
୯୫	ପଞ୍ଚାନବେ (pañchānabe)	*95*	*ninetyfive*
୯୬	ଛୟାନବେ (chhayānabe)	*96*	*ninetysix*
୯୭	ସତାନବେ (satānabe)	*97*	*ninetyseven*
୯୮	ଅଠାନବେ (aṭhānabe)	*98*	*ninetyeight*
୯୯	ଅନେଶ୍ୱତ (aneśwata)	*99*	*ninetynine*
୧୦୦	ଶହେ (śahe)	*100*	*hundred*
୨୦୦	ଦୁଇଶହ (duiśaha)	*200*	*twohundred*
୩୦୦	ତିନିଶହ (tiniśaha)	*300*	*threehundred*

Digitized by srujanika@gmail.com

୪୦୦ ଚାରିଶହ (chāriśaha) *400* *fourhundred*

୫୦୦ ପାଞ୍ଚଶହ (pāñchaśaha) *500* *fivehundred*

୬୦୦ ଛ'ଶହ (chha'śaha) *600* *sixhundred*

୧୦୦୦ ଏକ ହଜାର, ଦଶ ଶହ (eka hajāra, daśa śaha) *1000 one thousand/ten hundred*

୧୦୦୦୦ ଦଶ ହଜାର (daśa hajāra) *10000 ten thousand*

୧୦୦୦୦୦ ଏକ ଲକ୍ଷ (eka lakṣa) *100000 one lakh*

୧୦୦୦୦୦୦୦ ଏକ କୋଟି (eka koṭi) *10000000 one crore*

ପ୍ରଥମ (prathama) - *first*

ଦ୍ୱିତୀୟ (dwitīya) - *second*

ତୃତୀୟ (trutīya) - *third*

ଚତୁର୍ଥ (chaturtha) - *fourth*

ପଞ୍ଚମ (pañchama) - *fifth*

ଷଷ୍ଠ (ṣaṣṭha) - *sixth*

ସପ୍ତମ (saptama) - *seventh*

ଅଷ୍ଟମ (aṣṭama) - *eighth*

ନବମ (nabama) - *ninth*

ଦଶମ (daśama) - *tenth*

ଏକାଦଶ (ekādaśa) - *eleventh*

ଦ୍ୱାଦଶ (dwādaśa) - *twelfth*

ତ୍ରୟୋଦଶ (trayodaśa) - *thirteenth*

ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ (chaturdaśa) - *fourteenth*

ପଞ୍ଚଦଶ (pañchadaśa) - *fifteenth*

ଷୋଡ଼ଶ (ṣoḍaśa) - *sixteenth*

ସପ୍ତଦଶ (saptadaśa) - *seventeenth*

ଅଷ୍ଟାଦଶ (aṣṭādaśa) - *eighteenth*

ଊନବିଂଶ (ūnabiṁśa) - *nineteenth*

ବିଂଶ (biṁśa) - *twentieth*

Digitized by srujanika@gmail.com

ଓଡିଆ ପ୍ରବଚନ : Oḍiā prabachana - *Odia proverbs*

ଅକାଳେ (ଆତୁରେ) ନିୟମ ନାସ୍ତି (akāḷe [āture] niyama nāsti) - *necessity knows no law.*

ଅଣ୍ଟି ଛୁରୀ ତଣ୍ଟି କାଟେ (aṇṭi chhurī taṇṭi kāṭe) - *to cut throat by kinsmen*

ଅତି ଦର୍ପେ ହତ ଲଙ୍କା (ati darpe hata laṅkā) - *pride goes before its fall.*

ଅତି ଲେମ୍ବୁ ଚିପୁଡିଲେ ପିତା (ati lembu chipuḍile pitā) - *too much of everything is good for nothing.*

ଅତି ପରିଚୟେ ଗୌରବ ନଷ୍ଟ (ati parichaye gauraba naṣṭa) - *too much familiarity breeeds contempt.*

ଅତି ଭକ୍ତି ଚୋରର ଲକ୍ଷଣ (ati bhakti chorara lakṣaṇa) - *too much courtsey, too much craft.*

ଅଳପ ଧନ ବିକଳ ମନ (aḷapa dhana bikaḷa mana) - *a light purse makes a heavy heart.*

ଅଳସୁଆର ବାରବାଟୀ ଚାଷ (aḷasuāra bārabāṭi chāṣa) - *the grand design of the incapable.*

ଅରକ୍ଷିତକୁ ଦଇବ ସାହା (arakṣitaku daiba sāhā) - *god protects the helpless.*

ଆଗତ ଚଢେଇକି ବେସରବଟା (āgata chaḍheiki besarabaṭā) - *to count the chicken before they hatched.*

ଏଣ୍ଡୁଅ ଧାଉଡ ସିଝୁବୁଦାକୁ (eṇḍua dhāuḍa sijhubudāku) - *man of limited power/ knowledge.*

ଏତେ ସପନକୁ ରାତି ନାହିଁ (ete sapanaku rāti nāhiñ) - *too many desires too little time.*

ଏକା ଭାଡିର ପାରା (ekā bhāḍira pārā) - *birds of the same feather.*

ଓଧ ସଙ୍ଗେ ବଣଭୁଆ ବାଇ (odha saṅge baṅabhuā bāi) - *one foolish man following another.*

କଣ୍ଟକେ ନୈବ କଣ୍ଟକମ୍ (kaṇṭake naiba kaṇṭakam) - *dimonds cuts diamond*

କଥା ମାଜିଲେ ମୋଟ (kathā mājile moṭa) - *to make a mountain out of a mole hill.*

କାଳି ଗାଈର ଭିନ୍ନେ ଗୋଠ (kāḷi gāīra bhinne goṭha) - *out of the fold.*

ଖାଇଲା ଘର ପୁଅ ରଙ୍କ (khāilā ghara pua raṅka) - *abundance fosters want.*

ଗତସ୍ୟ ଶୋଚନା ନାସ୍ତି (gatasya śochanā nāsti) - *let by gone by by gone or let the deadbury its dead.*

ଗରଜିଲା ମେଘ ବରଷେ ନାହିଁ (garajilā megha baraṣe nāhiñ) - *barking dog soldom bites.*

ଗାଁ କନିଆ ସିଙ୍ଘାଣିନାକୀ (gāñ kaniā siṅghāṇinākī) - *familiarity breeds contempt or a prophet is not honoured in his own country.*

Digitized by srujanika@gmail.com

ଗୋଠ ମାଡିଲେ ଖଣ୍ଡିଆ ମାତେ (gotha mātile khaṇḍiā mātc) - *unity brings strength to the weak.*

ଗୋଦରା କୋଡେ ଯେତେ ମାଡେ ସେତେ (godarā koḍe jete māḍe sete) - *no profit no loss in a baseless work.*

ଘୋଡା ଛ'ଟଙ୍କାକୁ ଦାନା ନ'ଟଙ୍କା (ghoḍā chha ṭaṅkāku dānā naṭaṅkā) - *to incur expenditure dispropotionate to the benefits.*

ଚାଲି ନ ଜାଣି ବାଟର ଦୋଷ (chāli najaṇi bāṭara doṣa) - *a bad workman quarrels with his tools.*

ଚକେ ଗଲେ ବାର ହାତେ (chake gale bārahāte) - *to escape with an excuse.*

ଚୋର ମନ ଚୋର ଗଣ୍ଠିରେ (chora mana chora ganṭhire) - *a guilty mind is always suspicious.*

ତିନି ତୁଣ୍ଡରେ ଛେଳି କୁକୁର (tini tuṇḍare chheḷi kukura) - *a lie told thousand times is truth.*

ତୁଳସୀ ଦୁଇ ପତ୍ରରୁ ବାସେ (tulasī dui patraru bāse) - *morning shows the day.*

ତେଲିଆ ମୁଣ୍ଡରେ ତେଲ (teliā muṇḍare tela) - *to carry coal to New Castle.*

ଧୀର ପାଣି ପଥର କାଟେ (dhīra pāṇi pathara kāṭe) - *slow and steady wins the race.*

ନାନା ମୁନି ନାନା ମତ (nānā muni naānā mata) - *many men many minds.*

ନାହିଁ ମାମୁଠାରୁ କଣାମାମୁ ଭଲ (nahiñ māmuṭhāru kaṇāmāmu bhala) - *something is better than nothing.*

ପାପ ଧନ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତରେ ଯାଏ (pāpa dhana prāyaśchittare jāe) - *ill got ill spent.*

ଫମ୍ପା ମାଠିଆରେ ଶବଦ ବେଶି (phampā māṭhiāre śabada beśi) - *an empty vessel sounds much.*

ବହୁ ଆଡମ୍ବର ଲଘୁ କ୍ରିୟା (bahu ādambara laghu kriyā) - *much ado about nothing.*

ବେଶି ଲୋକରେ ମୂଷା ମରେନାହିଁ (beśi lokare mūṣā marenāhiñ) - *too many cooks spoil the broth.*

ବୋଝ ଉପରେ ନଳିତା ବିଡା (bojha upare naḷitā biḍā) - *last straw on camel's back.*

ଯତ୍ନ କଲେ ରତ୍ନ ମିଳେ / ଯେପରି କର୍ମ ସେପରି ଫଳ (jatna kale ratna miḷe / jepari karma separi phaḷa) - *as you sow, so shall you reap.*

ଯେତିକି ଚୂନା ସେତିକି ପିଠା (jetiki chūnā setiki piṭhā) - *cut your coat according to your cloth.*

ଯେସାକୁ ତେଷା (jesāku teṣā) - *tit for tat.*

ଯୋର ଯାହାର ମୁଲକ ତାହାର (jora jāhāra mulaka tāhāra) - *might is right.*

ଯୌବନେ ମର୍କଟୀ ରମ୍ଭା (jaubane markaṭī rambhā) - *youth turns the ugly into beautiful.*

ସିଧା ଆଙ୍ଗୁଠିରେ ଘିଅ ବାହାରେ ନାହିଁ (sidhā āṅguṭhire ghia bāhāre nāhiñ) - *no success without direct involvement.*

ହାତ ଅଳସେ ନିଶ ବଙ୍କା (hāta aḷase niśabaṅkā) - *loss due to laziness.*

Digitized by srujanika@gmail.com

LEARN ODIA LANGUAGE is prepared to enable those who want to learn Odia language without help of a teacher. Written in English for foreigners as well as non-Odia speaking Indians this book is scientifically and systematically prepared by a team of experts. Till date all books of this category have stressed only upon the reading and speaking Odia. But this book is designed to enable the learner to learn the technique of writing alongwith a precise knowledge of grammar.

LEARN ODIA LANGUAGE can be studied without knowledge of Odia script.

Price : ₹ 70/-

Digitized by srujanika@gmail.com